

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. július 10.
(OR. en)

11502/23

Intézményközi referenciaszám:
2023/0227(COD)

AGRI 379
AGRILEG 122
SEMENCES 28
PHYTOSAN 40
FORETS 81
CODEC 1299

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. július 6.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 414 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a növényi szaporítóanyagok Unióban történő előállításáról és forgalmazásáról, az (EU) 2016/2031, az (EU) 2017/625 és az (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 66/401/EGK, a 66/402/EGK, a 68/193/EGK, a 2002/53/EK, a 2002/54/EK, a 2002/55/EK, a 2002/56/EK, a 2002/57/EK, a 2008/72/EK és a 2008/90/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (a növényi szaporítóanyagokról szóló rendelet)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2023) 414 final.

Melléklet: COM(2023) 414 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.7.5.
COM(2023) 414 final

2023/0227 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a növényi szaporítóanyagok Unióban történő előállításáról és forgalmazásáról, az (EU) 2016/2031, az (EU) 2017/625 és az (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 66/401/EGK, a 66/402/EGK, a 68/193/EGK, a 2002/53/EK, a 2002/54/EK, a 2002/55/EK, a 2002/56/EK, a 2002/57/EK, a 2008/72/EK és a 2008/90/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (a növényi szaporítóanyagokról szóló rendelet)

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SEC(2023) 414 final} - {SWD(2023) 410 final} - {SWD(2023) 414 final} -
{SWD(2023) 415 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Unió szinten az 1960-as évek óta léteznek a mezőgazdasági növények, zöldségek, szőlő és gyümölcstermő növények növényi szaporítóanyagainak előállítására és forgalmazására vonatkozó szabályok. Ez a következő irányelveket foglalja magában (közismert nevükön: „a növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló irányelvek”):

- a Tanács 66/401/EGK irányelve a takarmánynövény-vetőmagok forgalmazásáról¹;
- a Tanács 66/402/EGK irányelve a gabonavetőmagok forgalmazásáról²;
- a Tanács 68/193/EGK irányelve a vegetatív szőlő-szaporítóanyagok forgalmazásáról³;
- a Tanács 2002/53/EK irányelve a mezőgazdasági növényfajok közös fajtajegyzékéről⁴;
- a Tanács 2002/54/EK irányelve a répavetőmag forgalmazásáról⁵;
- a Tanács 2002/55/EK irányelve a zöldségvetőmagok forgalmazásáról⁶;
- a Tanács 2002/56/EK irányelve a vetőburgonya forgalmazásáról⁷;
- a Tanács 2002/57/EK irányelve az olaj- és rostnövények vetőmagjának forgalmazásáról⁸;
- a Tanács 2008/72/EK irányelve a vetőmagokon kívüli zöldség- és gyümölcshozóanyagok szaporító és -ültetési anyagok forgalmazásáról⁹; valamint
- a Tanács 2008/90/EK irányelve a gyümölcs- és zöldségtermő növények szaporítóanyagai, illetve a gyümölcs- és zöldségtermesztésre szánt gyümölcs- és zöldségtermő növények forgalmazásáról¹⁰.

¹ A Tanács 66/401/EGK irányelve (1966. június 14.) a takarmánynövény-vetőmagok forgalmazásáról (HL 125., 1966.7.11., 2298. o.).

² A Tanács 66/402/EGK irányelve (1966. június 14.) a gabonavetőmagok forgalmazásáról (HL 125., 1966.7.11., 2309. o.).

³ A Tanács 68/193/EGK irányelve (1968. április 9.) a vegetatív szőlő-szaporítóanyagok forgalmazásáról (HL L 93., 1968.4.17., 15. o.).

⁴ A Tanács 2002/53/EK irányelve (2002. június 13.) a mezőgazdasági növényfajok közös fajtajegyzékéről (HL L 193., 2002.7.20., 1. o.).

⁵ A Tanács 2002/54/EK irányelve (2002. június 13.) a répavetőmag forgalmazásáról (HL L 193., 2002.7.20., 12. o.).

⁶ A Tanács 2002/55/EK irányelve (2002. június 13.) a zöldségvetőmagok forgalmazásáról (HL L 193., 2002.7.20., 33. o.).

⁷ A Tanács 2002/56/EK irányelve (2002. június 13.) a vetőburgonya forgalmazásáról (HL L 193., 2002.7.20., 60. o.).

⁸ A Tanács 2002/57/EK irányelve (2002. június 13.) az olaj- és rostnövények vetőmagjának forgalmazásáról (HL L 193., 2002.7.20., 74. o.).

⁹ A Tanács 2008/72/EK irányelve (2008. július 15.) a vetőmagokon kívüli zöldség- és gyümölcshozóanyagok szaporító és -ültetési anyagok forgalmazásáról (HL L 205., 2008.8.1., 28. o.).

Továbbá a Tanács 98/56/EK irányelve¹¹ a dísznövények szaporítóanyagainak forgalmazását szabályozza.

A növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló irányelvek első értékelésére 2008-ban került sor. Ez az értékelés és a 2013-ban, illetve 2022-ben a jogszabályok felülvizsgálatára irányuló korábbi javaslattal, illetve e javaslattal kapcsolatban végzett további vizsgálatok megerősítették, hogy az irányelvek jelentős hatást gyakoroltak a növényi szaporítóanyagok uniós piacon történő szabad mozgására, elérhetőségére és minőségére. Ezek a jogszabályok tehát rendkívül fontos szerepet játszottak a növényi szaporítóanyagok egységes uniós piacának létrehozásában. Az említett vizsgálatok azonban azt is megállapították, hogy a jogszabályi keret összetettsége és szétagoltsága következtében állandósulhatnak a bizonytalanságok és a tagállamok között a végrehajtás terén fennálló különbségek. Ez a vállalkozók és a növényi szaporítóanyagok forgalmazása számára az egész Unióban egyenlőtlen forgalmazási lehetőségeket teremt. A jogszabályi keretet továbbá össze kell hangolni a legújabb tudományos és technológiai fejleményekkel, valamint a fenntarthatósággal, az éghajlatváltozással és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kihívásokkal kapcsolatos új szakpolitikai célkitűzésekkel.

Ez a javaslat új megközelítést vezet be, amely egyetlen rendelettel váltja fel a növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló valamennyi irányelvet. A növényi szaporítóanyagokról szóló rendeletjavaslat célja a végrehajtás harmonizálása, a hatékonyság növelése, az adminisztratív terhek csökkentése és az innováció támogatása. Figyelembe veszi különösen a következőket: annak biztosítását, hogy a növényi szaporítóanyagok előállítása igazodni tudjon a változó mezőgazdasági, kertészeti és környezeti feltételekhez, szembe tudjon nézni az éghajlatváltozás kihívásaival, a mezőgazdasági biodiverzitás védelmének előmozdítását, valamint a mezőgazdasági termelők és a fogyasztók által a növényi szaporítóanyagok minőségével és fenntarthatóságával kapcsolatban támasztott, fokozódó elvárásoknak való megfelelést.

A javaslat célja továbbá, hogy az európai és globális szabványok gyors fejlődésével összhangban megkönnyítse a technikai fejlődést a növényi szaporítóanyagok előállítása és a növény-nemesítés terén. Létrehozza a digitális technológiák bevezetéséhez és az új technológiák, például a fajták azonosítására szolgáló biomolekuláris technikák alkalmazásához szükséges keretet.

E kezdeményezés általános célkitűzése annak biztosítása, hogy a felhasználók valamennyi típusa számára kiváló minőségű és változatos, a jelenlegi és a jövőbeli várható éghajlati viszonyokhoz igazodó növényi szaporítóanyagok álljanak rendelkezésre, amelyek ily módon hozzájárulnak az élelmezésbiztonsághoz, a biológiai sokféleség védelméhez és az erdei ökoszisztémák helyreállításához. A megerősített fenntarthatósági jellemzőkkel rendelkező fajták és bázis szaporítóanyagok rendelkezésre állása és az azokhoz való hozzáférés alapvető fontosságú a fenntarthatóság javításához a mezőgazdasági termelés hozama és az erdei ökoszisztémák termelékenységének stabilitásának biztosítása révén. Pontosabban:

¹⁰ A Tanács 2008/90/EK irányelve (2008. szeptember 29.) a gyümölcstermő növények szaporítóanyagai, illetve a gyümölcs termesztésre szánt gyümölcstermő növények forgalmazásáról (HL L 267., 2008.10.8., 8. o.).

¹¹ A Tanács 98/56/EK irányelve (1998. július 20.) a dísznövények szaporítóanyagainak forgalmazásáról (HL L 226., 1998.8.13., 16. o.).

- a jogi keret egyértelműségének és koherenciájának fokozása az alapelvekre vonatkozó, modern jogi formában megjelenő, egyszerűsített, egyértelműsített és harmonizált alapszabályok révén;
- az új tudományos és műszaki fejlesztések elterjedésének lehetővé tétele;
- a jövőbeli kihívásoknak megfelelő növényi szaporítóanyagok rendelkezésre állásának biztosítása;
- a növényi és erdészeti genetikai erőforrások megőrzésének és fenntartható használatának támogatása;
- a növényi szaporítóanyagokra vonatkozó hatósági ellenőrzések keretének harmonizálása;
- a növényi szaporítóanyagokra vonatkozó jogszabályok és a növényegészségügyi jogszabályok közötti összhang javítása.

A javasolt rendelet része a célravezető szabályozás (REFIT) programnak.

A tagállamokkal és az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően megállapítást nyert, hogy a 98/56/EK tanácsi irányelv továbbra is megfelelően kezeli a dísnövény-szaporítóanyagok ágazatának igényeit, ezért nem tartozik a rendeletjavaslat hatálya alá.

• **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az elmúlt években az uniós agrárpolitika stratégiai jelentőségűnek bizonyult az önellátás, az agrár-élelmiszerbiztonság és -élelmezésbiztonság szempontjából.

A javasolt rendelet ezzel összefüggésben kerül előterjesztésre. Az európai zöld megállapodás¹² és a kapcsolódó stratégiák – „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia¹³, a biodiverzitási stratégia¹⁴, valamint az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégia¹⁵ – átfogó szakpolitikáinak is részét képezi.

A javaslat összhangban van „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiával, amelynek célja, hogy az élelmiszerrendszereket méltányossá, egészségessé és környezetbaráttá, ezáltal pedig fenntarthatóbbá tegye, miközben biztosítja a növényi szaporítóanyagok rendelkezésre állását, és így módon a mezőgazdasági termelés biztonságát és az élelmezésbiztonságot. Célja, hogy a növény-nemesítés fenntarthatóbb irányba terelésével hozzájáruljon a fenntartható élelmiszer-termeléshez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz. Ennek érdekében szabályokat vezet be a

¹² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az európai zöld megállapodás, COM(2019) 640 final.

¹³ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A „termelőtől a fogyasztóig” stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért, COM(2020) 381 final.

¹⁴ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia. Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!, COM(2020) 380 final.

¹⁵ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia, COM(2021) 82 final.

fenntartható termesztés és használat szempontjából értékes fajták laboratóriumi vizsgálatára és forgalmazására vonatkozóan.

A javaslat célja továbbá, hogy támogassa a növénygenetikai erőforrások megővását és fenntartható használatát, valamint hozzájáruljon a mezőgazdasági biodiverzitáshoz azáltal, hogy kevésbé szigorú és kiigazított szabályokat vezet be az ökológiai fajtákra, a megőrzendő fajtákra, a magbank-hálózatokra és a vetőmagok mezőgazdasági termelők közötti cseréjére vonatkozóan. Megkönnyíti továbbá a növényi szaporítóanyagok előállítását és forgalmazását olyan heterogén anyagok esetében, amelyek egyetlen fajtához sem tartoznak.

Végezetül a javaslat megteremti az összes minősítési tevékenység nyilvántartásához szükséges digitális technológiák bevezetésére irányuló keretet, a fajtaadatok tagállamok általi, egyetlen egységes portálon (az uniós növényfajta-portálon) keresztül történő elektronikus benyújtását, valamint annak lehetőségét, hogy az európai digitális stratégiával¹⁶ összhangban egy későbbi szakaszban elektronikus hatósági címkéket állítsanak ki.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Ez a javaslat olyan szabályokat vezet be a növényi szaporítóanyagok EU-n belüli előállítására és forgalmazására vonatkozóan, amelyek a közös agrárpolitika célkitűzéseinek megvalósításához szükségesek. Ezért e javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 43. cikkének (2) bekezdése, amely jogalapot biztosít a közös agrárpolitika célkitűzéseinek megvalósításához szükséges rendelkezések elfogadásához.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Az EUMSZ 4. cikke (2) bekezdésének d) pontja szerint az EU és a tagállamok megosztott hatáskörrel rendelkeznek a mezőgazdaság és a halászat területén, kivéve a tengeri biológiai erőforrások megőrzését.

A növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló irányelvek elfogadása óta a növényi szaporítóanyagok forgalmazásának valamennyi területét jelentős részben uniós szinten szabályozták. Az irányelvek elfogadása nagymértékben hozzájárult a növényi szaporítóanyagok belső piacának létrehozásához. A 2013-ban és 2023-ban végzett hatásvizsgálatok megerősítették, hogy a növényi szaporítóanyagok forgalmazására vonatkozó hatályos uniós szabályok általánosságban pozitív hatást gyakoroltak a növényi szaporítóanyagok uniós piacon történő szabad mozgására, elérhetőségére és minőségére, és ezáltal megkönnyítették az Unión belüli kereskedelmet. A növényi szaporítóanyagok piacának 27 különböző nemzeti rendszerre való széttagolódása komoly akadályokat gördítene a növényi szaporítóanyagok belső piacon történő mozgása elé, és növelné a fajtabejegyzéssel, valamint a növényi szaporítóanyagok minőségével és azonosításával kapcsolatos szükséges ellenőrzésekkel összefüggő pénzügyi terheket. Ezért a vonatkozó szakpolitikai célkitűzések a kizárólag uniós szintű szabályozás révén jobban megvalósíthatók.

¹⁶ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja, COM(2021) 118 final.

- **Arányosság**

Amint azt az e javaslatot kísérő hatásvizsgálat 7.4. fejezete tárgyalja, a javasolt intézkedések azokra az intézkedésekre korlátozódnak, amelyeket uniós szinten kell meghozni ahhoz, hogy eredményesek és hatékonyak legyenek. E szükségletek kielégítése, valamint a fajok és a növényi szaporítóanyagok különböző típusai közötti jelentős különbségek figyelembevételére érdekében a növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló irányelveket egyetlen, a növényi szaporítóanyagokra vonatkozó rendelet váltja fel, amelynek célja a növényi szaporítóanyagok széles körének előállításához és forgalmazásához szükséges valamennyi elem kezelése: a vetőmagoktól és alanyoktól egészen az ágakig, gumókig, kis növényekig, egész fáig, mezőgazdasági növényekig, burgonyáig, zöldségekig, szőlőig, gyümölcstermő növényekig, az egyebeket is beleértve.

Ez a jogszabálytípus tekinthető a legmegfelelőbbnek, tekintettel arra, hogy a javaslat egyik kulcseleme a növényi szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozó harmonizált szabályok megállapítása. A növényi szaporítóanyagokra vonatkozó egységes követelmények jelentik a legmegfelelőbb módját annak, hogy i. a felhasználók számára magas szintű minőséget, ii. a belső piac megfelelő működését és a gazdasági szereplők számára egyenlő versenyfeltételeket; továbbá iii. fenntartható mezőgazdasági és élelmiszer-termelést biztosítsanak.

Biztosítani kell, hogy valamennyi tagállam ugyanazokat a magas szintű normákat alkalmazza, amelyek közül sokról nemzetközi szinten állapodtak meg, és ezáltal – kivéve, ha a javasolt rendelet másként rendelkezik – az alacsonyabb szintű normáktól való eltérések lehetősége is csökken. Ezek a normák a vállalkozók érdekeit és a versenyt is védik azáltal, hogy megszüntetik az eltérő és diszkriminatív szabályoknak a tagállamok határain átnyúló alkalmazását.

A technikai követelményeknek a sajátos agroökológiai körülményeikhez való igazítása érdekében a tagállamok bizonyos feltételek mellett ideiglenesen, és kellően indokolt esetben a Bizottság engedélyével szigorúbb nemzeti követelményeket állapíthatnak meg a növényi szaporítóanyagok minőségére vonatkozóan. A tagállamok továbbá rugalmasan hajthatják végre a fajták fenntartható gazdasági értékvizsgálatára vonatkozó szabályokat, a helyi agroökológiai körülményeikhez igazodva.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A javasolt jogi eszköz európai parlamenti és tanácsi rendelet. Más eszközök nem lennének megfelelőek, mert az intézkedés célkitűzéseit leghatékonyabban olyan, az Unió egészére kiterjedő, teljes mértékben harmonizált követelményekkel lehet megvalósítani, amelyek biztosítják a növényi szaporítóanyagok szabad mozgását.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

2019-ben a Tanács¹⁷ felkérte a Bizottságot, hogy nyújtson be tanulmányt a növényi szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozó hatályos jogszabályok naprakésszé tételére vonatkozó, az Unió rendelkezésére álló lehetőségekről¹⁸. Ezt a tanulmányt egy külső adatgyűjtési tanulmány¹⁹ is alátámasztotta. A tanulmány öt fő problémát azonosított a hatályos jogszabályokkal kapcsolatban. Ezek a következőkre vonatkoznak:

1. a jogszabályok nem harmonizált végrehajtása, ami egyenlőtlen versenyfeltételeket teremt a vállalkozók számára;
2. bonyolult és merev eljárások, amelyek nehézkes döntéshozatali folyamatot eredményeznek;
3. merev jogi keret, amely nehézségeket okoz az európai zöld megállapodásban és az ahhoz kapcsolódó stratégiákban azonosított szakpolitikai kérdések kezelése során;
4. a hatósági ellenőrzések harmonizált és kockázatalapú keretének hiánya, ami egyenlőtlen versenyfeltételeket teremt a hatósági ellenőrzések terén; valamint
5. a jogi keret nem tartalmaz a tudományos és technológiai fejlődést figyelembe vevő rendelkezéseket.

A 2019. évi tanácsi felkérés felülvizsgálati záradékot tartalmazott. Ez a záradék lehetővé tette a Bizottság számára, hogy jogalkotási javaslatot terjesszen elő, amennyiben a fent említett tanulmány eredménye alapján ez tekinthető a megfelelő intézkedésnek.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A növényi szaporítóanyagokról szóló rendeletjavaslatot kísérő hatásvizsgálat az érdekelt felek valamennyi típusára kiterjedő konzultációk széles körét foglalta magában. A konzultációk a következő típusokba sorolhatók: bevezető hatásvizsgálat, nyilvános konzultáció, munkacsoportok az illetékes nemzeti hatóságok és az érdekelt felek részvételével, valamint kétoldalú találkozók az érdekelt szervezetekkel.

- A bevezető hatásvizsgálatról folytatott konzultáció során 16 országból 66 válasz, míg a nyilvános konzultáció során 29 országból 2449 válasz érkezett.

¹⁷ A Tanács (EU) 2019/1905 határozata (2019. november 8.) a Bizottságnak a növényi szaporítóanyagok előállításáról és piaci értékesítéséről szóló hatályos jogszabályok naprakésszé tételére vonatkozó, az Unió rendelkezésére álló lehetőségekről szóló tanulmány és – amennyiben a tanulmány eredményeire tekintettel annak helye van – javaslat benyújtására való felkéréséről (HL L 293., 2019.11.14., 105. o.).

¹⁸ Bizottsági szolgálati munkadokumentum – Tanulmány a növényi szaporítóanyagok előállításáról és piaci értékesítéséről szóló hatályos jogszabályok naprakésszé tételére vonatkozó, az Unió rendelkezésére álló lehetőségekről, SWD(2021) 90 final.

¹⁹ ICF (2021): A növényi szaporítóanyagok előállításáról és piaci értékesítéséről szóló hatályos jogszabályok naprakésszé tételére vonatkozó, az Unió rendelkezésére álló lehetőségekről szóló bizottsági tanulmány alátámasztására szolgáló adatgyűjtés és elemzés, <https://doi.org/10.2875/406165>

- A bevezető hatásvizsgálatban 39 válaszadó, a nyilvános konzultációban pedig 181 válaszadó nyújtott be állásfoglalást.
- Célzott konzultációkra is sor került annak érdekében, hogy az illetékes nemzeti hatóságoktól és a kkv-któl részletesebb visszajelzéseket gyűjtsenek, ezekre 25, illetve 251 válasz érkezett.
- A Bizottság hatásvizsgálatát alátámasztó, külső tanácsadó által végzett célzott felmérés 99 választ gyűjtött be.
- A tanácsadó 43 mélyinterjút is készített, és 10 résztvevővel fókuszcsoporthoz szervezett.

Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk rámutattak, hogy a növényi szaporítóanyagok ágazatában általános támogatást élvez a jelenlegi szabályozási rendszer és annak két alappillére, a fajtabejegyzés (a megkülönböztethetőség, egyöntetűség és állandóság [DUS], valamint adott esetben a gazdasági érték alapján) és a növényi szaporítóanyagok minősítése. Az illetékes nemzeti hatóságok és a vetőmagágazatot képviselő valamennyi érdekelt fél hangsúlyozta, hogy a jelenlegi rendszer jól működik, és hogy az uniós növényi szaporítóanyag-ágazat nemzetközi szinten is elismerést élvez a termesztett és forgalmazott vetőmagok kiváló minősége miatt.

A felülvizsgálat egyik fő célkitűzése, hogy kiterjessze a növényi szaporítóanyagok fenntartható termeléshez hozzájáruló jellemzőinek értékelését. A növény-nemesítők és az illetékes nemzeti hatóságok többsége elismerte, hogy a mezőgazdasági növényfajokra vonatkozó jelenlegi VCU-követelmények már most is hozzájárulnak ehhez a célkitűzéshez, mivel lehetővé teszik az olyan jellemzőkkel rendelkező fajták elismerését, mint a betegségekkel szembeni ellenálló képesség, a tápanyag-hatékonyság, az aszálytűrés és a megnövekedett terméshozam. Az érdekelt felek támogatták az új zöldség-, gyümölcs-termő növény- és szőlőfajták ilyen jellemzők tekintetében történő vizsgálatára vonatkozó követelmények bevezetését, bár nem a mezőgazdasági növényfajokra vonatkozó jelenlegi VCU formájában, mivel a növényi szaporítóanyagok felhasználásai különösen a zöldségek esetében igen sokfélék. Szinte valamennyi válaszadó hangsúlyozta, hogy rugalmasságra van szükség az Európában fennálló különböző feltételek kezeléséhez.

Valamennyi érdekelt egyetértett abban, hogy a növénygenetikai erőforrások megőrzése és fenntartható használata, az ökológiai termelés és a peremterületeken történő termelés szempontjából releváns célkitűzések elérése érdekében el kell térni a fajtabejegyzés és a növényi szaporítóanyagok minősítésének alaprendszerétől. A vélemények azonban különböztek az ilyen eltérések mértékével kapcsolatban, a vetőmagok cseréjére, a megőrzési tevékenységekre és az amatőr kertészek részére történő forgalmazásra vonatkozó teljes körű kivételre vonatkozó javaslatról egészen azon véleményig, hogy a meglévő eltérések elégségesek, és azokat nem kell kiterjeszteni. Több nem kormányzati szervezet kérte, hogy az új jogszabály kifejezetten érvényesítse a növénygenetikai erőforrások élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló nemzetközi egyezményben és a gazdák jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatban meghatározott, a mezőgazdasági termelőkkel szembeni jogokat. A teljes mentességgel szemben a fő érvek a következők: a növényegészségüggyel, a növényfajta-oltalom tiszteletben tartásával és az egyenlőtlen verseny elkerülésével kapcsolatos aggályok, valamint a növényi szaporítóanyagok minimális minősége és nyomonkövethetősége biztosításának szükségessége.

A legtöbb vállalkozó egyetértett abban, hogy kívánatos a hatósági ellenőrzésekre vonatkozó követelmények harmonizálása. Az adminisztratív terhek esetleges növekedésével kapcsolatos aggályok miatt megoszlottak a vélemények arról, hogy a növényi szaporítóanyagokra vonatkozó jogszabályok szerinti hatósági ellenőrzéseket az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁰ hatálya alá kell-e vonni. Szinte valamennyi illetékes nemzeti hatóság és vállalkozó ellenezte a növényi szaporítóanyagok minősítési rendszerének a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet hatálya alá vonását. A legtöbb illetékes nemzeti hatóság és vállalkozó úgy vélte, hogy a hatékonyabb forgalmazási és importellenőrzések tekintetében előnyös lenne a rendszernek a szóban forgó rendelet hatálya alá vonása. A legtöbb érdekelt fél valamennyi kategóriában azt kérte, hogy a hatósági ellenőrzések megszervezése terén maradjon bizonyos fokú rugalmasság, és a költségeket tartsák a lehető legalacsonyabb szinten.

A legtöbb érdekelt fél egyetértett abban, hogy a biomolekuláris technikák és a digitális megoldások alkalmazása előnyökkel járhat, és szorgalmazták, hogy a jogi keret tegye lehetővé a legújabb technológiák alkalmazását, összhangban a nemzetközi szabványok fejlődésével.

Az érdekelt felekkel folytatott konzultációkra vonatkozó részletes információk a növényi szaporítóanyagokról szóló rendeletre irányuló javaslat hatásvizsgálatának 5.2.5. fejezetében és 2. mellékletében találhatók.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A Bizottság által megbízott külső tanácsadó a hatásvizsgálat alátámasztására szolgáló háttér tanulmányt készített²¹. A tanácsadó és szakértői szorosan együttműködtek a Bizottság illetékes szervezeti egységeivel a tanulmány különböző szakaszaiban.

A tanácsadó további adatokat és észrevételeket gyűjtött másodelemzés, célzott felmérés, fókuszcsoporthoz, az érdekelt felekkel folytatott mélyinterjúk, a vetőmagok mezőgazdasági termelők közötti cseréjéről szóló esettanulmány, valamint a tagállamok megőrzendő gyümölcs- és szőlőfajtákkal kapcsolatos tapasztalatainak minőségi összehasonlító elemzése útján. A támogató tanulmány megvizsgálta a probléma meghatározását, az uniós fellépés szükségességét, a szakpolitikai beavatkozás célkitűzéseit és az alapforgatókönyvet. Ennek során a Bizottság által javasolt három alternatíva lehetséges hatásait értékelte, amelyek mindegyike legfeljebb 19 egyedi intézkedés tekintetében tartalmazott különböző változatokat.

A támogató tanulmány a szakpolitikai alternatívák finomítására és az előnyben részesített szakpolitikai alternatíva kiválasztására szolgált.

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) (HL L 95., 2017.4.7., 1. o.).

²¹ ICF (20223): A növényi és erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó jogszabályok felülvizsgálatáról szóló hatásvizsgálatot alátámasztó háttér tanulmány, <https://data.europa.eu/doi/10.2875/4381>

- **Hatásvizsgálat**

A javaslat hatásvizsgálaton alapul, amely fenntartásokat tartalmazó kedvező véleményt kapott a Szabályozói Ellenőrzési Testülettől 2023. február 17-én.

E javaslat a növényi szaporítóanyagokra vonatkozó jelenlegi jogi keretben azonosított két fő probléma kezelésére törekszik:

1. A belső piac nem harmonizált, amelyet a tagállamokban a vállalkozókra és a forgalmazott növényi szaporítóanyagokra vonatkozó eltérő feltételek jellemeznek. A jogszabályok végrehajtása tagállamonként eltérő, mivel i. a jogszabályok rugalmasan értelmezhetők, ii. a tagállamok a merev rendelkezések leküzdésére gyakorlati megoldásokat próbálnak találni, és iii. a jogszabályok nem követték le kellő időben az új tudományos és technológiai fejleményeket.
2. A jogszabály nem igazodik az európai zöld megállapodás és a kapcsolódó stratégiák célkitűzéseire. A jelenlegi jogszabályok értelmében különösen a genetikailag sokszínű fajtákra, a magbank-hálózatok tevékenységeinek tárgyát képező növényi szaporítóanyagokra és a mezőgazdasági termelők között megosztott vetőmagokra továbbra is érvényesek a fajtabejegyzésre vonatkozó követelmények. Ez meglehetősen aránytalan, mivel az ilyen fajták, vetőmagok és szaporítóanyagok nem mindig tudnak megfelelni az említett követelményeknek. Emellett a szélsőséges időjárási események egyre gyakoribb előfordulása, valamint az új fajták bejegyzése során a fenntarthatósági jellemzők nem megfelelő értékelése miatt nyomás nehezedik a termés hozam állandóságára és ezáltal az agrár-élelmiszeripari termelés ellenálló képességére.

E kezdeményezés általános célkitűzése tehát annak biztosítása, hogy a felhasználók valamennyi típusa számára kiváló minőségű és változatos, a jelenlegi és a jövőbeli várható éghajlati viszonyokhoz igazodó növényi szaporítóanyagok álljanak rendelkezésre.

A hatásvizsgálat elemzés céljából az összes lehetséges intézkedést összegyűjtötte. Ez a következőkön alapult: i. külső adatgyűjtési tanulmány, amely alátámasztja a növényi szaporítóanyagokra vonatkozó jogszabályok naprakésszé tételére vonatkozó, az Unió rendelkezésére álló lehetőségeiről szóló bizottsági tanulmányt, ii. egy külső tanácsadó által végzett hatásvizsgálatot alátámasztó tanulmány, iii. az érdekelt felekkel folytatott különböző konzultációs tevékenységek, iv. online nyilvános konzultáció és v. mélyinterjúk.

A különféle, összetett és sok esetben egymással összefüggő intézkedéseket három szakpolitikai alternatívába csoportosították, amelyeket összevetettek a változatlan szakpolitikát feltételező forgatókönyvvel. Három alternatívát vizsgáltak meg. Az 1. alternatíva kínálta a legnagyobb rugalmasságot, a 3. alternatíva pedig a legnagyobb harmonizációt, amellyel a lehető legkisebbre csökkenthetők a jogszabályok végrehajtásában mutatkozó különbségek. A 2. alternatíva egyensúlyba hozta a rugalmasság és a nagyobb fokú harmonizáció szükségességét az eltérő értelmezésekből eredő problémák megoldása érdekében.

Valamennyi alternatíva az alábbi közös elemeket tartalmazta: i. egyszerűsített adminisztratív eljárások és rugalmasabb döntéshozatali eljárás; ii. az ökológiai fajtákra és a megőrzendő fajtákra vonatkozó egyszerűsített szabályok; és iii. a növényegészségügyi jogszabályokkal való harmonizáció.

1. **1. alternatíva – A legnagyobb fokú rugalmasság:** Az 1. alternatíva minimumkövetelményeket állapítana meg a növényi szaporítóanyagok hatósági ellenőrzésére vonatkozóan, azonban ezeket az ellenőrzéseket nem kapcsolná össze a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelettel. Iránymutatásokat kellene elfogadni az innovatív termelési folyamatok, a biomolekuláris technikák és a digitális megoldások alkalmazására vonatkozóan. Megerősítenék a mezőgazdasági növényfajok új fajtáinak a fenntartható termeléshez hozzájáruló jellemzői tekintetében történő jelenlegi értékelését. A zöldségekre és gyümölcstermő növényekre vonatkozóan önkéntes értékelést vezetnének be. A magbank-hálózatok tevékenységei, az amatőr kertészek részére történő forgalmazás és a növényi szaporítóanyagok mezőgazdasági termelők közötti cseréje mentesülne a jogszabály hatálya alól.
2. **2. alternatíva – A rugalmasság és a harmonizáció közötti egyensúly megteremtése (előnyben részesített alternatíva):** A 2. alternatíva a növényi szaporítóanyagok hatósági ellenőrzését a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet hatálya alá vonná, de a meglévő szabályok célzottabb és hatékonyabb végrehajtásának biztosítása érdekében egyszerűsített importellenőrzéseket vezetne be az Unión belül, megfelelő helyeken. A jogszabály tartalmazna az innovatív termelési folyamatokra, a biomolekuláris technikákra és a digitális megoldásokra vonatkozó alapelveket. Az új fajtáknak a fenntartható termeléshez hozzájáruló jellemzők szempontjából történő értékelése valamennyi terménycsoport számára kötelezővé válna, de a tagállamok rugalmasságot élveznének abban a tekintetben, hogy ezt az értékelést saját agroökológiai körülményeiknek megfelelően hajtsák végre. A magbank-hálózatok tevékenységeire, az amatőr kertészek részér történő forgalmazásra és a mezőgazdasági termelők közötti cserére enyhébb szabályok vonatkoznának a növényi szaporítóanyagok genetikai sokféleségének növelése, valamint a minimális minőség garantálása érdekében.
3. **3. alternatíva – A legnagyobb fokú harmonizáció:** A 3. alternatíva a növényi szaporítóanyagok/erdészeti szaporítóanyagok hatósági ellenőrzését a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet hatálya alá vonná, a határállomásokon végzett szigorúbb importellenőrzések során pedig különleges importdokumentációt írnának elő a végrehajtás megerősítése és teljes körű harmonizációja érdekében. A jogszabály tartalmazna az innovatív termelési folyamatokra, a biomolekuláris technikákra és a digitális megoldásokra vonatkozó részletes és kötelező erejű szabályokat. Az új fajtáknak a fenntartható termeléshez hozzájáruló jellemzők szempontjából történő értékelése valamennyi növénykultúra esetében kötelezővé válna, részletes és harmonizált követelményekkel és módszerekkel valamennyi tagállam számára. A magbank-hálózatok tevékenységeire, az amatőr kertészek részére történő forgalmazásra és a mezőgazdasági termelők közötti cserére a növényi szaporítóanyagokra vonatkozó jogszabályok általános követelményei vonatkoznának annak érdekében, hogy valamennyi piaci szegmensre egységes szabályokat alkalmazzanak.

A hatásvizsgálat eredménye alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a növényi szaporítóanyagokra vonatkozó jogszabályok felülvizsgálatával kapcsolatban megállapított valamennyi célkitűzés hatékony és következetes megvalósítására a 2. alternatíva a legjobb megoldás.

Az előnyben részesített alternatíva a következők révén növeli a hatékonyságot a vállalkozók és az illetékes nemzeti hatóságok számára: i. a vállalkozóknak több lehetőségük van a hatósági felügyelet mellett végzett tevékenységekre, ii. a növényegészségügyi jogszabályokkal való harmonizáció, iii. kockázatalapú hatósági ellenőrzések bevezetése és iv. biomolekuláris technikák és digitális megoldások alkalmazásának lehetősége a fajtabejegyzési és a növényi szaporítóanyag-minősítési rendszerekben. A kötelező, megerősített fenntarthatósági követelmények, valamint a helyi agroökológiai körülményekhez való igazodásból fakadó rugalmasság hozzá fog járulni a fenntarthatóbb agrár-élelmiszeripari termeléshez és az élelmezésbiztonsághoz, mivel a változó agrár-éghajlati viszonyoknak jobban megfelelő fajták stabilabb hozammal rendelkeznek.

Az előnyben részesített alternatíva jelentős gazdasági költségekkel jár a vállalkozók és az illetékes nemzeti hatóságok számára, mivel további beruházásokra lesz szükség a zöldség- és gyümölcsfajtákra vonatkozó kiegészítő fenntarthatósági értékelések elvégzéséhez. Ezek azonban arányosak a célkitűzésekkel, és középtávon egyensúlyban lesznek az agrár-élelmiszeripari termelés fenntarthatóságából származó előnyökkel. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással is egyensúlyban lesznek, például a források csökkentett felhasználásával vagy a magasabb hozamstabilitással kapcsolatban. Más intézkedések nem eredményeznek új kötelezettségeket a vállalkozók számára, hanem új lehetőségeket vagy enyhébb feltételeket biztosítanak számukra a piacra jutáshoz.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A javaslat egyszerűbb és kevésbé megterhelő szabályozási rendszert vezet be, különösen az amatőr kertészek részére történő forgalmazás és a növényi szaporítóanyagok tekintetében, ami a növényi genetikai erőforrások megőrzését és fenntartható használatát szolgálja.

A javaslat lehetővé teszi a vállalkozók számára, hogy amennyiben így kívánják, az illetékes hatóságok hatósági felügyelete mellett végezzék el a növényi szaporítóanyagok minősítését. Lehetőséget kínál arra is, hogy a fajták laboratóriumi vizsgálata céljából a nemesítők telephelyén, az illetékes hatóság hatósági felügyelete mellett technikai vizsgálatokat végezzenek annak bizonyítása érdekében, hogy az ilyen fajták rendelkeznek fenntartható gazdasági értékkel. Mindkét alternatíva nagyobb rugalmasságot és az üzleti tervezés lehetőségeit kínálja a vállalkozók számára.

Emellett a javaslat enyhébb és kiigazított szabályokat vezet be a következőkre vonatkozóan:

- a) az ökológiai fajták és a megőrzendő fajták piacra jutása;
- b) végfelhasználóknak (például amatőr kertészeknek) szánt növényi szaporítóanyagok;
- c) kizárólag bizonyos génbankoknak, szervezeteknek és hálózatoknak szánt és általuk megőrzött növényi szaporítóanyagok;
- d) a mezőgazdasági termelők között cserélt vetőmagok.

Számos folyamat le fog egyszerűsödni. Valamennyi egyszerűsítési intézkedés jelentős számú, az ágazat üzleti tevékenységének túlnyomó többségét bonyolító kkv-nak és mikrovállalkozásnak kedvez. Emellett a javaslat teljes mértékben kizárja a hatálya alól azokat a növényi szaporítóanyagokat, amelyeket bármely személyek

között bármely más módon, akár ingyenesen értékesítenek vagy ruháznak át saját használatukra és az üzleti tevékenységükön kívül, valamint a kizárólag hatósági laboratóriumi vizsgálatokra, nemesítésre, vizsgálatokra, kiállításokra vagy tudományos célokra használt növényi szaporítóanyagokat. Végezetül a javaslat új intézkedéseket vezet be a növényi szaporítóanyag-ágazat digitalizálására vonatkozóan, továbbá szabályokat állapít meg a biomolekuláris technikákra vonatkozóan a fajtabejegyzés és a növényi szaporítóanyag-minősítés hatékonyságának és növelése érdekében.

- **Alapjogok**

A javasolt rendelet tiszteletben tartja az Európai Unió Alapjogi Chartájának valamennyi rendelkezését, különösen azáltal, hogy olyan szabályokat állapít meg, amelyek célja a vállalkozás szabadsága, a megkülönböztetés elkerülése, valamint a fogyasztó- és környezetvédelem.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincs költségvetési vonzata.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint az ellenőrzés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az e rendelet alkalmazásának kezdőnapját követő ötödik évben, majd azt követően ötévente a tagállamoknak jelentést kell benyújtaniuk a Bizottsághoz a rendelet számos vonatkozásáról, különösen az eltérések alkalmazásáról és a növénygenetikai erőforrások megőrzésének és fenntartható használatának, a mezőgazdasági biodiverzitásnak és a kistermelőkre vonatkozó egyszerűsített eljárásoknak a támogatására irányuló politikákról. Erre azért van szükség, hogy felül lehessen vizsgálni ezen új szakpolitikák hatékonyságát, és meg lehessen vizsgálni, szükség van-e javításokra. Ezek konkrétan a következő elemekkel kapcsolatos jelentéstételre vonatkoznak:

- a minősített és standard növényi szaporítóanyagok mennyiségei és az előállításukra használt területek éves és fajonkénti bontásban, az ökológiai termelésre alkalmas ökológiai fajtákhoz használt mennyiségeket is beleértve;
- a heterogén anyagok forgalmazott növényi szaporítóanyagainak mennyisége és az előállításukhoz használt területek éves és fajonkénti bontásban;
- a megőrzendő fajták forgalmazott növényi szaporítóanyagainak éves és fajonkénti mennyisége;
- az eltéréseket a végfelhasználók részére történő forgalmazás céljából alkalmazó vállalkozók száma, az érintett fajok és a növényi szaporítóanyagok fajonkénti össz mennyisége;
- azoknak a génbankoknak, szervezeteknek és hálózatoknak a száma, amelyek jogszabályban előírt vagy egyéb, a növénygenetikai erőforrások megőrzésére irányuló, kinyilvánított célkitűzéssel rendelkeznek, valamint az érintett fajok száma;
- a mezőgazdasági termelők között cserélt vetőmagok fajonként meghatározott mennyiségei;

- az új fajták nemesítéséhez szükséges laboratóriumi vizsgálatokra és kísérletekre szánt növényi szaporítóanyagok fajonként engedélyezett mennyisége;
- az ellátás átmeneti nehézségei esetén használandó növényi szaporítóanyagok mennyisége nemzetségenként és fajonként;
- a harmadik országokból behozott növényi szaporítóanyagok mennyisége nemzetségenként és fajonként;
- az adott tagállam területén letelepedett vállalkozók száma.
- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Nem alkalmazandó

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

i. Hatály

A javasolt rendelet 10, a növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló irányelv helyébe lép. A rendelet a mezőgazdasági növények, zöldségek, gyümölcstermő növények és szőlő azon fajainak jegyzékére lesz alkalmazandó, amelyek az Unió számára különös gazdasági és társadalmi jelentőséggel bírnak, például az élelmezésbiztonság szempontjából.

Nem terjed ki az erdészeti szaporítóanyagokra, amelyeket jelenleg az 1999/105/EK tanácsi irányelv szabályoz. Külön javaslat került benyújtásra ezen irányelv új európai parlamenti és tanácsi rendelettel történő felváltására.

A javaslat a dísnövények szaporítóanyagaina sem terjed ki.

A rendelet hatálya alól a harmadik országokba exportált növényi szaporítóanyagokat is ki kell zárni.

ii. Az előállításra és forgalmazásra vonatkozó követelmények

A javasolt rendelet megtartja a növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló irányelvek két fő pillérét, nevezetesen a fajtaelismerést és a növényi szaporítóanyagok egyes tételeinek minősítését.

A javaslat általános szabályt vezet be, amely szerint a növényi szaporítóanyagok csak akkor állíthatók elő és forgalmazhatók, ha a nemzeti fajtanyilvántartásokban bejegyzett fajtákhoz és előre meghatározott kategóriákba tartoznak: „prebázis”, „bázis”, „certifikált” és „standard” szaporítóanyag és „szuperelit”, „elit”, „minősített” és „standard” vetőmag. Rendelkezik továbbá azon heterogén anyagok bejegyzéséről, amelyek nem fajták, sem fajtakeverékek, valamint a klónokról, szelektált klónokról, multiklonális keverékekről és poliklonális növényi szaporítóanyagokról.

A növényi szaporítóanyagokat szuperelit, elit, minősített és standard vetőmagként, illetve prebázis, bázis, certifikált szaporítóanyagként az e kategóriákra és a vonatkozó fajokra alkalmazandó nemzetközi szabványokkal összhangban kell előállítani és forgalmazni. E szabványok közé tartoznak különösen a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) fajtaminősítési vagy a nemzetközi kereskedelembe mozgó vetőmagok

ellenőrzésére vonatkozó rendszerei²² (a továbbiakban: OECD-vetőmagrendszerek), az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ-EGB) vetőburgonya-szabványai, valamint a Nemzetközi Vetőmagvizsgálati Szövetség (ISTA) vetőmag-mintavételre és -vizsgálatra vonatkozó szabályai.

A növényi szaporítóanyagoknak a szuperelit, elit vagy minősített vetőmag-, illetve prebázis, bázis és certifikált szaporítóanyag-kategóriákra vonatkozó követelményeknek való megfelelését az illetékes hatóságok által végzett ellenőrzésekkel, mintavétellel és laboratóriumi vizsgálattal kell megerősíteni (a továbbiakban: hatósági minősítés), és hatósági címkével kell igazolni. A javaslat felsorolja azokat a fajokat, amelyek vetőmagjai csak szuperelit, elit vagy minősített vetőmagként állíthatók elő és forgalmazhatók. Ez megfelel a növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló irányelvek jelenlegi szabályainak és a vonatkozó nemzetközi szabványoknak. Ezenkívül bizonyos kategóriák esetében a standard vetőmagokra és szaporítóanyagokra vonatkozóan enyhébb szabályok kerülnek megállapításra.

A minősítési rendszer korszerűsítésének részeként a javaslat egyes felelősségi köröket a vállalkozókra ruház. A javaslat értelmében az illetékes hatóság engedélyezheti a vállalkozóknak, hogy i. elvégezzék a növényi szaporítóanyagok minősítését (a továbbiakban: hatósági felügyelet mellett végzett minősítés) és ii. kinyomtassák a hatósági címkét.

A javaslat szabályokat vezet be a növényi szaporítóanyagok címkézésére, csomagolására, lezárására és tételeire vonatkozóan. Ezek nagyrészt az OECD-vetőmagrendszer szabályain és rendelkezésein, valamint a növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló irányelvek végrehajtása során szerzett tapasztalatokon alapulnak.

A vetőmagfajtákat az e rendelet hatálya alá tartozó ugyanazon vagy más nemzetséghez vagy fajhoz tartozó más vetőmagfajtákkal keverve is elő lehet állítani és forgalomba lehet hozni. A tagállamoknak azonban lehetőségük van arra, hogy a genetikai erőforrások megőrzése és a természeti környezet megóvása érdekében engedélyezzék a vetőmagok és a rendelet hatálya alá nem tartozó vetőmagok keverékének előállítását és forgalmazását.

Végezetül az egyes vetőmagtétel fajtaazonosságának és tisztaságának ellenőrzése céljából fajtakitermesztési vizsgálatokat kell végezni. A fajtaazonosság és a fajtatisztaság ellenőrzésére biomolekuláris vizsgálatok alkalmazhatók.

iii. Eltérések

A javaslat rugalmas megközelítést vezet be bizonyos tevékenységek, növényi szaporítóanyagok és fajták tekintetében. Ezekben az esetekben kevésbé szigorú követelményeket kell megállapítani a növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló irányelvekből és a nemzetközi szabványokból nyert tapasztalatok alapján, különös tekintettel a mezőgazdasági biodiverzitás és a genetikai erőforrások megőrzése támogatásának szükségességére.

²² Határozat a fajtaminősítési vagy a nemzetközi kereskedelembe mozgó vetőmagok ellenőrzésére vonatkozó OECD-rendszerek felülvizsgálatáról [[OECD/LEGAL/0308](#)] (a továbbiakban: OECD-vetőmagrendszerek).

Ennek fényében a javaslat kevésbé szigorú szabályokat vezet be a megőrzendő fajták, a heterogén anyagok, a végfelhasználóknak (például amatőr kertészeknek) értékesített növényi szaporítóanyagok, a génbankok, szervezetek és hálózatok számára vagy azok között forgalmazott növényi szaporítóanyagok, valamint a mezőgazdasági termelők közötti vetőmagcsere tekintetében.

A javaslat továbbá eltéréseket állapít meg a következőkre: i. a növényi szaporítóanyagok nemesítők részére új fajták fejlesztése céljából történő forgalmazása, ii. a növényi szaporítóanyagok szaporításához vagy kísérletekhez használt, még nem bejegyzett növényi szaporítóanyagok, iii. a növényi szaporítóanyagok kínálatának átmeneti nehézségei esetén, iv. a véglegesen még nem minősített vetőmagok forgalomba hozatala tekintetében. Emellett a vészhelyzeti intézkedésekre és az ideiglenes kísérletekre vonatkozó eltéréseket is megállapít.

iv. Behozatal

A növényi szaporítóanyagok harmadik országokból történő behozatala csak akkor engedélyezhető, ha valamely értékelés megállapítja, hogy az ilyen növényi szaporítóanyag megfelel az Unióban előállított és forgalmazott növényi szaporítóanyagokra vonatkozó követelményekkel egyenértékű követelményeknek. Ez az értékelés a harmadik ország által szolgáltatott információk és a vonatkozó jogszabályai alapos vizsgálatán fog alapulni. Az értékelés a Bizottság által az adott harmadik országban végzett ellenőrzés kielégítő eredményén is alapul, amennyiben az ilyen ellenőrzés elvégzését szükségesnek ítélték.

v. Vállalkozók

A vállalkozókat az egyszerűség kedvéért az (EU) 2016/2031 rendelet alapján vezetendő és frissítendő nyilvántartásokba kell bejegyezni, mivel nagy részben már a szóban forgó rendeletben említett hatály alá tartoznak. A vállalkozóknak teljesíteniük kell bizonyos alapvető követelményeket, amelyek biztosítják az ellenőrzésük alatt álló növényi szaporítóanyagok megfelelő ismeretét és kezelését. A vállalkozók között forgalmazott növényi szaporítóanyagokra nyomonkövethetőségi követelmények vonatkoznak.

vi. Fajtabejegyzés

A javaslat bevezeti azt az általános szabályt, amely szerint a növényi szaporítóanyagoknak bejegyzett fajtákhoz kell tartozniuk. Meghatározza továbbá e fajták elismerésének eljárását és feltételeit.

A javaslat előírja, hogy a fajtának legalább egy nemzeti fajtanyilvántartásban szerepelnie kell. Ez elegendő lesz ahhoz, hogy a fajta az egész EU-ban azonnal forgalmazható legyen. Ez a fajta az uniós növényfajta-portálon keresztül az uniós fajtanyilvántartásba is bekerül, amely az összes forgalmazható fajtáról nyújt áttekintést.

A fajtákat két kategóriába lehet bejegyezni:

- i. hivatalos fajtaleírással rendelkező fajták, amelyeken a megkülönböztethetőségre, egyöntetűségre és állandóságra (DUS) vonatkozó vizsgálatot kell végezni; valamint

- ii. hivatalosan elismert fajtaleírással rendelkező megőrzendő fajták, amelyek esetében nincs szükség DUS-vizsgálatra, és amelyekre kevésbé szigorú forgalmazási követelmények vonatkoznak.

A DUS-vizsgálatnak alávetett fajtákat (hivatalos fajtaleírás) a fenntartható gazdasági értékük szempontjából további vizsgálatoknak is alá kell vetni. A javasolt rendelet a VSCU-értékelés hatályát a mezőgazdasági növényekről (a növényi szaporítóanyagokról szóló irányelvek jelenlegi hatálya) a zöldségekre és a gyümölcsfajokra is kiterjeszti annak érdekében, hogy szélesebb körű és fenntarthatóbb megközelítést biztosítson a teljes növényi szaporítóanyag-ágazat számára. A fajtantnyilvántartásba történő bejegyzésükhöz e fajtáknak összességében javulást kell eredményezniük az ugyanazon nemzetségekhez vagy fajokhoz tartozó más fajtákhoz képest, a következő szempontok tekintetében:

- terméshozam, beleértve a hozamstabilitást és az alacsony inputanyag-felhasználás mellett elért hozamot;
- a biotikus stresszel szembeni tolerancia/ellenálló képesség, beleértve a fonálférgek, gombák, baktériumok, vírusok, rovarok és egyéb károsítók okozta növénybetegségeket;
- az abiotikus stresszel szembeni tolerancia/ellenálló képesség, beleértve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást is;
- a természeti erőforrások, például a víz és a tápanyagok hatékonyabb felhasználása;
- a külső inputanyagok, például növényvédő szerek és műtrágyák iránti igény csökkentése;
- a tárolás, a feldolgozás és a forgalmazás fenntarthatóságát fokozó jellemzők;
- minőségi vagy tápértékbeli jellemzők.

Ezek a szempontok fontosak annak biztosításához, hogy az új fajták hozzájáruljanak a fenntartható mezőgazdasági termeléshez, amely a gazdasági, környezeti és a szélesebb körű társadalmi igényeket elégíti ki.

A DUS-vizsgálat fontossága miatt ezt a vizsgálatot csak az illetékes hatóságok végezhetik el. A vizsgálatához használt helyiségeket – az ágazattal kapcsolatos szakértelme miatt – a Közösségi Növényfajta-hivatal (CPVO) ellenőrzi.

A VSCU-ra vonatkozó vizsgálatokat azonban – az illetékes hatóságok hatósági felügyelete mellett – a vállalkozók is elvégezhetik. Ez azért indokolt, mivel a javaslat a VSCU hatályát még több fajra terjeszti ki, és így biztosítani kell a vizsgálati létesítmények rendelkezésre állását. A vállalkozók által használt helyiségeket az illetékes hatóságok ellenőrzik.

A 2100/94/EK tanácsi rendelet vagy valamely tagállam jogszabályai alapján növényfajta-oltalomban részesülő fajták DUS-nak minősülnek, és úgy tekintendők, hogy a javasolt rendelet alkalmazásában megfelelő elnevezéssel rendelkeznek. Az illetékes hatóságok más tagállami hatóságok DUS- és VSCU-vizsgálatait is felhasználhatják egy fajta nemzeti nyilvántartásba való bejegyzéséhez.

A javaslat továbbá szabályokat állapít meg a fajtabejegyzési kérelmek benyújtására, tartalmára, formai vizsgálatára és benyújtásának időpontjára, a technikai vizsgálatokra és szervezetre, valamint további szabályokat a technikai vizsgálatra, a titoktartásra, az ideiglenes vizsgálati jelentésre és az ideiglenes hivatalos fajtaleírásra, a vizsgálati jelentésre és a végleges hivatalos fajtaleírásra, a fajtaelnevezés vizsgálatára, valamint a fajta nemzeti fajtanyilvántartásba történő bejegyzésével kapcsolatos határozatra vonatkozóan.

Az innováció ösztönzése és a fajta új fajtákkal való felváltása érdekében a fajta bejegyzésének időtartama 10 év lesz. A gyümölcstermő növények és szőlőszaporítóanyagok fajtái esetében a bejegyzés időtartama 30 év, ami az ilyen fajok termőciklusának befejezéséhez szükséges hosszabb időnek tudható be. A bejegyzés időtartama meghosszabbítható.

A javaslat szabályokat állapít meg a bejegyzett fajták fenntartására, dokumentálására és mintavételezésére vonatkozóan annak érdekében, hogy a bejegyzés teljes időtartama alatt biztosítható legyen azonosságuk és hatékony ellenőrzésük.

vii. Egyéb uniós jogi aktusok módosításai és záró rendelkezések

A javasolt rendelet az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet²³ módosítását is tartalmazza, amely pontosítja, hogy a vizsgálatköteles nemzárlati károsítókat kizárólag az említett rendelet szabályozza. Bevezeti továbbá annak lehetőségét, hogy az importált növényi szaporítóanyagokra vonatkozó OECD-címkét egyetlen formátumban kombinálják a növényútlevéllel.

A javaslat továbbá az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendeletet is módosítja annak érdekében, hogy a növényi szaporítóanyagokra vonatkozó szabályokat a hatósági ellenőrzésekről szóló uniós jogszabályok hatálya alá vonja. A hatósági ellenőrzések alapszabályait és elveit a növényi szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására is alkalmazni kell, a hatósági hatáskörökre, a feladatok átruházására és a minősítésre vonatkozó szabályokat is beleértve. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy szükség esetén különleges szabályokat fogadjon el a növényi szaporítóanyagok forgalmazásával és a vállalkozókkal kapcsolatos hatósági ellenőrzésekre vonatkozóan. Behozatal esetén az általános szabályok kockázati alapon alkalmazandók.

Végezetül a javasolt rendelet módosítja az ökológiai termelésről szóló (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendeletet²⁴ annak érdekében, hogy naprakésszé tegye a „növényi szaporítóanyagok” és „ökológiai heterogén anyagok” fogalmának tartalmát. Biztosítja továbbá, hogy a heterogén anyagok

²³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2031 rendelete (2016. október 26.) a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 317., 2016.11.23., 4. o.).

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/848 rendelete (2018. május 30.) az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 150., 2018.6.14., 1. o.).

– mind az ökológiai és a nem ökológiai heterogén anyagok – növényi szaporítóanyagaira vonatkozó valamennyi szabályt kizárólag a javasolt rendelet határozza meg.

A javasolt rendeletet a hatálybalépése után három évvel kell alkalmazni annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok és a vállalkozók elegendő időt kapjanak az új rendelkezésekhez való alkalmazkodáshoz. Elegendő időt biztosít továbbá Bizottságnak a szükséges felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok elfogadására. További kétéves átmeneti időszakot kell alkalmazni az új gyümölcs- és zöldségfajták VSCU-vizsgálatára vonatkozó új követelmények alkalmazására.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a növényi szaporítóanyagok Unióban történő előállításáról és forgalmazásáról, az (EU) 2016/2031, az (EU) 2017/625 és az (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 66/401/EGK, a 66/402/EGK, a 68/193/EGK, a 2002/53/EK, a 2002/54/EK, a 2002/55/EK, a 2002/56/EK, a 2002/57/EK, a 2008/72/EK és a 2008/90/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (a növényi szaporítóanyagokról szóló rendelet)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A mezőgazdasági növények, zöldségek, szőlő és gyümölcstermő növények növényi szaporítóanyagainak előállítására és forgalmazására vonatkozó szabályokat az 1960-as évek óta uniós szinten határozzák meg. A növényi szaporítóanyagoknak az Unió területén történő előállítását és forgalmazását a következő tanácsi irányelvek szabályozzák: 66/401/EGK²; 66/402/EGK³; 68/193/EGK⁴; 2002/53/EK⁵; 2002/54/EK⁶; 2002/55/EK⁷; 2002/56/EK⁸; 2002/57/EK⁹; 2008/72/EK¹⁰ és

¹ Közzétételére még nem került sor.

² A Tanács 66/401/EGK irányelve (1966. június 14.) a takarmánynövény-vetőmagok forgalmazásáról (HL 125., 1966.7.11., 2298. o.).

³ A Tanács 66/402/EGK irányelve (1966. június 14.) a gabonavetőmagok forgalmazásáról (HL 125., 1966.7.11., 2309. o.).

⁴ A Tanács 68/193/EGK irányelve (1968. április 9.) a vegetatív szőlő-szaporítóanyagok forgalmazásáról (HL L 93., 1968.4.17., 15. o.).

⁵ A Tanács 2002/53/EK irányelve (2002. június 13.) a mezőgazdasági növényfajok közös fajtajegyzékéről (HL L 193., 2002.7.20., 1. o.).

⁶ A Tanács 2002/54/EK irányelve (2002. június 13.) a répavetőmag forgalmazásáról (HL L 193., 2002.7.20., 12. o.).

⁷ A Tanács 2002/55/EK irányelve (2002. június 13.) a zöldségvetőmagok forgalmazásáról (HL L 193., 2002.7.20., 33. o.).

⁸ A Tanács 2002/56/EK irányelve (2002. június 13.) a vetőburgonya forgalmazásáról (HL L 193., 2002.7.20., 60. o.).

⁹ A Tanács 2002/57/EK irányelve (2002. június 13.) az olaj- és rostnövények vetőmagjának forgalmazásáról (HL L 193., 2002.7.20., 74. o.).

2008/90/EK¹¹ (a továbbiakban: a növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló irányelvek). Ezek a jogi aktusok alkotják a növényi szaporítóanyagok előállításának és forgalmazásának jogi keretét, ezért kiemelt jelentőséggel bírnak a növényi szaporítóanyagok uniós belső piacának létrehozása szempontjából.

- (2) A Bizottság által 2013-ban és 2023-ban végzett hatásvizsgálatok megerősítették, hogy az említett irányelvek jelentős hatást gyakoroltak a növényi szaporítóanyagok uniós piacon történő szabad mozgására, elérhetőségére és kiváló minőségére, és ezáltal megkönnyítették a növényi szaporítóanyagok Unión belüli kereskedelmét.
- (3) A növényi szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozó szabályokat azonban hozzá kell igazítani a mezőgazdasági termelési és a zöldség- és gyümölcsstermesztési technikák, valamint a növénynemesítés területén végbement tudományos és műszaki fejlődéshez. Ezenkívül a jogszabályok naprakésszé tétele a nemzetközi szabványokban bekövetkezett változások és a növényi szaporítóanyagokról szóló irányelvek alkalmazása során szerzett tapasztalatok miatt is időszerű. A harmonizáltabb végrehajtás elősegítése érdekében ezeket a szabályokat pontosítani kell. Ezért a növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló irányelveket egyetlen, a növényi szaporítóanyagok Unión belüli előállításáról és forgalmazásáról szóló rendeletnek kell felváltania.
- (4) A növényi szaporítóanyagok jelentik a növénytermesztés kiindulási anyagát az Unióban. Ezért döntő fontosságúak az élelmiszer- és takarmánycélú nyersanyagok előállítása és a növényi források hatékony felhasználása szempontjából. Hozzájárulnak a környezetvédelemhez, valamint az élelmiszerlánc és az élelmiszer-ellátás minőségéhez az Unió egészében. E tekintetben úgy tűnik, hogy a növényi szaporítóanyagok rendelkezésre állása, minősége és sokfélesége rendkívül fontos „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiában¹² előírt fenntartható élelmiszerrendszerekre való átállás megvalósítása, a mezőgazdaság, a zöldség- és gyümölcsstermesztés, a környezetvédelem, az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás, az élelmiszer- és takarmánybiztonság, valamint általában a gazdaság szempontjából.
- (5) A fenntartható élelmiszerrendszerekre való átállás megvalósítása érdekében tehát az uniós jogszabályoknak figyelembe kell venniük, hogy biztosítani kell a növényi szaporítóanyagok előállításának a változó mezőgazdasági, kertészeti és környezeti feltételekhez való alkalmazkodóképességét, szembe kell nézni az éghajlatváltozás kihívásaival, védeni kell és helyre kell állítani a biológiai sokféleséget, továbbá meg kell felelni a mezőgazdasági termelőknek és fogyasztóknak a növényi szaporítóanyagok minőségével és fenntarthatóságával kapcsolatos növekvő elvárásainak.
- (6) E rendelet hatálya csak bizonyos, fokozott gazdasági és társadalmi jelentőséggel bíró nemzetségek és fajok növényi szaporítóanyagaina terjedhet ki. Ezt a jelentőséget annak alapján kell felmérni, hogy az ilyen nemzetségek és fajok jelentős termelési területet és értéket képviselnek-e az Unióban, milyen szerepet játszanak az uniós élelmiszer- és

¹⁰ A Tanács 2008/72/EK irányelve (2008. július 15.) a vetőmagokon kívüli zöldség- és gyümölcsstermesztési anyagok forgalmazásáról (HL L 205., 2008.8.1., 28. o.).

¹¹ A Tanács 2008/90/EK irányelve (2008. szeptember 29.) a gyümölcsstermesztő növények szaporítóanyagai, illetve a gyümölcsstermesztésre szánt gyümölcsstermesztő növények forgalmazásáról (HL L 267., 2008.10.8., 8. o.).

¹² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A „termelőtől a fogyasztóig” stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért, COM(2020) 381 final.

takarmánytermelés biztonságában, és hogy legalább két tagállamban forgalmazzák-e őket. Ez a termelési terület és érték több technikai szempontra is vonatkozhat. A körülményektől függően olyan tényezők alapján számítható ki, mint az Unió több különböző területén található termőterület teljes mérete, a növényi szaporítóanyagok meghatározott ágazatokhoz viszonyított forgalmi értéke, vagy az e fajok iránt a mezőgazdasági termelők, a végfelhasználók és az ipar által támasztott kereslet.

- (7) Ezeket a nemzetségeket és fajokat rendeltetésük szerint kell jegyzékbe venni és osztályozni, nevezetesen mezőgazdasági növényként, zöldségként, gyümölcstermő növényként vagy szőlőként. Ez az osztályozás az arányos megközelítés biztosításához szükséges, mivel egyes fajok csak bizonyos felhasználások esetében minősülnek jelentősnek.
- (8) Ezenkívül egyes fajták rendelkezhetnek olyan jellemzőkkel, amelyek bizonyos feltételek mellett történő termesztés esetén nemkívánatos agronómiai hatásokkal járhatnak, ami aláásná a rendelet azon célkitűzését, hogy hozzájáruljon a mezőgazdasági termelés fenntarthatóságához. Ez a célkitűzés csak akkor érhető el, ha ezekre a fajtákra olyan, megfelelő termesztési feltételek vonatkoznak, amelyek mellett elkerülhetők az említett nemkívánatos agronómiai hatások. Ezeket a feltételeket az említett fajták élelmiszer, takarmány vagy ipari anyagok előállítása céljából történő termesztésére kell alkalmazni, és nem csak abban az esetben, ha e fajtákat növényi szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására szánták. Ezért e rendeletnek ki kell terjednie azokra a feltételekre, amelyek mellett az említett fajtákat – többek között élelmiszer, takarmány vagy egyéb termékek előállítása céljából – termesztik.
- (9) A növényi szaporítóanyagokat átfogó módon kell meghatározni, ami kiterjed az egész növények előállítására alkalmas és arra szánt összes növényre. E rendeletnek ezért ki kell terjednie azokra a vetőmagokra, valamint a növények valamennyi más megjelenési formájára bármely növekedési szakaszban, amelyeket egész növények előállítására szántak és amelyek arra alkalmasak.
- (10) E rendelet hatálya nem terjed ki az erdészeti szaporítóanyagokra, tekintettel azok sajátos jellemzőire és az igen különböző fogalmaira, valamint az alkalmazandó terminológiára. Ezért az erdészeti szaporítóanyagokra külön jogi aktus, nevezetesen az (EU) .../... európai parlamenti és tanácsi rendelet¹³ vonatkozik.
- (11) E rendelet hatálya nem terjed ki a dísnövények szaporítóanyagaira, mivel a tagállamokkal és az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően megállapítást nyert, hogy a 98/56/EK tanácsi irányelv¹⁴ továbbra is megfelelően kezeli az ágazat igényeit.
- (12) E rendelet hatálya nem terjed ki sem a harmadik országokba exportált növényi szaporítóanyagokra, sem a kizárólag hatósági vizsgálatokra, nemesítésre, ellenőrzésekre, kiállításokra vagy tudományos célokra felhasznált növényi szaporítóanyagokra. Ennek az az oka, hogy a növényi szaporítóanyagok e kategóriái nem igényelnek különleges harmonizált azonossági vagy minőségi szabványokat, és nem veszélyeztetik az Unióban forgalmazott egyéb növényi szaporítóanyagok azonosságát és minőségét.

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete (HL, o.).

+ Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a szövegbe a .../... (COD) dokumentumban szereplő rendelet számát, a lábjegyzetbe pedig a rendelet számát, dátumát és HL-hivatkozási számát.

¹⁴ A Tanács 98/56/EK irányelve (1998. július 20.) a dísnövények szaporítóanyagainak forgalmazásáról (HL L 226., 1998.8.13., 16. o.).

- (13) E rendelet hatálya nem terjed ki azokra a növényi szaporítóanyagokra, amelyeket bármely személyek között bármely más módon értékesítenek vagy ruháznak át – akár ingyenesen – saját használatukra és az üzleti tevékenységükön kívül. Aránytalan lenne szabályokat megállapítani a növényi szaporítóanyagok ilyen felhasználására vonatkozóan, mivel az ilyen típusú átruházások általában csekély összeget tesznek ki, kereskedelmi célokat nem szolgálnak, és magántevékenységekre korlátozódnak.
- (14) Annak érdekében, hogy a felhasználók megalapozott döntéseket hozhassanak, a növényi szaporítóanyagokat csak akkor szabad előállítani és forgalmazni, ha azok a nemzeti fajtanyilvántartásba bejegyzett fajtákhoz tartoznak.
- (15) Szükség esetén azonban helyénvaló mentesíteni az alanyokat a valamely fajtához tartozás követelménye alól, mivel bár jelentős értékűek, gyakran nem tartoznak a fajta fogalommeghatározásába.
- (16) Az azonosság, a minőség és az átláthatóság biztosítása, valamint a felhasználók által hozott, megalapozott döntések lehetővé tétele érdekében a növényi szaporítóanyagokat főszabályként előre meghatározott kategóriákban lehet előállítani vagy forgalmazni. Ezeknek a kategóriáknak tükrözniük kell a különböző generációs szakaszokat és minőségi szinteket, és a nemzetközileg elfogadott terminológia alapján az elnevezésük „szuperelit”, „elit”, „minősített” és „standard” vetőmag, vetőmagtól eltérő növényi szaporítóanyagok esetében pedig „prebázis”, „bázis”, „certifikált” és „standard” szaporítóanyag.
- (17) Az e kategóriák bármelyikéhez tartozó növényi szaporítóanyagokat az alkalmazandó nemzetközi szabványoknak megfelelően kell előállítani és forgalmazni a lehető legmagasabb szintű azonosítás és minőség biztosítása, valamint a legújabb műszaki és tudományos fejlődéshez történő alkalmazkodás érdekében. E szabványok közé tartoznak adott esetben a következők: a fajtaminősítési vagy a nemzetközi kereskedelemben mozgó vetőmagok ellenőrzésére vonatkozó rendszerek¹⁵ (a továbbiakban: OECD-vetőmagrendszerek), az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ-EGB) vetőburgonya-szabványai, valamint a Nemzetközi Vetőmagvizsgáló Szövetség (ISTA) vetőmag-mintavételre és -vizsgálatra vonatkozó szabályai.
- (18) Az említett szabványokkal összhangban a növényi szaporítóanyagoknak a prebázis, bázis vagy certifikált kategóriákra vonatkozó követelményeknek való megfelelését az illetékes hatóságok által végzett ellenőrzésekkel, mintavétellel, laboratóriumi vizsgálattal és hatósági fajtakitermesztési vizsgálattal (a továbbiakban: hatósági minősítés) kell megerősíteni, és hatósági címkével kell igazolni.
- (19) Egyedi szabályokat kell megállapítani a klónok, a szelektált klónok, a multiklonális keverékek és a poliklonális növényi szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozóan, tekintettel azok megnövekedett jelentőségére és felhasználására a növényi szaporítóanyag-ágazatban. Az átláthatóság, a megalapozott felhasználói döntések és a hatékony hatósági ellenőrzések biztosítása érdekében a klónokat be kell jegyezni az illetékes hatóságok által létrehozott külön, nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartásba. A klónok megőrzésének és azonosításának biztosítása érdekében a klónok fenntartására is szabályokat kell megállapítani.

¹⁵ Határozat a fajtaminősítési vagy a nemzetközi kereskedelemben mozgó vetőmagok ellenőrzésére vonatkozó OECD-rendszerek felülvizsgálatáról [[OECD/LEGAL/0308](#)] (a továbbiakban: OECD-vetőmagrendszerek).

- (20) Az illetékes hatóságnak engedélyeznie kell a vállalkozók számára, hogy bizonyos fajokhoz és kategóriákba tartozó növényi szaporítóanyagok esetében hatósági felügyelet mellett minősítést végezzenek, és hatósági címkét nyomtassanak. Szabályokat kell megállapítani az illetékes hatóság által végzett hatósági felügyeletre, valamint az engedély visszavonására vagy módosítására vonatkozóan. Ezekre a szabályokra a teljes minősítési rendszer hatékony működésének biztosítása érdekében van szükség.
- (21) A növényi szaporítóanyagok lehető legnagyobb tisztaságának és homogenitásának biztosítása érdekében a növényi szaporítóanyagokat külön tételekben kell tartani, és el kell különíteni egyéb, a növényi szaporítóanyagoktól eltérő anyagoktól, például az élelmiszernek vagy takarmánynak szánt gabonaféléktől.
- (22) Tekintettel a növényi szaporítóanyagok sokféleségére, a vállalkozók számára lehetővé kell tenni, hogy a növényi szaporítóanyag-tételeket különálló növényként, csomagban, termesztő-/tárolóedényben vagy kötegben forgalmazzák.
- (23) Szabályokat kell elfogadni a növényi szaporítóanyagok címkézésére vonatkozóan annak érdekében, hogy a szuperelit, elit, minősített és standard vetőmagra és prebázis, bázis, certifikált és standard szaporítóanyagra vonatkozó követelményeknek való megfelelés igazolása révén biztosított legyen ezen anyagok kategóriák szerint történő, megfelelő azonosítása.
- (24) A szuperelit, elit, minősített és standard vetőmagok, illetve prebázis, bázis, certifikált szaporítóanyagok esetében az illetékes hatóságnak hatósági címkét kell kiállítania, standard vetőmag vagy szaporítóanyag esetében pedig a vállalkozónak kell kiállítania a címkét. Erre azért van szükség, hogy különbséget lehessen tenni a minősítésköteles (hatósági minősítés vagy hatósági felügyelet mellett végzett minősítés) növényi szaporítóanyagok és a vállalkozó felelőssége mellett előállított növényi szaporítóanyagok között. Az egyedi címke kibocsátásának célja, hogy megkönnyítse azon vállalkozók és fogyasztók megalapozott döntését, akik különböző előírásoknak megfelelő növényi szaporítóanyagok közül kívánnak választani. Megkönnyítheti továbbá az illetékes hatóságok munkáját, hogy a hatósági ellenőrzéseket az egyes kategóriákra vonatkozó követelményekkel összhangban tervezhessék meg.
- (25) A hatósági címkét az engedéllyel rendelkező vállalkozóknak kell kinyomtatniuk és elhelyezniük, az illetékes hatóságok hatósági felügyelete mellett. Ugyanakkor mivel egyes vállalkozók adott esetben nem rendelkeznek megfelelő forrásokkal a minősítési tevékenységek elvégzéséhez és a hatósági címkék nyomtatásához, arról is rendelkezni kell, hogy a vállalkozók kérésére az illetékes hatóságok is elvégezhessenek bármely minősítési lépést.
- (26) Szabályokat kell megállapítani a hatósági címke és a vállalkozó címkéjének tartalmára és formájára vonatkozóan annak érdekében, hogy biztosítani lehessen az egyes kategóriákra vonatkozó előállítási és forgalmazási követelmények egységes alkalmazását, valamint e címkék azonosítását.
- (27) Az érintett növényi szaporítóanyag megfelelő azonosításának és nyomonkövethetőségének, valamint a hatósági ellenőrzések eredményességének biztosítása érdekében minden hatósági címkén és a vállalkozók címkéjén fel kell tüntetni egy sorszámot.
- (28) A növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló irányelvek, valamint a nemzetközi gyakorlat és szabványok előírják, hogy bizonyos fajokhoz tartozó vetőmagokat csak szuperelit, elit vagy minősített vetőmagként lehet előállítani és forgalmazni, mivel

fontosak az élelmezésbiztonság és az ipari feldolgozás szempontjából, továbbá az ezen vetőmagokat használó mezőgazdasági termelők érdekeinek védelme érdekében. Ezért bizonyos vetőmagokat csak akkor szabad szuperelit, elit vagy minősített vetőmagként előállítani és forgalmazni, ha előállításuk és forgalmazásuk költségei arányban állnak a mezőgazdasági termelőknek biztosítandó minőségi vetőmag biztosításának céljával, az élelmeszer- és takarmánybiztonsággal, vagy arányosak az ipari feldolgozás kiemelt értékének biztosítására irányuló céllal. Ezeknek a költségeknek arányosnak kell lenniük a vetőmag azonosságára és minőségére vonatkozó legmagasabb szintű előírások teljesítésével is, a szuperelit, elit vagy minősített vetőmagra vonatkozó követelményekkel összhangban. Ezért össze kell állítani azon vetőmagfajok jegyzékét, amelyek vetőmagja csak szuperelit, elit vagy minősített vetőmagként állítható elő és forgalmazható.

- (29) A vetőmagokat gyakran azonos fajokból álló fajtakeverékekben vagy fajkeverékekben forgalmazzák. Az e rendelet hatálya alá tartozó nemzetségek vagy fajok vetőmagjai azonban csak az e rendelet hatálya alá tartozó nemzetségek vagy fajok vetőmagjaival keverve állíthatók elő és forgalmazhatók. Erre a vonatkozó előállítási és forgalmazási előírások betartásának biztosítása érdekében van szükség. A tagállamoknak azonban lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a genetikai erőforrások megőrzése és a természeti környezet megóvása érdekében engedélyezzék a rendelet hatálya alá tartozó vetőmagkeverékek előállítását és forgalmazását a nem a rendelet hatálya alá tartozó nemzetséghez vagy fajhoz tartozó vetőmagok felhasználásával. Ennek az az oka, hogy a megőrzés céljára ezek a fajok a legalkalmasabbak. Az ilyen keverékekre vonatkozóan azonosságuk és minőségük biztosítása érdekében szabályokat kell megállapítani.
- (30) Követelményeket kell megállapítani a szuperelit, elit és minősített vetőmagújracsomagolására és újracímkezésére vonatkozóan annak biztosítása érdekében, hogy az adott növényi szaporítóanyag azonossága és minősége e műveletek során ne változzon.
- (31) Az egyes vetőmagtétel fajtaazonosságának és tisztaságának ellenőrzése céljából fajtakitermesztési vizsgálatokat kell végezni. Az alkalmazandó nemzetközi előírások és a növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló irányelvek alkalmazása során szerzett tapasztalatok alapján egyedi szabályokat kell megállapítani ezekre a prebázis, bázis, minősített és standard vetőmagokon végzett vizsgálatokra vonatkozóan.
- (32) Bizonyos fajtatípusok nem felelnek meg a megkülönböztetheőség, egyöntetőség és állandóság tekintetében megállapított követelményeknek. Ugyanakkor fontosak a növénygenetikai erőforrások megőrzése és fenntartható használata szempontjából. Különleges helyi körülmények között hagyományosan termesztett vagy helyileg újonnan előállított, továbbá e körülményekhez alkalmazkodó fajták. Különösen az egyes reprodukív egységek közötti nagy fokú genetikai és fenotípusos sokféleség okozta csökkent egyöntetűséggel jellemezhetők. Ezeket a fajtákat „megőrzendő fajtának” nevezik. E fajták előállítása és forgalmazása hozzájárul a növénygenetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló nemzetközi egyezmény azon célkitűzéseéhez, hogy előmozdítsa az élelmezési és mezőgazdasági célú

növénygenetikai erőforrások megőrzését és fenntartható használatát¹⁶. Az egyezmény részes feleként az Unió elkötelezte magát e célkitűzések támogatása mellett.

- (33) Tekintettel a megőrzendő fajták e sajátos jellemzőire, valamint az előállításra és forgalmazásra vonatkozóan megállapított követelményektől eltérve, az ilyen fajtákhoz tartozó növényi szaporítóanyagok előállítása és forgalmazása kevésbé szigorú követelmények mellett is engedélyezhető. Ez a célkitűzés összhangban van az európai zöld megállapodás elveivel, különösen a biológiai sokféleség védelmének elvével. Helyénvaló tehát lehetővé tenni, hogy az ilyen szaporítóanyag megfeleljen az érintett fajok standard szaporítóanyagaira vonatkozó követelményeknek. Ezért a megőrzendő fajtákhoz tartozó növényi szaporítóanyagokat a „megőrzendő fajta” jelöléssel kell ellátni. Ezeket a fajtákat az illetékes hatóságok által végzett ellenőrzések lehetővé tétele, továbbá a felhasználók megalapozott döntéseinek és a hatósági ellenőrzések eredményességének biztosítása érdekében szintén nyilvántartásba kell venni.
- (34) A forgalmazási irányelvek alkalmazása során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy a növényi szaporítóanyagok végfelhasználói (amatőr kertészek és mások) gyakran a változatosabb, különböző igényeknek megfelelő növényi szaporítóanyagok használatában érdekeltek, anélkül, hogy feltétlenül ugyanolyan minőségi követelményeket támasztanának, mint a vállalkozók. Ezért bizonyos szabályoktól eltérve indokolt lehetővé tenni, hogy a növényi szaporítóanyagokat a végfelhasználóknak úgy is lehessen forgalmazni, hogy nem felelnek meg a fajtabejegyzésre vonatkozó követelményeknek, illetve a minősítési követelményeknek vagy a standard szaporítóanyagokra vonatkozó követelményeknek. Erre az eltérésre a fogyasztói kínálat szélesebb választékának az általános minőségi követelmények tiszteletben tartása mellett történő biztosítása érdekében van szükség. Ezenkívül az átláthatóság és a jobb ellenőrzés érdekében szabályokat kell megállapítani a kizárólag végfelhasználóknak szánt növényi szaporítóanyagok csomagolására és címkézésére vonatkozóan. Ugyanezen okból azoknak a vállalkozóknak, akik ezt az eltérést a végfelhasználók részére történő forgalmazás céljából alkalmazzák, be kell jelenteniük ezt a tevékenységet az illetékes hatóságoknak.
- (35) Számos génbank, szervezet és hálózat működik az Unióban azzal a céllal, hogy megőrizze a növénygenetikai erőforrásokat. Tevékenységük megkönnyítése érdekében indokolt lehetővé tenni, hogy a részükre vagy közöttük forgalmazott növényi szaporítóanyagok eltérjenek a megállapított előállítási és forgalmazási követelményektől, és ehelyett kevésbé szigorú szabályoknak feleljenek meg.
- (36) A mezőgazdasági termelők rendszerint kis mennyiségű vetőmagot cserélnek egymás között, saját vetőmag-készletük dinamikus kezelése érdekében. Ezért indokolt rendelkezni arról, hogy a megállapított követelményektől való eltérés vonatkozzon a kis mennyiségű vetőmag mezőgazdasági termelők közötti cseréjére. Ez az eltérés akkor alkalmazható, ha ezek a vetőmagok nem tartoznak olyan fajta-hoz, amely a 2100/94/EU tanácsi rendeletnek¹⁷ megfelelően növényfajta-oltalomban részesül. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy ezeket a kis mennyiségeket évenként, adott fajokra vonatkozóan határozzák meg annak biztosítása érdekében, hogy ne

¹⁶ A Tanács 2004/869/EK határozata (2004. február 24.) a növénygenetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló nemzetközi egyezménynek az Európai Közösség nevében történő megkötéséről (HL L 378., 2004.12.23., 1. o.).

¹⁷ A Tanács 2100/94/EK rendelete (1994. július 27.) a közösségi növényfajta-oltalmi jogokról (HL L 227., 1994.9.1., 1. o.).

lehessen oly módon visszaélni ezzel az eltéréssel, amely hatással lenne a vetőmagok forgalmazására.

- (37) A növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló irányelvek értelmében a megállapított követelményektől való eltérések megengedettek a következők forgalmazása tekintetében: még nem bejegyzett fajtákhoz tartozó növényi szaporítóanyagok; még nem teljeskörűen vizsgált fajták; az alkalmazandó követelményeknek nem megfelelő vetőmag, a gyors forgalomba hozatal érdekében; még nem véglegesen minősített vetőmag; az ellátás átmeneti nehézségeinek kezelése érdekében ideiglenesen engedélyezett növényi szaporítóanyagok; valamint olyan növényi szaporítóanyagok, amelyeket az alkalmazandó jogszabályokban található, a növényi szaporítóanyagoknak valamely bejegyzett fajtaéhoz való tartozásával, továbbá bizonyos azonossági és minőségi követelményeknek való megfelelésével összefüggő egyes rendelkezések jobb alternatíváira irányuló ideiglenes kísérletek elvégzésére használnak. Ezek az eltérések úgy bizonyultak hasznosnak és szükségesnek a vállalkozók és az illetékes hatóságok számára, hogy közben nem okoztak problémákat a növényi szaporítóanyagok belső piacán. Ezért ezeket az eltéréseket fenn kell tartani. Meg kell határozni az említett eltérésekre vonatkozó feltételeket annak biztosítása érdekében, hogy azokkal ne éljenek vissza, és ne befolyásolják hátrányosan a növényi szaporítóanyagok belső piacát.
- (38) Az olyan növényi szaporítóanyagok használata, amelyek e rendelet értelmében nem tartoznak valamely fajtaéhoz, hanem önálló botanikai taxon belüli növénycsoportosításba tartoznak, és amelyeket az egyes szaporodási egységek között nagy fokú genetikai és fenotípusos sokféleség jellemez (a továbbiakban: heterogén anyag), az ellenállóképesség javítása és a termesztett növények fajon belüli genetikai sokféleségének növelése révén különösen az ökológiai termelésben és az alacsony ráfordítású mezőgazdaságban lehetnek hasznosak. Ezért lehetővé kell tenni a heterogén anyagból származó növényi szaporítóanyagok oly módon történő előállítását és forgalmazását, hogy közben ne kelljen megfelelniük a fajtabejegyzésre vonatkozó követelményeknek, valamint az e rendeletben foglalt egyéb előállítási és forgalmazási követelményeknek. Az említett anyagok előállítására és forgalmazására egyedi követelményeket kell meghatározni.
- (39) A növényi szaporítóanyagok uniós előállításának és forgalmazásának a lehető legszigorúbb előírásoknak kell megfelelnie. Ezért a növényi szaporítóanyagok harmadik országokból történő behozatala csak akkor engedélyezhető, ha az alkalmazandó azonossági és minőségi előírásaik, valamint minősítési rendszerük értékelése megállapítja, hogy az ilyen növényi szaporítóanyag az Unióban előállított és forgalmazott növényi szaporítóanyagokra vonatkozó követelményekkel egyenértékű követelményeknek felel meg. Ennek az értékelésnek a harmadik ország által szolgáltatott információk és a vonatkozó jogszabályai alapos vizsgálatán kell alapulnia. Az értékelés a Bizottság által az adott harmadik országban végzett ellenőrzés kielégítő eredményén is alapul, amennyiben a Bizottság szükségesnek ítéli ilyen ellenőrzés elvégzését.
- (40) Az importált növényi szaporítóanyagok megfelelő azonosítása, nyomonkövethetősége és a felhasználók által hozott megalapozott döntések, valamint a hatósági ellenőrzések lehetővé tétele érdekében a címkézésre és a tájékoztatásra vonatkozó szabályokat kell megállapítani.
- (41) Annak biztosítása érdekében, hogy átlátható legyen a növényi szaporítóanyagok előállítása és forgalmazása, valamint hatékonyabban lehessen ellenőrizni azt,

nyilvántartásba kell venni a vállalkozókat. Indokolt, hogy az említett vállalkozók adminisztratív terheinek csökkentése érdekében a vállalkozók bejegyeztessék magukat a tagállamok által az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁸ alapján létrehozott nyilvántartásokba. Ez azért is arányos, mert a növényi szaporítóanyagokat előállító és forgalmazó vállalkozók túlnyomó többsége már eleve szerepel az említett rendelet szerinti vállalkozói nyilvántartásokban.

- (42) Külön kötelezettségeket kell bevezetni a növényi szaporítóanyagok előállításával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozók számára az elszámloltathatóságuk, az eredményesebb hatósági ellenőrzések és e rendelet megfelelő alkalmazásának biztosítása érdekében.
- (43) A tapasztalatok azt mutatják, hogy a forgalmazott növényi szaporítóanyagok megbízhatósága és minősége kétségbe vonható akkor, amikor az érvényes előírásoknak nem megfelelő szaporítóanyag nyomkövethetőségére nincs lehetőség. Ezért átfogó nyomkövethetőségi rendszert kell létrehozni, amely lehetővé teszi a forgalomból történő kivonást, illetve a növényi szaporítóanyagok felhasználói vagy az illetékes hatóságok felé történő információszolgáltatást. Ezért a vállalkozók számára kötelezővé kell tenni a foglalkozásszerű felhasználók közötti átadásra, illetve átvételre vonatkozó információk és feljegyzések megőrzését. Ezek a feljegyzések azonban a kiskereskedelemben történő forgalmazásra nem alkalmazhatók.
- (44) Fontos annak biztosítása, hogy főszabályként az e rendelet hatálya alá tartozó nemzetségekhez és fajokhoz tartozó valamennyi növényi szaporítóanyagra kötelező legyen annak a fajtának a nyilvántartásba való bejegyzése, amelyhez az adott növényi szaporítóanyag tartozik, a fajtaleírása és a vonatkozó szabályok.
- (45) A fajtákat be kell jegyezni a nemzeti fajtanyilvántartásba annak biztosítása érdekében, hogy felhasználóik megalapozott döntéseket hozhassanak, és hatékonyabb hatósági ellenőrzéseket lehessen végezni.
- (46) A nemzeti fajtanyilvántartásnak két fajtatípust kell tartalmaznia: a hivatalos fajtaleírás alapján bejegyzett fajtát, amennyiben megfelelnek a megkülönböztethetőség, egyöntetűség és állandóság (a továbbiakban: DUS) követelményeinek, a megőrzendő fajtát esetében pedig a hivatalosan elismert fajtaleírás alapján bejegyzett fajtát. E két különböző fajtaleírás megléte szükséges a két fajtakategória szétválasztásához, mivel az első a DUS vizsgálati eredményeken, a másik pedig a fajta használatára vonatkozó korábbi adatokon és a gyakorlati tapasztalatokon alapul. Emellett ez a megközelítés biztosíthatja a fajták jellemzőire és azonosságára vonatkozó szükséges információk rendelkezésre állását.
- (47) A bejegyzett fajtákat az illetékes hatóságoknak az uniós növényfajta-portálon keresztül be kell jelenteniük az uniós fajtanyilvántartásba annak érdekében, hogy az Unióban forgalmazható valamennyi fajtáról áttekintést kapjanak.
- (48) A gyomirtó szereknél ellenálló fajtát olyan fajtát, amelyeket a gyomirtó szerekekkel szemben szándékosan ellenállóvá nemesítettek annak érdekében, hogy e gyomirtó szerek használatával együttesen termesszék őket. Ha ez a termesztés nem megfelelő

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2031 rendelete (2016. október 26.) a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 317., 2016.11.23., 4. o.).

körülmények között történik, az az említett gyomirtó szerekkel szemben ellenálló gyomnövények kialakulásához, a rezisztens gének környezetben való terjedéséhez vagy az alkalmazott gyomirtó szerek mennyiségének növekedéséhez vezethet. Mivel e rendelet célja, hogy hozzájáruljon a mezőgazdasági termelés fenntarthatóságához, a fajták bejegyzéséért felelős tagállami illetékes hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy az említett fajták területükön történő termesztésére olyan termesztési feltételeket alkalmazzanak, amelyek alkalmasak az említett nemkívánatos hatások elkerülésére. Ezen túlmenően, amennyiben a fajták a gyomirtó szerekkel szembeni ellenállóképességen kívül olyan sajátos jellemzőkkel rendelkeznek, amelyek nemkívánatos agronómiai hatásokkal járhatnak, ezen agronómiai hatások kezelése érdekében ezekre a fajtákra is termesztési feltételeket kell megállapítani. Ezeket a feltételeket az említett fajták bármely célból, azaz élelmiszer, takarmány és egyéb termékek előállítása céljából történő termesztésére is alkalmazni kell, és nem csak a növényi szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására. Mindez e rendelet azon célkitűzéseinek eléréséhez szükséges, hogy a növényi szaporítóanyagok előállításának és forgalmazásának szakaszán túl is hozzájáruljon a fenntartható mezőgazdasági termeléshez.

- (49) A mezőgazdasági termelés fenntarthatóságához való hozzájárulás, valamint a gazdasági, környezeti és szélesebb körű társadalmi igények kielégítése érdekében valamennyi nemzetséghez vagy fajhoz tartozó új fajtáknak bizonyos szempontok tekintetében javulást kell mutatniuk az ugyanazon nemzetségekhez vagy fajokhoz tartozó, ugyanazon nemzeti fajtanyilvántartásba bejegyzett más fajtákhoz képest. E szempontok közé tartozik a terméshozam, beleértve a hozamstabilitást és az alacsony inputanyag-felhasználás mellett elért hozamot; a biotikus stresszel szembeni tolerancia/ellenálló képesség, beleértve a fonálférgek, gombák, baktériumok, vírusok, rovarok és egyéb károsítók okozta növénybetegségeket; az abiotikus stresszel szembeni tolerancia/ellenálló képesség, beleértve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást is; a természeti erőforrások, például a víz és a tápanyagok hatékonyabb felhasználása; a külső inputanyagok, például növényvédő szerek és műtrágyák iránti igény csökkentése; a tárolás, a feldolgozás és a forgalmazás fenntarthatóságát fokozó jellemzők; valamint a minőségi vagy tápértékbeli jellemzők („fenntartható gazdasági érték”). A fajtabejegyzésre vonatkozó döntés meghozatala, valamint a legkívánatosabb jellemzőkkel rendelkező fajták bejegyzéséhez szükséges rugalmasság biztosítása érdekében ezeket a szempontokat egy adott fajta egésze tekintetében figyelembe kell venni.
- (50) Mivel az (EU) 2018/848 rendelet 3. cikkében meghatározott, ökológiai termelésre alkalmas ökológiai fajtákat az egyes reprodukzív egységek között nagy fokú genetikai és fenotípusos sokféleség jellemzi, indokolt a bejegyzésüket kiigazított DUS-követelményekhez kötni, különös tekintettel az egyöntetűségekre vonatkozó követelményekre. Továbbá annak érdekében, hogy az ilyen fajták jobban igazodjanak az ökológiai termelés sajátos igényeihez, a fenntartható gazdasági értékvizsgálatukat ökológiai körülmények között kell elvégezni.
- (51) Hatékonysági szempontból és az adminisztratív terhek csökkentése érdekében a 2100/94/EK rendelet 62. cikke vagy valamely tagállam jogszabályai alapján növényfajta-oltalomban részesülő fajtákról vélelmezni kell, hogy a hivatalos fajtaleírás céljából megkülönböztethetőek, egyöntetűek és állandóak, valamint e rendelet alkalmazásában megfelelő elnevezéssel rendelkeznek.
- (52) Pontosan meg kell határozni a fajtabejegyzési eljárást annak érdekében, hogy a kérelmezők és az illetékes hatóságok számára biztosított legyen a jogbiztonság,

továbbá a valamennyi kérelmezőt megillető egyenlő versenyfeltételek. Ezért szabályokat kell megállapítani a kérelmek benyújtására, tartalmára, formai vizsgálatára és benyújtásának időpontjára, a technikai vizsgálatokra, az illetékes hatóság helyiségeinek és munkaszervezésének auditjára, további szabályokat a technikai vizsgálatra, a titoktartásra, az ideiglenes vizsgálati jelentésre és az ideiglenes hivatalos fajtaleírásra, a vizsgálati jelentésre és a végleges hivatalos fajtaleírásra, a fajtaelnevezés vizsgálatára, valamint a fajta nemzeti fajtanyilvántartásba történő bejegyzésével kapcsolatos határozatra vonatkozóan.

- (53) Hatékonysági szempontból, valamint az illetékes hatóságok és a kérelmezők adminisztratív terheinek csökkentése érdekében az illetékes hatóságoknak a nemzeti fajtanyilvántartásukba be kell jegyezniük minden, hivatalosan elfogadott vagy az e rendelet hatálybalépése előtt a saját tagállamuk által a 2002/53/EK irányelv, a 2002/55/EK irányelv, a 2008/90/EK irányelv és a 68/193/EGK irányelv alapján létrehozott katalógusokba, jegyzékekbe vagy nyilvántartásokba bejegyzett fajtát. Mivel ezek a fajták az Unióban már forgalomban vannak, és azokat a mezőgazdasági termelők és más vállalkozók használják, új bejegyzési eljárás alá vonásuk nem indokolt.
- (54) Szabályokat kell megállapítani a fajták technikai vizsgálatára vonatkozóan annak megállapítása érdekében, hogy azok megkülönböztethetők, egyöntetűek és állandóak-e. Tekintettel e vizsgálatnak a fajtanemesítési ágazat szempontjából betöltött jelentőségére, valamint arra, hogy eredményeként hivatalos fajtaleírás készül, ezt a technikai vizsgálatot kizárólag az illetékes hatóság végezheti el.
- (55) Lehetőséget kell azonban biztosítani arra, hogy a kérelmező telephelyén és az illetékes hatóság hatósági felügyelete mellett elvégezzék a fajta kielégítő fenntartható gazdasági értékére vonatkozó technikai vizsgálatot. Erre az adminisztratív terhek enyhítése, a vizsgálati létesítmények rendelkezésre állásának biztosítása és az illetékes hatóságok költségeinek csökkentése érdekében van szükség. A vizsgálati intézkedésekért azonban az illetékes hatóságnak kell felelnie. Ezen túlmenően az új fajták nemesítésében részt vevő vállalkozók az illetékes hatóságokkal folytatott együttműködésük alapján igazoltan rendelkeznek az ilyen vizsgálatok elvégzéséhez szükséges képesítéssel, mivel megfelelő szakértelem, tudás és megfelelő erőforrások birtokában vannak.
- (56) A megkülönböztethetőségre, egyöntetűsége és állandóságra vonatkozó vizsgálatok hitelességének és magas színvonalának biztosítása érdekében a Közöségi Növényfajta-hivatalnak (a továbbiakban: CPVO) kell ellenőriznie az illetékes hatóságok telephelyeit. A kérelmező telephelyét, ahol az illetékes hatóság hatósági felügyelete mellett a fajta kielégítő fenntartható gazdasági értékére vonatkozó technikai vizsgálatot végzik, az alkalmazandó követelményeknek való megfelelés biztosítása céljából a vonatkozó illetékes hatóságnak kell ellenőriznie.
- (57) A fajta bejegyzésének időtartama 10 év, ami a nemesítési ágazatban az innováció ösztönzéséhez, továbbá a régi fajták piacról való kivonásához és új fajtákkal való felváltásához szükséges. Ennek az időtartamnak azonban a gyümölcsstermő növények és a szőlő nemzetségeihez vagy fajaihoz tartozó fajták esetében 30 évnek kell lennie, mivel e nemzetségek vagy fajok termőciklusának befejezéséhez hosszabb időre van szükség.
- (58) Bármely érdekelt személy kérésére a fajta bejegyzési időtartamát meg kell hosszabbítani annak érdekében, hogy folytatódhasson bizonyos fajták forgalmazása,

ha a szükség úgy kívánja és továbbra is megfelelnek az alkalmazandó követelményeknek.

- (59) Szabályokat kell megállapítani a fajtáknak az elfogadott gyakorlatokkal összhangban történő fenntartására vonatkozóan. Erre a fajtaazonosság biztosítása érdekében van szükség a fajta bejegyzésének időtartama alatt, ami csak akkor biztosítható, ha az adott fajta fenntartását a kérelmező vagy a kérelmező által az illetékes hatóságnak bejelentett más személyek – bizonyos követelményeknek megfelelően és az illetékes hatóságok által végzett hatósági ellenőrzés mellett – végzik.
- (60) Szabályokat kell megállapítani a nemzeti fajtanyilvántartások és az uniós fajtanyilvántartás tartalmára, valamint a bejegyzett fajták mintáinak megőrzésére („hatósági minta” vagy „standard minta”), amelyek élő fajtaleírásnak tekinthetők. Ez a fajtára, a bejegyzés időtartama során történő azonosítására, valamint a növényi szaporítóanyag-minősítés keretében végzett fajtakitermesztési vizsgálathoz szükséges standard minták rendelkezésre állására vonatkozó szükséges információkhoz való hozzáférés biztosításához fontos.
- (61) A növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló irányelveket hatályon kívül kell helyezni, mivel az irányelveket e rendelet váltja fel. Következésképpen az (EU) 2016/2031 rendeletet módosítani kell az említett irányelvekre való hivatkozások törlése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a vizsgálatköteles nemzárlati károsítókat kizárólag az említett rendelet szabályozza.
- (62) Az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁹ módosítani kell annak érdekében, hogy hatálya kiterjedjen a növényi szaporítóanyagok e rendelettel összhangban történő előállítására és forgalmazására. Ez a teljes növénytermesztésre és élelmiszerláncra vonatkozó hatósági ellenőrzések egységes megközelítésének biztosítása érdekében fontos, mivel az (EU) 2017/625 rendelet az (EU) 2016/2031 rendelet és az (EU) 2018/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁰ hatályára is alkalmazandó.
- (63) E tekintetben a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy egyedi szabályokat fogadjon el az illetékes hatóságok által a növényi szaporítóanyagokkal kapcsolatban végzett hatósági ellenőrzésekre és az általuk meghozott intézkedésekre vonatkozóan, különösen a növényi szaporítóanyagokon az uniós szabályoknak való megfelelés ellenőrzése céljából végzett hatósági ellenőrzések elvégzésére, a növényi szaporítóanyagoknak az Unióba történő behozatalára és az Unión belüli forgalmazására, valamint a vállalkozók által a növényi szaporítóanyagok előállítása során végzett tevékenységekre vonatkozó szabályok megállapítása tekintetében.

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjólléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) (HL L 95., 2017.4.7., 1. o.).

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/848 rendelete (2018. május 30.) az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 150., 2018.6.14., 1. o.).

- (64) Az (EU) 2018/848 rendeletet módosítani kell annak érdekében, hogy a „növényi szaporítóanyag” és a „heterogén anyag” fogalommeghatározása összhangba kerüljön az e rendeletben szereplő fogalommeghatározásokkal. Ezenkívül törölni kell az (EU) 2018/848 rendeletből a Bizottságnak az ökológiai heterogén anyagok növényi szaporítóanyagainak forgalmazására vonatkozó egyedi rendelkezések elfogadására irányuló felhatalmazását, mivel a jogi egyértelműség érdekében e rendeletben kell meghatározni valamennyi, a növényi szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozó szabályt.
- (65) A növényi szaporítóanyagok nemzetségeit és fajait tartalmazó jegyzéknek – az e rendelet hatályára is figyelemmel – a termelési területtel és értékkel, az élelmiszer- és takarmánybiztonsággal kapcsolatos fejleményekhez, valamint a termesztés helye szerinti tagállamok számához történő hozzáigazítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el e jegyzék módosítása tekintetében.
- (66) A növényi szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozó szabályoknak a műszaki és tudományos fejlődéshez, valamint az alkalmazandó nemzetközi előírásokhoz való hozzáigazítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el e rendeletnek a prebázis, bázis, minősített és standard szaporítóanyagok és vetőmagok előállítására és forgalmazására vonatkozó követelményeinek módosítása tekintetében.
- (67) A heterogén anyagok növényi szaporítóanyagának előállítására és forgalmazására vonatkozó szabályoknak a műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazítása, valamint az e rendelet szabályainak alkalmazása során szerzett tapasztalatok figyelembevétele érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a heterogén anyagok előállítására és forgalmazására vonatkozó követelmények módosítása tekintetében.
- (68) A fajtanyilvántartások tartalmának a műszaki fejlődéshez való hozzáigazítása és a fajtabejegyzés során szerzett tapasztalatok nyomon követése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az említett tartalomra vonatkozó követelmények módosítása tekintetében.
- (69) Annak érdekében, hogy a fajták termesztése igazodjon a műszaki és tudományos ismeretek fejlődéséhez, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a gyomirtó szereknek ellenálló vagy egyéb olyan jellemzőkkel rendelkező fajták termesztési feltételeinek elfogadása tekintetében, amelyek nemkívánatos agronómiai hatásokhoz vezethetnek. E feltételeknek olyan szántóföldi intézkedéseket is magukban kell foglalniuk, mint például a vetésforgó; az ellenőrzési intézkedések; a tagállamok által Bizottságnak és a többi tagállamnak küldött értesítés ezekről az intézkedésekről; a vállalkozók által az illetékes hatóságoknak tett jelentés az említett intézkedések alkalmazásáról; és e feltételek feltüntetése a nemzeti fajtanyilvántartásokban.
- (70) A laboratóriumi vizsgálati és a fenntartható termesztési és használati értékre vonatkozó követelményeknek és a potenciális műszaki és tudományos fejlődéshez, valamint a nemzetközi szabványok lehetséges fejlődéséhez történő igazítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el e rendelet bizonyos elemekkel történő kiegészítése tekintetében. Ezek az egyes nemzetségek vagy fajok fenntartható termesztési és felhasználási értékeire vonatkozó további követelmények értékelése és elfogadása céljából elvégzendő fajtakísérletekhez szükséges módszerekből állnak.

- (71) A fajtaelnevezésre vonatkozó szabályoknak a műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazítása, valamint az e szabályok alkalmazása során szerzett tapasztalatok nyomon követése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az e rendeletnek a fajtaelnevezések alkalmasságára vonatkozó konkrét kritériumok megállapításával történő kiegészítése tekintetében.
- (72) E rendeletnek a fajták technikai vizsgálatára vonatkozó rendelkezéseinek a műszaki és tudományos fejlődéshez, valamint az illetékes hatóságok és a vállalkozók gyakorlati igényeihez való hozzáigazítása, valamint a vonatkozó szabályok alkalmazása során szerzett tapasztalatok nyomon követése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el e rendeletnek a vállalkozók által a kielégítő fenntartható gazdasági értékre vonatkozó technikai vizsgálatok elvégzéséhez használt telephelyek ellenőrzésére vonatkozó szabályok megállapításával történő kiegészítése tekintetében.
- (73) E rendeletnek a fenntartható termesztés és használat vizsgálatára vonatkozó rendelkezéseinek a műszaki vagy tudományos fejlődéshez, valamint a fenntartható mezőgazdaságra vonatkozó bármely új uniós szakpolitikákhoz vagy szabályokhoz való hozzáigazítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el e rendeletnek a vizsgálat elvégzésére vonatkozó minimumkövetelmények megállapítása, a vizsgált jellemzők értékelésére szolgáló módszerek meghatározása, a vizsgálat eredményeinek értékelésére és az arról való jelentéstételre vonatkozó előírások megállapítása, valamint a vizsgált jellemzők módosítása tekintetében.
- (74) Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy ezekre a konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban²¹ foglalt elvekkel összhangban kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kézhez kap minden dokumentumot, szakértők pedig rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (75) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörrel kell felruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek²² megfelelően kell gyakorolni.
- (76) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása érdekében, valamint a vállalkozók teljesítményének, továbbá az általuk előállított és forgalmazott növényi szaporítóanyagok azonosságának és minőségének javítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni az auditokra, képzésre, vizsgálatokra, ellenőrzésekre, mintavételre és laboratóriumi vizsgálatokra vonatkozó, adott nemzetségeket vagy fajokat érintő követelmények meghatározása tekintetében, különös tekintettel a vállalkozók illetékes hatóságok általi hatósági felügyeletére.

²¹ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

²² Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (77) E rendelet egységes feltételek mellett, a növényi szaporítóanyagok kezelésével és forgalmazásával összefüggésben történő végrehajtásának biztosítása, valamint a vonatkozó szabályoknak az e rendelet rendelkezéseinek alkalmazása során szerzett tapasztalatokhoz való hozzáigazítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni, hogy egyedi követelményeket fogadjon el a növényi szaporítóanyagok valamennyi fajára vagy egyes fajaira, a tételek összevonására vagy felosztására vonatkozóan a növényi szaporítóanyagok tételeinek eredetével, azok azonosításával, az e műveletre vonatkozó nyilvántartásokkal és a növényi szaporítóanyagok tételeinek összevonását vagy felosztását követő címkézéssel kapcsolatban.
- (78) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása, a rendelet rendelkezéseinek alkalmazása során szerzett gyakorlati tapasztalatok nyomon követése, valamint a forgalmazott növényi szaporítóanyagok integritásának javítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni a növényi szaporítóanyagok meghatározott fajihoz tartozó csomagok, kötegek és tárolóedények lezárására, rögzítésére, méretére és formájára vonatkozó egyedi követelmények elfogadása céljából.
- (79) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának, és különösen a címkék olvashatóságának, felismerhetőségének és biztonságosságának biztosítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni a hatósági címkékre, az egyes eltérésekhez használt címkékre, valamint a növényi szaporítóanyagok egyes meghatározott típusaihoz használt címkékre vonatkozó egyedi rendelkezések elfogadása, valamint a növényi szaporítóanyagok egyes kategóriáira vagy típusaira vonatkozó címkék tartalmának, méretének, színének és formájának meghatározása céljából.
- (80) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása és a vonatkozó szabályok alkalmazása során szerzett gyakorlati tapasztalatok nyomon követése érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni a vetőmagkeverékekre vonatkozó egyedi rendelkezések elfogadása céljából.
- (81) E rendelet egységes feltételek mellett, a növényi szaporítóanyagok kiskereskedelmi forgalmazása tekintetében történő végrehajtásának biztosítása érdekében, valamint annak érdekében, hogy a növényi szaporítóanyagok forgalmazása az egyes fajok esetében a lehető leggyakorlatiasabb és legmegfelelőbb legyen, a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni a vetőmagok kis kiszerelésére, valamint a végfelhasználók részére forgalmazott egyéb növényi szaporítóanyagokat tartalmazó csomagokra és kötegekre alkalmazandó, a méretre, formára, lezárásra és kezelésre vonatkozó követelményekkel összefüggő szabályok elfogadása céljából.
- (82) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása és a növényi szaporítóanyagok sürgető ellátási nehézségeinek kezelése érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni annak céljából, hogy a növényi szaporítóanyagok kínálatában felmerülő átmeneti nehézségek esetén legfeljebb egyéves időtartamra engedélyezze a kevésbé szigorú követelmények hatálya alá tartozó prebázis, bázis vagy certifikált szaporítóanyag- vagy szuperelit, elit vagy minősített vetőmag-kategóriák forgalmazását, vagy térjen el a fajtához tartozás követelményétől, továbbá hogy az említett engedélyt hatályon kívül helyezze és módosítsa.
- (83) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása, valamint annak érdekében, hogy a tagállamok bizonyos rugalmasságot élvezhessenek az agrár-

éghajlati viszonyaikhoz és a szigorúbb minőségi előírásokhoz igazított nemzeti intézkedések elfogadása tekintetében, a Bizottságot végrehajtási hatáskörrel kell felruházni annak céljából, hogy engedélyezze a tagállamok számára, hogy a növényi szaporítóanyagok előállítása és forgalmazása tekintetében az érintett tagállam a területének egészen vagy egy részén szigorúbb előállítási vagy forgalmazási követelményeket fogadjon el, továbbá hogy hatályon kívül helyezze vagy módosítsa ezeket a növényi szaporítóanyagok forgalmazásáról szóló irányelvek alapján elfogadott intézkedéseket.

- (84) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának és a hirtelen felmerülő veszélyekre való gyors reagálásnak a biztosítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörrel kell felruházni vészhelyzeti intézkedések meghozatala céljából, amennyiben a növényi szaporítóanyagok előállítása vagy forgalmazása valószínűleg súlyos veszélyt jelent az emberek, állatok vagy növények egészségére, a környezetre vagy más fajok termesztésére, és ezt a veszélyt az érintett tagállam által hozott intézkedésekkel nem lehet kielégítően csökkenteni, továbbá a valamely tagállam által tett intézkedés hatályon kívül helyezése vagy módosítása tekintetében.
- (85) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörrel kell felruházni annak céljából, hogy határozzon az e rendelet hatályához és bizonyos rendelkezéseikhez képest jobb alternatívák keresésére irányuló ideiglenes kísérletek szervezéséről.
- (86) E rendelet egységes feltételek mellett, a növényi szaporítóanyagok behozatala tekintetében történő végrehajtásának biztosítása, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a harmadik országbeli követelmények megfeleljenek az azokkal egyenértékű uniós követelményeknek, a Bizottságot végrehajtási hatáskörrel kell felruházni annak elismerése tekintetében, hogy a valamely harmadik országban vagy harmadik ország adott területein előállított, meghatározott nemzetségekhez, fajokhoz vagy kategóriákhoz tartozó növényi szaporítóanyagok megfelelnek-e az Unióban előállított és forgalmazott növényi szaporítóanyagokra alkalmazandó követelményekkel egyenértékű követelményeknek ahhoz, hogy importálhatók legyenek.
- (87) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása és a bejegyzett fajták harmadik országokban való megfelelő fenntartásának biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni annak elismerése tekintetében, hogy a harmadik országban a fajtafenntartással kapcsolatban végzett ellenőrzések az Unióban előírt ellenőrzésekkel azonos garanciákat nyújtanak.
- (88) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása, valamint a rendelet rendelkezéseinek az új növényfajták oltalmára létesült nemzetközi uniós (UPOV) rendszeresen módosuló vonatkozó jegyzőkönyveihez vagy a CPVO által létrehozott jegyzőkönyvekhez, továbbá a vonatkozó műszaki és tudományos fejleményekhez történő kiigazítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni a megkülönböztetethezésre, egyöntetűsítésre és állandóságra vonatkozó, a fajták nemzetségei vagy fajai szerinti egyedi követelmények elfogadása céljából.
- (89) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottságot végrehajtási hatáskörökkel kell felruházni, hogy egyedi szabályokat fogadjon el a növényi szaporítóanyagok utólagos hatósági ellenőrzéséhez használt bejegyzett fajták standard mintájának méretére, az említett minták megújításának szabályaira és e minták más tagállamok részére történő átadására vonatkozóan.

- (90) Mivel e rendelet célját, nevezetesen a növényi szaporítóanyagok előállításával és forgalmazásával kapcsolatos összehangolt megközelítés alkalmazását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a hatásai, összetettsége és nemzetközi jellege miatt jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket. E tekintetben szükség esetén eltéréseket vagy egyedi követelményeket vezet be a növényi szaporítóanyagok és a vállalkozók bizonyos típusai számára.
- (91) Ezt a rendeletet a hatálybalépését követő három év elteltével kell alkalmazni annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok és a vállalkozók alkalmazkodni tudjanak a rendelet rendelkezéseire, valamint hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a vonatkozó felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok elfogadásához. A zöldség- és gyümölcsstermő növényfajták kielégítő fenntartható gazdasági értékére vonatkozó szabályokat azonban a hatálybalépést követő öt év elteltével kell alkalmazni. Ez a kiegészítő időtartam azért szükséges az illetékes hatóságok és a vállalkozók számára, hogy elvégezhessék a szükséges előkészületeket és az új szabályoknak való megfelelés érdekében lefolytathassák az első szántóföldi vizsgálatokat,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet szabályokat állapít meg a növényi szaporítóanyagok Unión belüli előállítására és forgalmazására vonatkozóan, különös tekintettel a növényi szaporítóanyagok szántóföldi és egyéb helyszíneken történő előállítására, a szaporítóanyagok kategóriáira, az azonossági és minőségi követelményekre, minősítésre, címkézésre, csomagolásra, behozatalra, a vállalkozókra és a fajták bejegyzésére vonatkozó követelményekre.

Ez a rendelet egyes olyan fajták termesztési feltételeire vonatkozóan is szabályokat állapít meg, amelyek nemkívánatos agronómiai hatásokkal járhatnak, beleértve a növényi szaporítóanyagok előállításán és forgalmazásán túli, élelmiszerek, takarmányok és egyéb termékek előállítása céljából történő termesztést is.

2. cikk

Hatály és célkitűzések

- (1) Ez a rendelet az I. melléklet A–E. részében említett felhasználások tekintetében felsorolt nemzetségekre és fajokra vonatkozik.

Követelményei a növényi szaporítóanyagok valamennyi típusára, csak a vetőmagokra, illetve csak a vetőmagoktól eltérő anyagokra vonatkoznak.

A növényi szaporítóanyagok előállítására vonatkozó követelményeket csak a forgalmazás céljából történő előállításra kell alkalmazni.

- (2) E rendelet céljai a következők:
- a) a növényi szaporítóanyagok minőségének és változatos választékának, valamint hozzáférhetőségének biztosítása a vállalkozók és a végfelhasználók számára;
 - b) egyenlő versenyfeltételek biztosítása a vállalkozók számára az egész Unióban, továbbá a növényi szaporítóanyagok belső piaca működésének biztosítása;
 - c) a növényi szaporítóanyagok uniós ágazatában az innováció és a versenyképesség támogatása;
 - d) hozzájárulás a növénygenetikai erőforrások és a mezőgazdasági biodiverzitás megőrzéséhez és fenntartható használatához;
 - e) hozzájárulás a fenntartható, a jelenlegi és jövőbeli várható éghajlati viszonyokhoz igazodó mezőgazdasági termeléshez;
 - f) az élelmezésbiztonsághoz való hozzájárulás.
- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 75. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el és módosítsa az I. mellékletet annak érdekében, hogy hozzáigazítsa azt a műszaki és tudományos ismeretek fejlődéséhez, valamint a nemzetségek és fajok előállítására és forgalmazására vonatkozó gazdasági adatokhoz, oly módon, hogy az említett mellékletet kiegészíti a nemzetségekkel és fajokkal, illetve törli azokat a jegyzékből.
- Az első albekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus az I. mellékletben szereplő jegyzéket egészíti ki bizonyos nemzetségekkel vagy fajokkal, ha azok az alábbi elemek közül legalább kettőnek megfelelnek:
- a) a növényi szaporítóanyagok jelentős termelési területét és a forgalmazott növényi szaporítóanyagok jelentős értékét képviselik az Unióban;
 - b) az említett mellékletben nem szereplő egyéb nemzetségekhez és fajokhoz képest alapvető fontosságúak az uniós élelmiszer- és takarmánytermelés biztonsága szempontjából; valamint
 - c) legalább két tagállamban forgalmazzák.
- Az első albekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus az I. mellékletben szereplő jegyzékből törli azokat a nemzetségeket és fajokat, amelyek a második albekezdésben meghatározott szempontok közül legalább kettőnek nem felelnek meg.
- (4) Ez a rendelet nem alkalmazandó a következőkre:
- a) a dísznövények szaporítóanyagai a 98/56/EK irányelv 2. cikkében meghatározottak szerint;
 - b) erdészeti szaporítóanyag, az (EU) .../... európai parlamenti és tanácsi rendelet²³+ 3. cikkének meghatározása szerint;
 - c) harmadik országba irányuló exportra előállított növényi szaporítóanyagok;

²³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete (HL ..., ... o.).

+ Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a szövegbe a .../... (COD) dokumentumban szereplő rendelet számát, a lábjegyzetbe pedig a rendelet számát, dátumát és HL-hivatkozási számát.

- d) azok a növényi szaporítóanyagok, amelyeket a végfelhasználók között bármely más módon, akár ingyenesen értékesítenek vagy ruháznak át saját használatukra és a kereskedelmi tevékenységükön kívül;
- e) kizárólag hatósági vizsgálatokra, nemesítésre, ellenőrzésekre, kiállításokra vagy tudományos célokra használt növényi szaporítóanyagok.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „növényi szaporítóanyag”: az (EU) 2016/2031 rendelet 2. cikkének 1. bekezdésében meghatározott, egész növények előállítására szánt és arra alkalmas növények;
2. „vállalkozó”: olyan természetes vagy jogi személy, aki az Unióban hivatásszerűen végez a növényi szaporítóanyagokkal összefüggő következő tevékenységek közül egyet vagy többet:
 - a) előállítás;
 - b) forgalmazás;
 - c) fajtafenntartás;
 - d) azonossággal és minőséggel összefüggő szolgáltatások nyújtása;
 - e) tartósítás, tárolás, szárítás, feldolgozás, kezelés, csomagolás, lezárás, címkézés, mintavétel vagy laboratóriumi vizsgálat;
3. „forgalmazás”: a vállalkozó által végzett alábbi tevékenységek: értékesítés, készleten tartás, ingyenes átadás vagy eladásra való felkínálás vagy az Unión belüli átadás vagy forgalmazás, illetve az Unióba történő behozatal bármely más módja;
4. „fajta”: a 2100/94/EK rendelet 5. cikkének 2. bekezdésében meghatározott fajta;
5. „klón”: olyan egyetlen növényi utód, amelyet vegetatív szaporítás útján nyertek egy másik növényből, és amely azzal a növényvel genetikailag azonos marad;
6. „szelektált klón”: olyan klón, amelyet a fajtán belüli különleges, számára jobb teljesítményt biztosító fenotípus-jellemzői és növényegészségügyi helyzete alapján szelektáltak, megfelel annak a fajtaleírásnak, amelyhez tartozik, és a fajtához nem tartozó szelektált klónok esetében megfelel azon faj leírásának, amelyhez tartozik;
7. „poliklonális növényi szaporítóanyag”: különböző genotípusokból származó több különálló növényi utód csoportja, amelyek mindegyike megfelel azon fajta leírásának, amelyhez tartozik;
8. „multiklonális keverék”: szelektált klónok keveréke, amelyek mindegyike ugyanahhoz a fajtához vagy adott esetben ugyanahhoz a fajhoz tartozik, és amelyek mindegyikét független szelekcióval nyerték;
9. „illetékes hatóság”: valamely tagállam központi vagy regionális hatósága, vagy adott esetben egy harmadik ország megfelelő hatósága, amely a növényi szaporítóanyagok előállításával és forgalmazásával kapcsolatos hatósági ellenőrzések, nyilvántartásba vétel, minősítés és egyéb hatósági tevékenységek megszervezéséért felel, vagy bármely más hatóság, amelyre az uniós joggal összhangban ezt a felelősséget átruházták;

10. „hivatalos fajtaleírás”: illetékes hatóság által készített leírás, amely tartalmazza a fajta releváns jellemzőit és a fajta megkülönböztethetőségének, egyöntetőségének és állandóságának vizsgálata révén lehetővé teszi a fajta azonosítását;
11. „hivatalosan elismert fajtaleírás”: valamely megőrzendő fajta illetékes hatóság által elismert leírása, amely tartalmazza a fajta egyedi jellemzőit és amely a fajta megkülönböztethetőségének, egyöntetőségének és állandóságának vizsgálatától eltérő módon készült;
12. „fajtafenntartás”: a fajtatisztaság és fajtaazonosság ellenőrzésére irányuló intézkedések, amelyek célja annak biztosítása, hogy a fajta a későbbi szaporítási ciklusok során is megfelelően leírásának;
13. „vetőmag”: botanikai értelemben vett vetőmag;
14. „szuperelit vetőmag”: az elit vetőmagot megelőző generációhoz tartozó vetőmag, amelyet elit vagy minősített vetőmag előállítására és minősítésére szánnak, és amelyről hatósági minősítés vagy hatósági felügyelet mellett végzett minősítés útján megállapítást nyert, hogy megfelel a II. melléklet A. részében meghatározott vonatkozó feltételeknek;
15. „elit vetőmag”: szuperelit vetőmagból vagy elit vetőmag előző generációiból előállított vetőmag, amelyet elit vetőmag vagy minősített vetőmag további generációinak előállítására szánnak, és amelyről hatósági minősítés vagy hatósági felügyelet mellett végzett minősítés útján megállapítást nyert, hogy megfelel a II. melléklet A. részében meghatározott vonatkozó feltételeknek;
16. „minősített vetőmag”: szuperelit vetőmagból, elit vetőmagból vagy minősített vetőmag előző generációiból előállított vetőmag, amelyről hatósági minősítés vagy hatósági felügyelet mellett végzett minősítés útján megállapítást nyert, hogy megfelel a II. melléklet A. részében meghatározott vonatkozó feltételeknek;
17. „standard vetőmag”: a szuperelit, elit vagy minősített vetőmagtól eltérő, továbbsszaporításra nem szánt vetőmag, amely megfelel a III. melléklet A. részében meghatározott vonatkozó feltételeknek;
18. „prebázis szaporítóanyag”: a vetőmagtól eltérő, a bázis szaporítóanyagot megelőző generációhoz tartozó növényi szaporítóanyag, amelyet bázis vagy certifikált szaporítóanyag előállítására és minősítésére szánnak, és amelyről hatósági minősítés vagy hatósági felügyelet mellett végzett minősítés útján megállapítást nyert, hogy megfelel a II. melléklet B. részében meghatározott vonatkozó feltételeknek;
19. „bázis szaporítóanyag”: a vetőmagtól eltérő, prebázis szaporítóanyagból vagy a bázis szaporítóanyag előző generációiból előállított növényi szaporítóanyag, amelyet bázis szaporítóanyag vagy certifikált szaporítóanyag további generációinak előállítására és minősítésére szánnak, és amelyről hatósági minősítés vagy hatósági felügyelet mellett végzett minősítés útján megállapítást nyert, hogy megfelel a II. melléklet B. részében meghatározott vonatkozó feltételeknek;
20. „certifikált szaporítóanyag”: prebázis szaporítóanyagból, bázis szaporítóanyagból vagy certifikált szaporítóanyag előző generációiból előállított, vetőmagtól eltérő növényi szaporítóanyag, amelyről hatósági minősítés vagy hatósági felügyelet mellett végzett minősítés útján megállapítást nyert, hogy megfelel a II. melléklet B. részében meghatározott vonatkozó feltételeknek;

21. „standard szaporítóanyag”: a vetőmagtól, valamint a prebázis, bázis vagy certifikált szaporítóanyagtól eltérő, továbbsszaporításra nem szánt növényi szaporítóanyag, amely megfelel a III. melléklet B. részében meghatározott vonatkozó feltételeknek;
22. „hatósági minősítés”: az illetékes hatóság hivatalos igazolása arra vonatkozóan, hogy a szuperelit, elit vagy minősített vetőmag, illetve a prebázis, bázis vagy certifikált szaporítóanyag megfelel e rendelet vonatkozó követelményeinek, ahol az említett hatóság minden vonatkozó helyszíni ellenőrzést, mintavételt és laboratóriumi vizsgálatot – beleértve adott esetben a fajtakitermesztési vizsgálatokat is – elvégzett, amennyiben megállapította, hogy az érintett vetőmag vagy szaporítóanyag megfelel ezeknek a követelményeknek;
23. „hatósági felügyelet mellett végzett minősítés”: külön engedéllyel rendelkező vállalkozó által kiállított igazolás arról, hogy a szuperelit, elit vagy minősített vetőmag, illetve a prebázis, bázis vagy certifikált szaporítóanyag megfelel az alkalmazandó követelményeknek, ahol a vállalkozó legalább egy vagy több vonatkozó ellenőrzést, mintavételt, laboratóriumi vizsgálatot vagy címkenyomtatást végzett az illetékes hatóság hatósági felügyelete mellett, amennyiben megállapította, hogy az érintett vetőmag vagy szaporítóanyag megfelel ezeknek a követelményeknek;
24. „kategória”: a növényi szaporítóanyagok olyan csoportja vagy különálló egysége, amely szuperelit, elit, minősített vagy standard vetőmagnak, illetve prebázis, bázis, certifikált vagy standard szaporítóanyagnak minősül, és meghatározott azonossági és minőségi követelményeknek való megfelelés révén azonosítható;
25. „géntechnológiával módosított szervezet”: a 2001/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁴ 2. cikkének 2. pontjában meghatározott, géntechnológiával módosított szervezet, a 2001/18/EK irányelv I.B. mellékletében felsorolt genetikai módosítási technikák alkalmazásával előállított szervezetek kivételével;
26. „tétel”: növényi szaporítóanyag egységnyi mennyisége, amely homogén összetétele és eredete alapján azonosítható;
27. „heterogén anyag”: az a legkisebb besorolású önálló botanikai taxonon belüli növénycsoportosítás, amely:
- a) egységes fenotípusos tulajdonságokkal bír;
 - b) az egyes reprodukív egységek között nagy fokú genetikai és fenotípusos sokféleség jellemzi, így az említett növénycsoportosítást az anyag egésze, nem pedig néhány egység reprezentálja;
 - c) nem fajta; valamint
 - d) nem fajtakeverék;
28. „végfelhasználó”: növényi szaporítóanyagot szakmai tevékenységén kívül eső célokra megszerző, átadó és felhasználó bármely személy;
29. „megőrzendő fajta”: olyan fajta, amely:

²⁴

Az Európai Parlament és a Tanács 2001/18/EK irányelve (2001. március 12.) a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról és a 90/220/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 106., 2011.4.17., 1. o.).

- a) az Unióban adott helyi körülmények között hagyományosan termesztett vagy helyileg újonnan nemesített, továbbá e körülményekhez alkalmazkodik; valamint
 - b) az egyes szaporodási egységek közötti nagy fokú genetikai és fenotípusos sokféleség jellemzi;
30. „minőségi károsító”: olyan károsító, amely megfelel a következők mindegyikének:
- a) nem minősül az (EU) 2016/2031 rendelet értelmében vett uniós zárlati károsítónak, védett zónás zárlati károsítónak vagy vizsgálatköteles nemzárlati károsítónak, sem pedig az említett rendelet 30. cikkének (1) bekezdése alapján elfogadott intézkedések hatálya alá tartozó károsítónak;
 - b) a növényi szaporítóanyagok előállítása vagy tárolása során fordul elő; valamint
 - c) jelenléte elfogadhatatlanul hátrányosan befolyásolja a növényi szaporítóanyag minőségét, és elfogadhatatlan gazdasági hatást gyakorol az említett növényi szaporítóanyagok Unión belüli felhasználására;
31. „károsítóktól gyakorlatilag mentes”: károsítóktól teljesen mentes, vagy olyan helyzet, amikor a minőségi károsítók jelenléte az adott növényi szaporítóanyagban olyan alacsony, hogy a szóban forgó károsítók nem befolyásolják hátrányosan az adott növényi szaporítóanyag minőségét;
32. „vetőburgonya”: a *Solanum tuberosum* L. gumója, amelyet más burgonya szaporítására használnak;
33. „mezőgazdasági termelő”: az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁵ 3. cikke 1. pontjában meghatározott mezőgazdasági termelő;
34. „fajtaidegen”: vetőmaggal vagy más növényekkel összefüggésben olyan vetőmag vagy más növényi szaporítóanyag, amely nem felel meg azon fajta vagy faj leírásának, amelyhez e rendelet értelmében tartoznia kell;
35. „hibrid fajta”: két vagy több másik fajta keresztezéséből származó fajta.

4. cikk

Az (EU) 2016/2031 rendeletnek való megfelelés

Ez a rendelet nem érinti az (EU) 2016/2031 rendeletet.

Az e rendelettel összhangban előállított és forgalomba hozott növényi szaporítóanyag-tételek az (EU) 2016/2031 rendelet 36., 37., 40., 41., 42., 49., 53. és 54. cikkében vagy azok alapján az uniós zárlati károsítókra, a védett zónás zárlati károsítókra és az uniós vizsgálatköteles nemzárlati károsítókra vonatkozóan meghatározott szabályoknak, továbbá az említett rendelet 30. cikkének (1) bekezdése alapján elfogadott intézkedéseknek is megfelelnek.

II. FEJEZET

²⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2115 rendelete (2021. december 2.) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 435., 2021.12.6., 1. o.).

A FAJTÁKRA, A NÖVÉNYI SZAPORÍTÓANYAGOK KATEGÓRIÁIRA, A CÍMKÉZÉSRE, AZ ENGEDÉLYEKRE, A KEZELÉSRE, A BEHOZATALRA ÉS AZ ELTÉRÉSEKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

1. SZAKASZ

A növényi szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozó általános követelmények

5. cikk

Bejegyzett fajtához tartozás

Kizárólag a 44. cikkben említett nemzeti fajtanyilvántartásba bejegyzett fajtához tartozó növényi szaporítóanyagok állíthatók elő és forgalmazhatók az Unióban, kivéve a következő eseteket:

- a) alanyként, amennyiben előállításuk és forgalmazásuk a megfelelő címkén feltüntetett, arra a fajra történő hivatkozással történik, amelyhez tartoznak;
- b) a 27. cikk szerinti heterogén anyagként;
- c) a 28. cikk szerinti, végfelhasználók részére forgalmazott növényi szaporítóanyagként;
- d) a 29. cikk szerinti, a genetikai erőforrások megőrzése céljából előállított és forgalmazott növényi szaporítóanyagként;
- e) a 30. cikk szerinti, mezőgazdasági termelők között cserélt vetőmagként;
- f) a 31. cikk szerinti nemesítői vetőmagként;
- g) a 32. cikk szerinti, még nem bejegyzett fajták növényi szaporítóanyagaként;
- h) a 33. cikknek megfelelően a növényi szaporítóanyagok ellátási nehézségei esetén.

6. cikk

A növényi szaporítóanyagok bizonyos kategóriáihoz tartozás

- (1) Az Unión belül csak az alábbi kategóriák valamelyikébe tartozó növényi szaporítóanyagok állíthatók elő és forgalmazhatók, kivéve a (2) bekezdésben meghatározott eseteket:

- a) prebázis szaporítóanyag vagy szuperelit vetőmag;
- b) bázis szaporítóanyag vagy elit vetőmag;
- c) certifikált szaporítóanyag vagy minősített vetőmag;
- d) standard szaporítóanyag vagy vetőmag.

Amennyiben e rendelet a növényi szaporítóanyagok azonossága és minősége tekintetében alacsonyabb vagy magasabb kategóriákra hivatkozik, ez a meghatározás az a)–d) pontok sorrendjén alapul, ahol az a) pont a legmagasabb, a d) pont pedig a legalacsonyabb kategória.

- (2) Az (1) bekezdéstől eltérve a növényi szaporítóanyagok az alábbi esetekben állíthatók elő és forgalmazhatók anélkül, hogy az a)–d) pontban felsorolt kategóriák valamelyikébe tartoznának:
- a) a 27. cikk szerinti heterogén anyagok növényi szaporítóanyagainak forgalmazása;
 - b) a 28. cikk szerinti, végfelhasználó részére történő forgalmazás;
 - c) a 29. cikkben említett magbank-hálózatok részére és azok között történő forgalmazás;
 - d) a 30. cikk szerinti, mezőgazdasági termelők között cserélt vetőmagként;
 - e) a 31. cikkben említett nemesítői vetőmag.

2. SZAKASZ

A prebázis, bázis, minősített és standard szaporítóanyagok és a szuperelit, elit és minősített vetőmagok előállítására és forgalmazására vonatkozó követelmények

7. cikk

A szuperelit, elit és minősített vetőmagok és prebázis, bázis és certifikált szaporítóanyagok előállítására és forgalmazására vonatkozó követelmények

- (1) Szuperelit, elit és minősített vetőmagcsak akkor állítható elő és forgalmazható az Unión belül, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) a szuperelit, elit vagy minősített vetőmag a minőségi károsítóktól gyakorlatilag mentes;
 - b) előállítása és forgalmazása a következő módokon történik:
 - i. az illetékes hatóságok általi hatósági minősítést vagy a vállalkozó általi, hatósági felügyelet mellett végzett minősítést követően;
 - ii. a II. melléklet A. részében meghatározott követelményekkel összhangban, és az e követelményeknek való megfelelését a 15. cikk (1) bekezdésében említett hatósági címke igazolja.
- (2) Prebázis, bázis és certifikált szaporítóanyag csak akkor állítható elő és forgalmazható az Unión belül, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) a prebázis, bázis vagy certifikált szaporítóanyag a minőségi károsítóktól gyakorlatilag mentes;
 - b) előállítása és forgalmazása a következő módokon történik:
 - i. az illetékes hatóságok általi hatósági minősítést vagy a vállalkozó általi, hatósági felügyelet mellett végzett minősítést követően;
 - ii. a II. melléklet B. részében meghatározott követelményekkel összhangban, és az e követelményeknek való megfelelését a 15. cikk (1) bekezdésében említett hatósági címke igazolja.
- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a II. melléklet módosítása céljából a 75. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el. Ezek a

módosítások a nemzetközi műszaki és tudományos szabványok fejlődéséhez igazodnak, és a következőkre vonatkozó követelményeket érinthetik:

- a) szuperelit, elit és minősített vetőmagvetése és ültetése, valamint szántóföldi előállítás;
- b) szuperelit, elit és minősített vetőmagbetakarítása és utólagos betakarítása;
- c) vetőmagok forgalmazása;
- d) prebázis, bázis és certifikált szaporítóanyag vetése és ültetése, valamint szántóföldi előállítás;
- e) prebázis, bázis és certifikált szaporítóanyag betakarítása és utólagos betakarítása;
- f) prebázis, bázis és certifikált szaporítóanyag forgalmazása;
- g) klónok, szelektált klónok, multiklonális keverékek és poliklonális növényi szaporítóanyagok prebázis, bázis és certifikált szaporítóanyagai;
- h) *in vitro* szaporítással előállított prebázis, bázis és certifikált szaporítóanyagok előállítása;
- i) *in vitro* szaporítással előállított prebázis, bázis és certifikált szaporítóanyagok forgalmazása.

- (4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el, amelyekben meghatározza a II. melléklet A. és B. részében említett előállítási és forgalmazási követelményeket a növényi szaporítóanyagok bizonyos nemzetségeire, fajaira vagy kategóriáira, valamint adott esetben az érintett kategória bizonyos besorolási fokozataira, osztályaira, generációira vagy egyéb alcsoportjaira vonatkozóan. A követelmények a következő elemek legalább egyikére vonatkoznak:

- a) a nemzetségek, a fajok vagy az érintett növényi szaporítóanyag típusainak specifikus felhasználása;
- b) a növényi szaporítóanyagok előállítási módszerei, beleértve az ivaros és az ivartalan reprodukciót és az *in vitro* szaporítást;
- c) a vetésre vagy ültetésre vonatkozó feltételek;
- d) szántóföldi termesztés;
- e) betakarítás és utólagos betakarítás;
- c) csírázási arány, tisztaság és egyéb növényi szaporítóanyag-tartalom, nedvesség, életképesség, föld vagy idegen anyag jelenléte;
- c) a növényi szaporítóanyagok minősítési módszerei, beleértve a biomolekuláris vagy más műszaki módszerek alkalmazását, valamint jóváhagyásukat és felhasználásukat, továbbá az Unióban jóváhagyott módszerek felsorolása;
- d) az I. mellékletben nem szereplő nemzetséghez vagy fajhoz, illetve azok hibridjeihez tartozó alanyokra és más növényi részekre vonatkozó feltételek, ha azokat az I. mellékletben felsorolt nemzetséghez vagy fajhoz, vagy azok hibridjeihez tartozó szaporítóanyaggal oltják be;
- e) a gyümölcstermő növényekből vagy szőlőből származó vetőmagok előállítására vonatkozó feltételek;

- f) gyümölcstermő növények, szőlő vagy vetőburgonya vetőmagból történő előállításának feltételei.

A vonatkozó nemzetközi műszaki és tudományos szabványok változásaihoz való igazodás érdekében ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében meghatározott vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

8. cikk

Standard vetőmag és szaporítóanyag előállítására és forgalmazására vonatkozó követelmények

- (1) Standard vetőmag csak akkor állítható elő és forgalmazható az Unión belül, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
 - a) a minőségi károsítóktól gyakorlatilag mentes;
 - b) előállítása és forgalmazása a következő módokon történik:
 - i. a vállalkozó felelőssége mellett;
 - ii. a III. melléklet A. részében meghatározott követelményekkel összhangban, és az e követelményeknek való megfelelést a 16. cikkben említett vállalkozói címke igazolja.
- (2) Standard szaporítóanyag csak akkor állítható elő és forgalmazható az Unión belül, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
 - a) a minőségi károsítóktól gyakorlatilag mentes;
 - b) előállítása és forgalmazása a következő módokon történik:
 - i. a vállalkozó felelőssége mellett;
 - ii. a III. melléklet B. részében meghatározott követelményekkel összhangban, és az e követelményeknek való megfelelést a 16. cikkben említett vállalkozói címke igazolja.
- (3) A vállalkozók évente egyszer nyilatkozatot nyújtanak be az illetékes hatóságnak az általuk előállított standard vetőmagok és szaporítóanyagok fajonkénti mennyiségéről.
- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a III. melléklet módosítása céljából a 75. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy az (1) és (2) bekezdésben említett követelményeket hozzáigazítsa a tudományos és műszaki fejlődéshez, valamint az alkalmazandó nemzetközi szabványokhoz. Az említett módosítások az alábbiakra vonatkoznak:
 - a) a standard vetőmagok vetésére és ültetésére, valamint szántóföldi termesztésére vonatkozó követelmények;
 - b) a standard vetőmagok betakarítására és utólagos betakarítására vonatkozó követelmények;
 - c) a standard vetőmagok forgalmazására vonatkozó követelmények;
 - d) a standard szaporítóanyagok vetésére és ültetésére, valamint szántóföldi termesztésére vonatkozó követelmények;
 - e) a standard szaporítóanyagok betakarítására és utólagos betakarítására vonatkozó követelmények;
 - f) a standard szaporítóanyagok forgalmazására vonatkozó követelmények;

- g) a standard szaporítóanyagok klónjaira, szelektált klónjaira, multiklonális keverékeire és poliklonális növényi szaporítóanyagaira vonatkozó követelmények;
 - h) az *in vitro* szaporítással előállított standard szaporítóanyag előállítására vonatkozó követelmények;
 - i) az *in vitro* szaporítással előállított standard szaporítóanyag forgalmazására vonatkozó követelmények.
- (5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el, amelyekben a standard vetőmagok vagy szaporítóanyagok bizonyos nemzetségeire vagy fajaira vonatkozóan meghatározza a III. melléklet A. és B. részében említett előállítási és forgalmazási követelményeket. A követelmények a következő elemek legalább egyikére vonatkoznak:
- a) a nemzetségek, a fajok vagy az érintett növényi szaporítóanyag típusainak specifikus felhasználása;
 - b) a növényi szaporítóanyagok előállítási módszerei, beleértve az ivaros és az ivartalan reprodukciót és az *in vitro* szaporítást;
 - c) a vetésre vagy ültetésre vonatkozó feltételek;
 - d) szántóföldi termesztés;
 - e) betakarítás és utólagos betakarítás;
 - f) csírázási arány, tisztaság és egyéb növényi szaporítóanyag-tartalom, nedvesség, életképesség, föld vagy idegen anyag jelenléte;
 - g) a biomolekuláris vagy más műszaki módszerek alkalmazása, továbbá jóváhagyása és felhasználása, valamint az Unióban jóváhagyott módszerek felsorolása;
 - h) az I. mellékletben nem szereplő nemzetséghez vagy fajhoz, illetve azok hibridjeihez tartozó alanyokra és más növényi részekre vonatkozó feltételek, ha azokat az I. mellékletben felsorolt nemzetséghez vagy fajhoz, vagy azok hibridjeihez tartozó szaporítóanyaggal oltják be;
 - i) a gyümölcstermő növényekből vagy szőlőből származó vetőmagok előállítására vonatkozó feltételek;
 - j) gyümölcstermő növények, szőlő vagy vetőburgonya vetőmagból történő előállításának feltételei.

A vonatkozó nemzetközi műszaki és tudományos szabványok változásaihoz való igazodás érdekében ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében meghatározott vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

9. cikk

Klónok, szelektált klónok, multiklonális keverékek és poliklonális növényi szaporítóanyagok előállítása, forgalmazása és bejegyzése

- (1) A 4–43. cikkben említett követelményeken túlmenően a klónok, szelektált klónok, multiklonális keverékek és poliklonális növényi szaporítóanyagok prebázis, bázis, minősített és standard szaporítóanyagait a (2) és (3) bekezdéssel, valamint a II.

melléklet C. részében, illetve a III. melléklet C. részében meghatározott követelményekkel összhangban kell előállítani és forgalmazni.

- (2) Klónokat, szelektált klónokat, multiklonális keverékeket és poliklonális növényi szaporítóanyagokat csak akkor lehet előállítani és forgalmazni, ha azokat egy illetékes hatóság legalább egy, valamely tagállam által létrehozott, klónokat tartalmazó hivatalos nyilvántartásba bejegyezte.

A nyilvántartásnak tartalmaznia kell a klón, a szelektált klón, a multiklonális keverék és a poliklonális növényi szaporítóanyag bejegyzése iránti kérelemben említett valamennyi elemet, a II. melléklet B. része C. részének 2. pontjában meghatározottak szerint.

- (3) A klónokat, a szelektált klónokat, a multiklonális keverékeket és a poliklonális növényi szaporítóanyagokat azonosságuk megőrzése érdekében fenn kell tartani. A klónok, a szelektált klónok, a multiklonális keverékek és a poliklonális növényi szaporítóanyagok fenntartásáért felelős személyek minden intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy e klónokat, szelektált klónokat, multiklonális keverékeket és poliklonális növényi szaporítóanyagokat az illetékes hatóságok vagy bármely más személy által a vezetett nyilvántartások alapján ellenőrizhetővé tegyék.

3. SZAKASZ

A vállalkozók részére kiadott engedélyk és az illetékes hatóságok által végzett hatósági felügyelet

10. cikk

A vállalkozó részére hatósági felügyelet mellett végzett minősítésre kiadott engedély

- (1) Az illetékes hatóság kérelem alapján engedélyezheti a vállalkozó számára, hogy a prebázis, bázis és certifikált szaporítóanyagok vagy szuperelit, elit és minősített vetőmagok tekintetében az illetékes hatóság hatósági felügyelete mellett elvégezze a növényi szaporítóanyagok minősítéséhez szükséges valamennyi tevékenységet vagy egyes tevékenységeket, és erről hatósági címkét állítson ki.

Ezen engedély megadása érdekében és az engedély tárgyát képező tevékenységektől függően a vállalkozó:

- a) rendelkezik a 7. cikkben említett követelményeknek való megfeleléshez szükséges ismeretekkel;
- b) képesítéssel rendelkezik a II. mellékletben említett ellenőrzések elvégzéséhez, vagy az ilyen ellenőrzésekre képesített személyzetet alkalmaz;
- c) képesített személyzetet alkalmaz a II. mellékletben említett mintavételezés elvégzésére, vagy szerződést köt olyan társaságokkal, amelyek képesített személyzetet alkalmaznak az említett tevékenységekhez;
- d) a II. mellékletben említett vizsgálatok elvégzéséhez szakképzett személyzetet és speciális berendezéseket alkalmaz, vagy e tevékenységekhez képesített személyzetet alkalmazó laboratóriumokat vesz igénybe;
- e) feltérképezte és képes felügyelni az előállítási folyamat azon kritikus pontjait, amelyek befolyásolhatják a növényi szaporítóanyag minőségét és azonosságát, valamint nyilvántartja a nyomon követés eredményeit;

- f) rendelkezik olyan rendszerekkel, amelyekkel biztosítható a tételek 13. cikk szerinti azonosítására vonatkozó követelmények teljesítése;
 - g) rendelkezik olyan rendszerekkel, amelyekkel biztosítható a 42. cikkben meghatározott, a nyomkövethetőségre vonatkozó követelmények betartása.
- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 75. cikknek megfelelően az (1) bekezdést kiegészítő felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, a következő elemek közül egy vagy több tekintetében:
- a) a vállalkozó által benyújtott kérelemre vonatkozó eljárás;
 - b) az illetékes hatóság által az (1) bekezdés a)–g) pontjának való megfelelés megerősítése érdekében meghozandó konkrét intézkedések.

11. cikk

A vállalkozó engedélyének visszavonása vagy módosítása

Amennyiben egy engedéllyel rendelkező vállalkozó már nem felel meg a 10. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek, az illetékes hatóság felkéri a vállalkozót, hogy meghatározott időn belül hozzon korrekciós intézkedéseket.

Az illetékes hatóság – esettől függően – haladéktalanul visszavonja, illetve módosítja az engedélyt, amennyiben a vállalkozó a meghatározott időn belül nem lépteti életbe az első albekezdésben említett korrekciós intézkedéseket. Amennyiben megállapítást nyer, hogy az engedélyt csalás alapján adták meg, az illetékes hatóság megfelelő szankciókat szab ki a vállalkozóra.

12. cikk

Az illetékes hatóságok által gyakorolt hatósági felügyelet

- (1) A hatósági felügyelet mellett végzett minősítés céljából az illetékes hatóságok évente legalább egyszer ellenőrzéseket végeznek annak biztosítása érdekében, hogy a vállalkozó megfeleljen a 10. cikk (1) bekezdésében említett követelményeknek.

Az illetékes hatóságok az e rendeletben előírt szántóföldi ellenőrzéseket, mintavételezést és laboratóriumi vizsgálatot végző személyzet képzését és vizsgáit is megszervezik.

- (2) A hatósági felügyelet mellett végzett minősítés céljából az illetékes hatóságok hatósági ellenőrzést, mintavételezést és laboratóriumi vizsgálatot végeznek a termesztés helyén a mezőgazdasági növények egy részéből, valamint a növényi szaporítóanyag tételeiből annak megerősítése céljából, hogy a szaporítóanyag megfelel a 7. cikkben említett követelményeknek.

Az említett rész a növényi szaporítóanyag érintett követelményeknek való meg nem felelésének potenciális kockázata alapján kerül meghatározásra.

- (3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján, bizonyos nemzetségek vagy fajok tekintetében meghatározhatja az (1) és (2) bekezdésben említett auditokra, képzésre, vizsgálatokra, ellenőrzésekre, mintavételre és laboratóriumi vizsgálatokra vonatkozó követelményeket.

Az említett végrehajtási jogi aktusok a következő elemek közül egyre vagy többre vonatkozhatnak:

- a) a (2) bekezdésben említett kockázati kritériumok, valamint a mezőgazdasági növények és a növényi szaporítóanyagok azon minimális hányada, amelyet a (2) bekezdésben említettek szerint ellenőrzéseknek, mintavételezésnek és laboratóriumi vizsgálatnak kell alávetni;
- b) az illetékes hatóságok által elvégzendő ellenőrzési tevékenységek;
- c) bizonyos, a vállalkozó által alkalmazott minősítési rendszerek, valamint az illetékes hatóságok azon lehetősége, hogy e rendszerek alkalmazása miatt mérsékeljék az e cikkben említett ellenőrzéseket, mintavételezést és laboratóriumi vizsgálatokat, valamint ellenőrzési tevékenységeket.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

4. SZAKASZ

A KEZELÉSRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

13. cikk

Tételek

- (1) A növényi szaporítóanyagokat tételekben kell forgalmazni. Az egyes tételekben található fajták és fajok tartalma kellően homogén, és a felhasználók számára a növényi szaporítóanyagok más tételeitől való megkülönböztetés céljából megfelelően azonosítható.
- (2) A feldolgozás, csomagolás, tárolás vagy szállítás során a növényi szaporítóanyagok tételei csak akkor vonhatók össze új tételbe, ha ugyanahhoz a fajtához és betakarítási évhez tartoznak.

Amennyiben a különböző minősítési kategóriákból álló tételeket összevonják, az új tétel a legalacsonyabb kategóriába tartozó összetevő kategóriájába tartozik. Az összevonási művelet csak az illetékes hatóság által erre a célra kiállított engedéllyel rendelkező létesítményben és ilyen személyek által végezhető.
- (3) A feldolgozás, csomagolás, tárolás során vagy kiszállításkor a növényi szaporítóanyag tételeit két vagy több tételbe lehet szétválasztani.
- (4) A növényi szaporítóanyagok tételeinek a (2) és (3) bekezdésben említett összevonása vagy szétválasztása esetén a vállalkozó nyilvántartást vezet az új tételek eredetéről.
- (5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján egyedi követelményeket fogadhat el a növényi szaporítóanyagok valamennyi fajára vagy egyes fajaira vonatkozóan a tételek maximális méretére, azonosítására és címkézésére, a tételeknek a növényi szaporítóanyag-tételek eredetéhez viszonyított összevonására vagy szétválasztására, e műveletek nyilvántartására és az összevonást vagy szétválasztást követő címkézésre vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

14. cikk

Csomagok, kötegek és tárolóedények

- (1) A növényi szaporítóanyagokat rögzített csomagokban, kötegekben vagy tárolóedényekben, zárószerkezettel és jelöléssel ellátva kell forgalomba hozni. A

vetőmagtól eltérő növényi szaporítóanyagok esetében a szaporítóanyagok különálló növények formájában is forgalmazhatók.

- (2) Az (1) bekezdésben említett csomagokat, kötegeket és tárolóedényeket úgy kell rögzíteni, hogy ne legyenek kinyithatók anélkül, hogy a rögzítés megsemmisülne, vagy ne maradnának a csomag, köteg vagy tárolóedény kinyitását bizonyító nyomok. A rögzítőeszköz hatékonyságát vagy a 15. és 16. cikkben előírt címkéknek az eszközbe való beépítésével, vagy plomba használatával kell biztosítani. A csomagok és tárolóedények mentesülnek e követelmény alól, ha a rögzítés nem újrahasználató.
- (3) A prebázis, bázis vagy minősített növényi szaporítóanyagok esetében ezeket a csomagokat, kötegeket és tárolóedényeket az illetékes hatóságnak vagy a vállalkozónak az illetékes hatóság hatósági felügyelete mellett kell rögzítenie. Ezeket a csomagokat és tárolóedényeket csak akkor lehet újból rögzíteni, ha ezt az illetékes hatóság vagy az illetékes hatóság hivatalos felügyelete mellett a vállalkozó végzi. Ha a csomagolást, köteget vagy tárolóedényt újból rögzítik, a 15. cikkben említett címkén fel kell tüntetni az újbóli rögzítés időpontját és a felelős illetékes hatóság adatait.
- (4) A prebázis, bázis vagy minősített növényi szaporítóanyagok tételeit csak hatósági ellenőrzés vagy az illetékes hatóság általi hatósági felügyelet mellett lehet újracsomagolni, újracímkézni és visszazárni.
- (5) Az (1) bekezdéstől eltérve a vetőmagokat a vállalkozótól közvetlenül a mezőgazdasági termelő részére ömlesztve is lehet forgalmazni.
Az illetékes hatóság erre a célra engedélyt bocsát ki a vállalkozó részére. A vállalkozó előzetesen tájékoztatja az illetékes hatóságot az ilyen tevékenységről és arról a tételről, amelyből a vetőmag származik.
Amennyiben a vetőmagot közvetlenül a mezőgazdasági termelő gépébe vagy pótkocsijába rakodják be, az érintett vállalkozó és mezőgazdasági termelő a fajt és fajtát, a mennyiséget, az átadás-átvétel időpontját és a tétel azonosítását feltüntető dokumentumok kiállításával és megőrzésével biztosítja a vetőmag nyomonkövethetőségét.
- (6) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján egyedi követelményeket fogadhat el a növényi szaporítóanyagok meghatározott fajaihoz tartozó csomagok, kötegek és tárolóedények lezárására, rögzítésére, méretére és formájára vonatkozóan, továbbá meghatározhatja a vetőmagok ömlesztett forgalmazására vonatkozó feltételeket. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

5. SZAKASZ

CÍMKÉZÉSI KÖVETELMÉNYEK

15. cikk

Hatósági címke

- (1) A prebázis, bázis és certifikált szaporítóanyagokat és a szuperelit, elit és minősített vetőmagokat azonosítani kell, és az e rendeletnek való megfelelésüket hatósági címkével kell igazolni, amelyet azt követően állítanak ki, hogy az illetékes hatóság megállapította a 7. cikkben említett követelmények teljesülését.

- (2) A hatósági címkét az illetékes hatóság bocsátja ki, és az tartalmazza az illetékes hatóság által kiadott sorozatszámot.

A címkét a következők nyomtathatják ki:

- a) az illetékes hatóság, ha a vállalkozó kéri, vagy ha a vállalkozó nem jogosult hatósági felügyelet melletti minősítés elvégzésére, az illetékes hatóság a 10. cikkel összhangban; vagy
 - b) a vállalkozó – az illetékes hatóság hatósági felügyelete mellett –, amennyiben a vállalkozó a 10. cikkel összhangban jogosult hatósági felügyelet melletti minősítés elvégzésére.
- (3) A hatósági címkét az illetékes hatóság hatósági felügyelete mellett a vállalkozó, vagy a vállalkozó felelőssége mellett eljáró személy helyezi el a köteg, csomag vagy tárolóedény külsején.
- (4) A hatósági címkét újonnan kell kibocsátani. Öntapadó hatósági címkét akkor lehet használni, ha az illetékes hatóság ezt engedélyezi, amennyiben nem áll fenn az újbóli felhasználás lehetőségének kockázata.
- (5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy e cikk kiegészítése céljából a 75. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek szabályokat határoznak meg a következők tekintetében:
- a) a vállalkozók és az illetékes hatóságok által a hatósági címke kiadása érdekében hozott valamennyi intézkedést tartalmazó digitális nyilvántartás;
 - b) központi platform létrehozása, amely e nyilvántartások feldolgozásának, az azokhoz való hozzáférésnek és azok felhasználásának megkönnyítése érdekében összekapcsolja a tagállamokat és a Bizottságot;
 - c) az elektronikus hatósági címkék kibocsátására vonatkozó technikai rendelkezések.

Az ilyen felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően a hatósági címke elektronikus formában is kibocsátható (a továbbiakban: elektronikus hatósági címke).

- (6) Az (1)–(5) bekezdéstől eltérve a harmadik országokból a 39. cikk alapján importált prebázis és bázis szaporítóanyag és szuperelit és elit vetőmag, valamint certifikált szaporítóanyag és minősített vetőmag az Unióban a behozatalakor is viselt megfelelő OECD-címkével forgalmazható.

16. cikk

A vállalkozó címkéje

A standard szaporítóanyagot és a standard vetőmagot a vállalkozó címkéjével kell azonosítani. A címke a vállalkozó által végzett ellenőrzések, mintavétel és vizsgálat alapján tanúsítja, hogy a standard szaporítóanyag vagy a standard vetőmag megfelel a 8. cikkben említett vonatkozó előállítási és forgalmazási követelményeknek.

A vállalkozó címkéjét a vállalkozó vagy a vállalkozó felelősségére eljáró személy állítja ki, nyomtatja ki és helyezi el a köteg, csomag vagy tárolóedény külső felületén.

17. cikk

A címkék tartalma

- (1) A hatósági címkén és a vállalkozó címkéjén legalább az Európai Unió hivatalos nyelveinek egyikén szerepelnek a feliratok.
- (2) A hatósági címke és a vállalkozó címkéje olvasható, eltávolíthatatlan, manipulálás esetén nem módosítható, az egyik oldalán nyomtatott, korábban nem volt használatban és jól látható.
- (3) Az illetékes hatóság a (4) bekezdésben említett elemek kivételével a hatósági címke vagy a vállalkozó címkéjének bármely rovatát felhasználhatja kiegészítő információk közlésére. Ezeket az információkat a (4) bekezdésben említett hatósági címke vagy a vállalkozó címkéjének tartalmához használt betűméretet meg nem haladó betűkkel kell feltüntetni. Ez a kiegészítő információ szigorúan tényszerű, nem lehet reklámanyag, és csak az (EU) .../... rendelet (Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be az új NGT-rendeletre való hivatkozást...) 3. cikkének 7. pontjában meghatározott, géntechnológiával módosított szervezetekre vagy 1. kategóriájú NGT-növényekre vonatkozó előállítási és forgalmazási követelményekre vagy címkézési követelményekre vonatkozhat. .
- (4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján a növényi szaporítóanyagok megfelelő kategóriái vagy típusai tekintetében meghatározza a hatósági címke vagy adott esetben a vállalkozó címkéjének tartalmát, méretét, színét és formáját a következőkre vonatkozóan:
 - a) a 15. cikk (1) bekezdésében említett hatósági címke;
 - b) a vállalkozó 16. cikkben említett címkéje;
 - c) a 21. cikk (1) bekezdésében említett keverékek címkéje;
 - d) a 22. cikk (1) bekezdésében említett, megőrzést biztosító keverékek címkéje;
 - e) a 23. cikk (5) bekezdésében említett, újracsomagolt és újracímkézett vetőmagok címkéje;
 - f) a 26. cikk (2) bekezdésében említett, megőrzendő fajtákhoz tartozó növényi szaporítóanyagok címkéje;
 - g) a 28. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett, végfelhasználók részére forgalmazott növényi szaporítóanyagok címkéje;
 - h) a 29. cikkben említett egyes génbankok, szervezetek és hálózatok által forgalmazott növényi szaporítóanyagok címkéje;
 - i) a 31. cikk (2) bekezdésében említett nemesítői vetőmag címkéje;
 - j) a 32. cikk (5) bekezdésében említett, még nem bejegyzett fajtákhoz tartozó növényi szaporítóanyagok címkéje;
 - k) a 33. cikk (2) bekezdésében említett, átmeneti ellátási nehézségek esetén engedélyezett növényi szaporítóanyagok címkéje; valamint
 - l) a 34. cikk (3) bekezdésében említett, ideiglenes forgalombahozatali engedéllyel rendelkező vetőmagok címkéje;
 - m) a 35. cikk (3) bekezdésében említett, végleges minősítéssel még nem rendelkező vetőmagok címkéje;
 - n) a 40. cikk (1) és (2) bekezdésében említett, harmadik országokból importált növényi szaporítóanyagok címkéje.

A végrehajtási jogi aktust a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (5) Az illetékes hatóság engedélyezheti a vállalkozónak, hogy a hatósági címke peremén elhelyezett, a (4) bekezdésben említett tartalomtól és a reklámanyagoktól eltérő információkat a hatósági címke teljes felületének 20 %-át meg nem haladó területen, „Nem hatósági információ” címmel tüntesse fel. Ezeket az információkat a (4) bekezdésben említett hatósági címke tartalmához használt betűméretet meg nem haladó betűkkel kell feltüntetni.

18. cikk

Hivatkozás a tételekre

A hatósági címkét és a vállalkozó címkéjét minden egyes tételre vonatkozóan ki kell állítani.

Amennyiben ugyanazon fajta valamely tétele két vagy több tételre oszlik, minden egyes tételt új hatósági címkével, illetve a vállalkozó új címkéjével kell ellátni.

Amennyiben ugyanazon fajta több tételét új tételbe vonják össze, az új tételt új hatósági címkével, illetve a vállalkozó új címkéjével kell ellátni.

19. cikk

A növényi szaporítóanyagok előállítási és forgalmazási követelményeknek való meg nem felelése

Abban az esetben, ha a növényi szaporítóanyagok forgalmazása során végzett hatósági ellenőrzések azt mutatják, hogy a szuperelit, elit, minősített vetőmagot vagy a prebázis, bázis, certifikált szaporítóanyagot, illetve standard vetőmagot vagy szaporítóanyagot nem a 7. vagy a 8. cikkben említett vonatkozó követelményeknek megfelelően állították elő vagy forgalmazták az Unióban, vagy ha a növényi szaporítóanyag fajtaazonosságát és tisztaságát a 24. cikk szerinti fajtakitermesztési vizsgálat során nem erősítették meg, az illetékes hatóságok gondoskodnak arról, hogy az érintett vállalkozó megtegye a szükséges korrekciós intézkedéseket az érintett növényi szaporítóanyag, valamint adott esetben saját telephelyei és előállítási módszerei tekintetében. Ezek az intézkedések a következő elemek közül egy vagy több teljesítésére irányulnak:

- a) az érintett növényi szaporítóanyag megfelel a vonatkozó követelményeknek;
- b) az érintett növényi szaporítóanyagot kivonják a forgalomból, vagy növényi szaporítóanyagtól eltérő anyagként használják fel;
- c) a standard vetőmag vagy standard szaporítóanyag kivételével az érintett növényi szaporítóanyagot alacsonyabb kategóriában állítják elő vagy forgalmazzák, az adott kategóriára alkalmazandó követelményeknek megfelelően;
- d) a vállalkozót a 11. cikkben említett engedély visszavonása vagy módosítása mellett további eszközökkel szankcionálják.

20. cikk

Növényi szaporítóanyagok kizárólag szuperelit, elit vagy minősített vetőmagként vagy prebázis, bázis vagy certifikált szaporítóanyagként történő előállítása és forgalmazása

- (1) A IV. mellékletben felsorolt nemzetségekhez vagy fajokhoz tartozó növényi szaporítóanyagok csak szuperelit, elit vagy minősített vetőmagként vagy prebázis, bázis vagy certifikált szaporítóanyagként állíthatók elő és forgalmazhatók.
- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a IV. melléklet módosítása céljából a 75. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el.

Az első albekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus akkor vesz fel egy nemzetséget vagy fajt a IV. mellékletbe, amennyiben mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a) az adott nemzetséghez vagy fajhoz tartozó vetőmagok minősége tekintetében szigorúbb garanciákra van szükség; valamint
- b) az adott vetőmag szuperelit, elit és minősített vetőmagként történő előállításához és forgalmazásához szükséges minősítési tevékenységek költségei arányosak:
 - i. az élelmiszer- és takarmánybiztonság biztosítására vagy az ipari feldolgozás magas értékének biztosítására irányuló célkitűzéssel; valamint
 - ii. a vetőmag azonosságára és minőségére vonatkozó legmagasabb szintű előírásokból származó gazdasági előnyökkel, amelyek a prebázis, a bázis és a minősített vetőmagra vonatkozó követelményeknek való megfelelésből származnak, szemben a standard vetőmagokra vonatkozó követelményekkel.

Ez az arányosság a következő elemek együttes átfogó értékelésén alapul: az adott nemzetség vagy faj jelentősége az uniós élelmiszer- és takarmánybiztonság szempontjából; az Unión belüli előállításának mennyisége; a vállalkozók és az élelmiszer-/takarmányipar szereplői által támasztott kereslet; a szuperelit, elit és minősített vetőmagelőállításának költségei az ugyanazon nemzetséghez vagy fajhoz tartozó egyéb vetőmagok előállítási költségéhez képest; valamint a szuperelit, elit és minősített vetőmagelőállításából és forgalmazásából származó gazdasági előnyök az ugyanazon nemzetséghez vagy fajhoz tartozó más vetőmagokhoz képest.

Az első albekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktus törli a IV. mellékletből az adott nemzetséget vagy fajt, ha a második albekezdés b) pontjának i. és ii. alpontjában meghatározott feltételek egyike többé már nem teljesül.

6. SZAKASZ

A VETŐMAGKEVERÉKEKRE, A VETŐMAGOK ÚJRACSOMAGOLÁSÁRA ÉS A VETŐMAGOK FAJTAKITERMESZTÉSI VIZSGÁLATÁRA VONATKOZÓ EGYEDI KÖVETELMÉNYEK

21. cikk

Vetőmagkeverékek

- (1) Minősített vetőmagok keverékei vagy az I. melléklet A. részében felsorolt és az 5–8. cikk követelményeinek megfelelő különböző nemzetségekhez vagy fajokhoz tartozó standard vetőmagok keverékei, továbbá e nemzetségek vagy fajok különböző fajtáinak keverékei előállíthatók és forgalmazhatók az Unióban, amennyiben megfelelnek e cikk követelményeinek.

Az e keverékekben található vetőmagokat a következők kísérik:

- a) hatósági címke, amennyiben a keverék kizárólag minősített vetőmagokból áll; vagy
- b) a vállalkozó címkéje abban az esetben, ha a keverék csak standard vetőmagból vagy minősített és standard vetőmagból áll.

A második albekezdés a) pontjának alkalmazásában a vállalkozók benyújtják az illetékes hatóságnak a keveréket alkotó fajták jegyzékét és azok arányát e fajták felhasználhatóságának ellenőrzése céljából.

- (2) Az (1) bekezdésben említett vetőmagkeverékeket csak azok a vállalkozók állíthatják elő, akik az illetékes hatóságtól erre a célra engedélyt kaptak. Az ilyen keverékek előállítására vonatkozó engedély megszerzéséhez a vállalkozók a következő követelményeket teljesítik:

- a) megfelelő keverőberendezés és megfelelő eljárások bevezetése, amelyek biztosítják, hogy a kész keverék egyöntetű legyen, és hogy el lehessen érni az egyes tárolóedényekben található, a keveréket alkotó fajták megadott arányát;
- b) létezik a keverésért és a csomagolásért közvetlenül felelős személy; valamint
- c) a vetőmagkeverékek és tervezett felhasználásuk nyilvántartásának vezetése.

- (3) Az (1) bekezdés a) pontjában említett vetőmagok keverését és csomagolását az illetékes hatóság felügyelete mellett kell végezni.

A keverési műveletet oly módon kell végezni, amely biztosítja, hogy ne álljon fenn a nem a keverékhez szánt vetőmagok jelenlétének kockázata, és hogy az így kapott keverék a lehető leghomogénebb legyen.

A vetőmag tömege egyetlen tárolóedényben, amely kis szemű fajok és olyan fajok keverékét tartalmazza, amelyek szemmérete a búza méreténél nagyobb, nem haladhatja meg a 40 kg-ot.

- (4) A Bizottság a műszaki és tudományos fejlődés, valamint az e cikk alkalmazása során szerzett tapasztalatok alapján végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat állapíthat meg a következőkre vonatkozóan:

- a) a keverőberendezés és a keverési eljárás;
- b) a tételek maximális mérete adott fajok és fajták esetében.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

22. cikk

Megőrzést biztosító keverékek

- (1) A 21. cikk (1) bekezdésétől eltérve a tagállamok engedélyezhetik az I. melléklet A. részében felsorolt különböző nemzetségekhez vagy fajokhoz, valamint e nemzetségek vagy fajok különböző fajtáihoz tartozó vetőmagokból, valamint az említett melléklet más részeiben szereplő nemzetségek vagy fajok, vagy az említett mellékletben nem szereplő nemzetségek vagy fajok vetőmagjaiból álló keverékek előállítását és forgalmazását, amennyiben az ilyen keverék megfelel az alábbi feltételek mindegyikének:

- a) hozzájárul a genetikai erőforrások megőrzéséhez vagy a természeti környezet helyreállításához; valamint

- b) természetes módon kapcsolódik egy adott területhez („forrásterület”), ami hozzájárul a genetikai erőforrások megőrzéséhez vagy a természeti környezet helyreállításához;
- c) megfelel az V. melléklet követelményeinek.

Az ilyen keverék „megőrzést biztosító keveréknek” minősül, és ezt a címkéjén fel kell tüntetni.

- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 75. cikknek megfelelően, az V. melléklet módosítása céljából felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a következő elemek tekintetében:

- a) a közvetlenül egy meghatározott forrásterülethez tartozó természetes helyről begyűjtött vetőmagok keverékeire vonatkozó engedélyezési követelmények a természetes környezet megőrzése és helyreállítása érdekében (közvetlenül betakarított, megőrzést biztosító keverékek);
- b) a termesztett, megőrzést biztosító keverékek engedélyezésének követelményei;
- c) bizonyos fajok felhasználása és tartalma;
- d) a lezárásra és csomagolásra vonatkozó követelmények;
- e) a vállalkozók engedélyezésére vonatkozó követelmények.

E módosítások az e cikk végrehajtása során szerzett tapasztalatokon, valamint a műszaki és tudományos fejlődésen, továbbá a megőrzést biztosító keverékek minőségének és azonosításának javításán alapulnak. Csak bizonyos nemzetségekre vagy fajokra vonatkozhatnak.

- (3) A vállalkozók minden egyes termelési idényre vonatkozóan jelentést tesznek az illetékes hatóságoknak az általuk előállított és forgalomba hozott, megőrzést biztosító keverékek mennyiségéről.

A tagállamok kérésre beszámolnak a Bizottságnak és a többi tagállamnak a területükön előállított és forgalomba hozott, megőrzést biztosító keverékek mennyiségéről, és adott esetben a növénygenetikai erőforrásokért felelős illetékes hatóságok vagy az e célra elismert szervezetek nevééről.

23. cikk

A vetőmagtételek újracsomagolása és újracímkézése

- (1) A szuperelit, elit és minősített vetőmagok vetőmagtégeit e cikknek, továbbá a 14. és 15. cikknek megfelelően lehet újracsomagolni és újracímkézni, amennyiben ez a tételek felosztásához vagy összevonásához szükséges.
- (2) A vetőmagtétel újracsomagolását és újracímkézését a következők végzik:
 - a) a vállalkozó az illetékes hatóság hatósági felügyelete mellett; vagy
 - b) az illetékes hatóság által e célból engedélyezett és felügyelt vetőmag-mintavevő, aki az illetékes hatóságnak jelentést tesz.

A b) pont esetében a vetőmag-mintavevővel való együttműködés megszervezése érdekében az illetékes hatóság előzetesen értesíti a vállalkozót.
- (3) A vetőmagtételek újracsomagolását és újracímkézését végző vállalkozó és vetőmag-mintavevő minden intézkedést megtesz annak biztosítására, hogy az újracsomagolási

művelet során megmaradjon a vetőmagtétel azonossága és fajtatisztasága, ne fordulhasson elő szennyeződés, és az így kapott vetőmagtétel a lehető leghomogénebb legyen.

- (4) A vállalkozók és a vetőmag-mintavevő a vetőmagtételek újracsomagolása és újracímkézése során a vonatkozó újracímkézéstől és újracsomagolástól számított 3 évig nyilvántartást vezetnek. A nyilvántartásban szereplő információk a következőket tartalmazzák:

- a) az eredeti vetőmagtétel hivatkozási száma;
- b) az újracsomagolt vagy újracímkézett vetőmagtétel hivatkozási száma;
- c) az eredeti vetőmagtétel tömege;
- d) az újracsomagolt vagy újracímkézett vetőmagtétel tömege;
- e) a tétel végső ártalmatlanításának időpontja.

Ezeket a nyilvántartásokat olyan formában kell vezetni, amely lehetővé teszi az újracsomagolás és újracímkézés tárgyát képező eredeti vetőmagtétel eredetiségének azonosítását és ellenőrzését. Kérésre a nyilvántartásokat az illetékes hatóság rendelkezésére kell bocsátani.

- (5) Az eredeti plombákat és címkéket el kell távolítani a vetőmagtételtől. A vállalkozó vagy a vetőmag-mintavevő megőrzi az egyes alkotóelemek vetőmagtétéleinek lecserélt címkéjét is.

Az új címkéken fel kell tüntetni az eredeti vetőmagtétel hivatkozási számát vagy a vetőmagtétel illetékes hatóság által kiadott új hivatkozási számát.

- (6) Amennyiben az illetékes hatóság a vetőmagtételre új hivatkozási számot ad ki, nyilvántartást vezet a vetőmagtétel korábbi hivatkozási számáról, vagy gondoskodik arról, hogy ez a korábbi szám szerepeljen az új címkéken.
- (7) Minősített vetőmag keverékeinek újracsomagolása csak akkor végezhető el, ha a vállalkozó vagy a vetőmag-mintavevő megállapította, hogy az újracsomagolási folyamat során megmarad a keveréken belüli különböző összetevők aránya.

24. cikk

A szuperelit, elit és minősített vetőmagokon végzett fajtakitermesztési vizsgálatok

- (1) A szuperelit, elit és minősített vetőmagok előállítását követően az illetékes hatóságok közvetlenül a mintavételt követő időpontot követően vagy annak során a szántóföldi ellenőrzés mellett évente szántóföldi vizsgálatokat végeznek azokon a területeken, ahol a fajtát összehasonlítják a fajta hatóság által hitelesített vetőmagmintájával, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy a fajta jellemzői változatlanok maradtak az előállítási folyamat során, valamint hogy ellenőrizték az egyes vetőmagtételek fajtaazonosságát és tisztaságát.

Ezeket a vizsgálatokat a következők értékelésére kell felhasználni:

- a) a következő kategóriákra vagy generációkra vonatkozó követelmények teljesülnek-e. Amennyiben ilyen, a közvetlenül leszármazó kategóriákra vagy generációra vonatkozó vizsgálatok eredményeként megállapítást nyer, hogy a vetőmag fajtaazonossága vagy -tisztasága nem maradt meg, az illetékes hatóság nem minősítheti az érintett tételből származó vetőmagot;

- b) az ilyen vetőmag megfelel a vonatkozó azonossági, minőségi és egyéb minősítési követelményeknek. Amennyiben e vizsgálat eredményeként megállapítást nyer, hogy a 7. cikk követelményei nem teljesültek, az illetékes hatóság kivonja az érintett tételt a forgalomból, vagy gondoskodik arról, hogy a tétel megfeleljen az alkalmazandó követelményeknek.
- (2) Az említett, szuperelit, elit és minősített vetőmagokra vonatkozó fajtakitermesztési vizsgálatok arányát kockázatelemzés alapján kell meghatározni, amely a vetőmagok vonatkozó követelményeknek való esetleges meg nem felelésére irányul.
- (3) A (2) bekezdésben említett kockázatelemzés alapján az illetékes hatóság a betakarított vetőmagból vett mintákon végzi el a fajtakitermesztési vizsgálatot.
- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 75. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet kiegészítése céljából, amelyekben szabályokat állapít meg a vetőmagok nemzetségeként vagy fajonként végzett fajtakitermesztési vizsgálatai tekintetében. Ezek a szabályok igazodnak a tudományos és műszaki ismeretek fejlődéséhez és a nemzetközi szabványokhoz, továbbá meghatározott nemzetségek, fajok vagy kategóriák szerint állapíthatók meg. E szabályok a következőkre vonatkozhatnak:
- a) a (2) bekezdésben említett kockázatelemzés elvégzésének kritériumai;
- b) a vizsgálati eljárás;
- c) a vizsgálatok eredményeinek értékelése.
- (5) Fajtaazonosság és fajtatisztaság ellenőrzése esetén kiegészítő eszközként biomolekuláris technikák is alkalmazhatók, amennyiben az (1) bekezdésben említett fajtakitermesztési vizsgálatok eredményei nem egyértelműek.

25. cikk

Standard vetőmagokon végzett fajtakitermesztési vizsgálatok

- (1) A standard vetőmagok forgalomba hozatalát követően az illetékes hatóságok fajtakitermesztési vizsgálatokat végeznek annak ellenőrzésére, hogy a vetőmagok megfelelnek-e a vonatkozó fajtaazonossági és fajtatisztasági követelményeknek, valamint adott esetben egyéb követelményeknek.
- (2) A fajtakitermesztési vizsgálatok arányát kockázatelemzés alapján kell meghatározni, amely az érintett vetőmagok e követelményeknek való esetleges meg nem felelésére irányul.
- (3) A vonatkozó szabályoknak való meg nem felelésre irányuló kockázatelemzés alapján az (1) bekezdésben említett fajtakitermesztési vizsgálatokat évente, az illetékes hatóság által homogén vetőmagtételekből vett minták felhasználásával kell elvégezni. Ezek a vizsgálatok értékelik az érintett vetőmag azonosságát és fajtatisztaságát, valamint csírázási arányát és analitikus tisztaságát.
- (4) Fajtaazonosság és fajtatisztaság ellenőrzése esetén kiegészítő eszközként biomolekuláris technikák is alkalmazhatók, amennyiben az (1) bekezdésben említett fajtakitermesztési vizsgálatok nem hoznak egyértelmű eredményt.

7. SZAKASZ

ELTÉRÉSEK AZ 5–25. CIKK KÖVETELMÉNYEITŐL

26. cikk

megőrzendő fajtához tartozó növényi szaporítóanyagok

- (1) A 20. cikktől eltérve a 44. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett nemzeti fajtanyilvántartásba bejegyzett megőrzendő fajtához tartozó növényi szaporítóanyag előállítható és forgalmazható az Unióban standard vetőmagként vagy szaporítóanyagként, amennyiben megfelel az adott fajra vonatkozó, a 8. cikkben említett, standard vetőmagokra és szaporítóanyagokra alkalmazandó valamennyi követelménynek.
- (2) Az (1) bekezdésben említett növényi szaporítóanyaghoz mellékelni kell a „megőrzendő fajta” feliratot tartalmazó, vállalkozó által kiállított címkét.
- (3) Az ezen eltérést alkalmazó vállalkozó évente értesíti az illetékes hatóságot erről a tevékenységről, az érintett fajok és mennyiségek tekintetében.

27. cikk

Heterogén anyagok növényi szaporítóanyagai

- (1) Az 5. cikktől eltérve heterogén anyagok növényi szaporítóanyagai úgy is előállíthatók és forgalmazhatók az Unióban, hogy nem tartoznak valamely fajtához. A heterogén anyagot a VI. mellékletben meghatározott követelményeknek megfelelően az előállítást és/vagy forgalomba hozatalt megelőzően be kell jelenteni az illetékes hatóságnak, amely a heterogén anyagot nyilvántartásba veszi.
- (2) A 7. cikk (1) és (3) bekezdésétől, valamint a 8. cikk (1) és (3) bekezdésétől eltérve az (1) bekezdésben említett, heterogén anyagok növényi szaporítóanyagait a VI. mellékletben meghatározott követelményekkel összhangban kell előállítani és forgalmazni.
- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 75. cikknek megfelelően, a VI. melléklet módosítása céljából felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el. Ezek a módosítások az összes vagy csak bizonyos nemzetségekre vagy fajokra vonatkozhatnak, és:
 - a) a vonatkozó szabályok alkalmazása során szerzett tapasztalatok alapján javítják az értesítésekben, valamint a heterogén növényi szaporítóanyagok leírásában és azonosításában szereplő információszolgáltatást;
 - b) az illetékes hatóságok által végzett ellenőrzések során szerzett tapasztalatok alapján javítják a heterogén növényi szaporítóanyagok csomagolására és címkézésére vonatkozó szabályokat;
 - c) a bevált gyakorlatok kialakulása alapján javítják a heterogén növényi szaporítóanyagok fenntartására vonatkozó szabályokat.

Ezeket a módosításokat a vonatkozó műszaki és tudományos bizonyítékok, valamint a nemzetközi szabványok fejlődéséhez való igazodás, továbbá az e cikk alkalmazása során szerzett tapasztalatok nyomán követése érdekében kell elfogadni, valamennyi vagy csupán néhány nemzetség vagy faj tekintetében.

- (4) A heterogén anyagok növényi szaporítóanyagait előállító és/vagy forgalmazni szándékozó vállalkozó a forgalmazást megelőzően bejelentést tesz az illetékes hatóság részére. Ha az illetékes nemzeti hatóság az illetékes hatóság által meghatározott határidőn belül nem kér további információt, a heterogén anyag növényi szaporítóanyaga forgalmazható.

- (5) A vállalkozó biztosítja a heterogén anyag növényi szaporítóanyagainak nyomonkövethetőségét azon információk megőrzése révén, amelyek lehetővé teszik azon vállalkozók azonosítását, akik a heterogén anyag előállításához felhasznált kiindulási anyagot (szülői anyagot) szállították részükre.

A vállalkozó ezeket az információkat 5 évig őrzi meg.

A forgalmazásra szánt heterogén anyag növényi szaporítóanyagait előállító vállalkozó a következő információkat is nyilvántartja és megőrzi:

- a) minden egyes bejelentett heterogén anyag fajának neve és használatos elnevezése;
- b) az (1) bekezdésben említett heterogén anyag előállításához használt technika típusa;
- c) a bejelentett heterogén anyag jellemzése;
- d) a heterogén anyag növényi szaporítóanyagának nemesítési helye és az előállítás helye;
- e) a heterogén anyag növényi szaporítóanyagának előállítására használt terület és az előállított mennyiség.

Az illetékes hatóságok hozzáférhetnek az e bekezdésben említett információkhoz.

- (6) Az 54. cikket ennek megfelelően kell alkalmazni a heterogén anyagok elnevezésének alkalmasságára.

- (7) Az (1) bekezdés szerint bejelentett heterogén anyagokat az illetékes hatóságok külön nyilvántartásba (heterogénanyag-nyilvántartás) jegyzik be.

Az illetékes hatóságok vezetik, frissítik és közzéteszik ezt a nyilvántartást, és haladéktalanul értesítik a Bizottságot annak tartalmáról és frissítéséről.

28. cikk

Végfelhasználók részére forgalmazott növényi szaporítóanyagok

- (1) Az 5–12., 14., 15. és 20. cikktől eltérve a növényi szaporítóanyagok akkor forgalmazhatók a végfelhasználók részére, ha megfelelnek az alábbi követelmények mindegyikének:

- a) viselik a vállalkozó címkéjét, amelyen szerepel a növényi szaporítóanyag elnevezése és a „Növényi szaporítóanyag végfelhasználók részére – hatóságilag nem minősített” felirat, illetve vetőmagok esetében a „Vetőmag végfelhasználók részére – hatóságilag nem minősített” felirat;
- b) abban az esetben, ha nem tartoznak a 44. cikkben említett nemzeti fajtanyilvántartásba bejegyzett fajtához, rendelkeznek magánokiraton alapuló, nyilvánosan hozzáférhető leírással a vállalkozó által vezetett kereskedelmi katalógusban. Ezt a magánokiratot a vállalkozó kérésre az illetékes hatóság rendelkezésére bocsátja;
- c) gyakorlatilag mentesek a minőségi károsítóktól és minden olyan hibától, amely ronthatja szaporítóanyagként a minőségüket, kielégítő életképességgel és méretekkel rendelkeznek a növényi szaporítóanyagként való hasznosítást illetően, vetőmagok esetében pedig kielégítő csírázóképeséggel rendelkeznek; valamint

- d) különálló növényként, illetve vetőmagok és gumók esetében kis kiserelésben forgalmazhatók.

Az ezen eltérést alkalmazó vállalkozó évente értesíti az illetékes hatóságot erről a tevékenységről, az érintett fajok és mennyiségek tekintetében.

- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján szabályokat fogad el az (1) bekezdés d) pontjában említett kis kiserelések méretére, formájára, lezárására és kezelésére vonatkozó követelmények tekintetében.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

29. cikk

Génbankok, szervezetek és hálózatok részére és azok között forgalmazott növényi szaporítóanyagok

- (1) Az 5–25. cikktől eltérve, a növényi szaporítóanyagok forgalmazhatók jogszabály szerinti céllal vagy az illetékes hatóságnak bejelentett céllal működő génbankok, szervezetek és hálózatok részére vagy közöttük a növénygenetikai források megőrzése céljából, amennyiben a tevékenységek bármelyikét nonprofit célból végzik.

A növényi szaporítóanyagok e génbankoktól, szervezetektől és hálózatoktól olyan személyek részére is forgalmazhatók, akik végső fogyasztóként, nonprofit célból végzik az adott növényi szaporítóanyag megőrzését.

Az első és a második albekezdésben meghatározott esetekben a növényi szaporítóanyag megfelel a következő követelményeknek:

- a) szerepel az említett génbankok, szervezetek és hálózatok által vezetett nyilvántartásban, az adott növényi szaporítóanyag megfelelő leírásával együtt;
 - b) az említett génbankok, szervezetek és hálózatok megőrzik, és kérésre az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátják az említett növényi szaporítóanyagok mintáit; valamint
 - c) gyakorlatilag mentes a minőségi károsítóktól és minden olyan hibától, amely ronthatja szaporítóanyagként a minőségét, kielégítő életképességgel és méretekkel rendelkezik a növényi szaporítóanyagként való hasznosítást illetően, vetőmagok esetében pedig kielégítő csírázóképeséggel rendelkezik.
- (2) A génbankok, szervezetek és hálózatok értesítik az illetékes hatóságot az (1) bekezdésben említett eltérés alkalmazásáról és az érintett fajokról.

30. cikk

A mezőgazdasági termelők között cserélt vetőmagok

- (1) Az 5–25. cikktől eltérve, a mezőgazdasági termelők vetőmagokat cserélhetnek egymás között, amennyiben ezek a vetőmagok megfelelnek az alábbi feltételek mindegyikének:

1. előállításuk az adott mezőgazdasági termelő saját telephelyén történik;
2. az adott mezőgazdasági termelő saját betakarításából származnak;

3. nem tartoznak az adott mezőgazdasági termelő által a vetőmagtermesztést végző vállalkozóval kötött szolgáltatási szerződés hatálya alá; valamint
 4. a vetőmagot a mezőgazdasági biodiverzitáshoz való hozzájárulás céljából a mezőgazdasági termelő saját vetőmagjának dinamikus kezelésére használják.
- (2) E vetőmagok az alábbi követelmények mindegyikének megfelelnek:
- a) nem tartoznak olyan fajtához, amely a 2100/94/EU rendeletnek megfelelően növényfajta-oltalomban részesült;
 - b) az illetékes hatóságok által évente és mezőgazdasági termelőnként, adott fajokra meghatározott kis mennyiségekre korlátozódnak, kereskedelmi közvetítők vagy nyilvános értékesítési ajánlat igénybevétele nélkül; valamint
 - c) gyakorlatilag mentesek a minőségi károsítóktól és minden olyan hibától, amely befolyásolhatja vetőmagként adott minőségüket, és kielégítő csírázóképeséssel rendelkeznek.
- (3) A tagállamok évente értesítik a Bizottságot és a többi tagállamot az általuk a (2) bekezdés b) pontjával összhangban meghatározott fajonkénti mennyiségekről.

31. cikk

Nemesítői vetőmag

- (1) Az 5–25. cikktől eltérve az illetékes hatóság engedélyezheti a vállalkozóknak, hogy a prebázis kategóriát megelőző generációk vetőmagját egy másik vállalkozó részére új fajták nemesítése céljából forgalmazzák (nemesítői vetőmag).
- Az illetékes hatóság az engedély megadásakor meghatározza az engedély időtartamát és a fajonkénti mennyiségeket.
- (2) Az (1) bekezdésben említett növényi szaporítóanyagot a vállalkozó által kiállított, a „nemesítői vetőmag” feliratot tartalmazó címkével kell ellátni, amelyet adott esetben a szóban forgó szaporítóanyag tárolóedényén, kötegén vagy csomagolásán kell elhelyezni.
- A nemesítői vetőmagot le kell zárni, és tartalmaznia kell egy, az azonosításhoz és a fajtakitermesztési vizsgálathoz használt tételszámot, mielőtt azt szuperelit vetőmagként használják fel.

32. cikk

Még nem bejegyzett fajták növényi szaporítóanyagai

- (1) Az 5. cikktől eltérve az illetékes hatóság engedélyezheti a vállalkozóknak, hogy a 44. cikkben említett nemzeti fajtanyilvántartásba még be nem jegyzett fajtához tartozó szuperelit vetőmagokat, prebázis szaporítóanyagokat, elit vetőmagokat és bázis szaporítóanyagokat szaporítás céljából állítsanak elő és forgalmazzanak, amennyiben az alábbi követelmények mindegyike teljesül:
- a) az érintett forgalmazási ágazatoknak előzetesen be kell szerezniük ezt a szaporítóanyagot vagy vetőmagot annak érdekében, hogy elegendő készlet álljon rendelkezésre, amikor az adott fajta bejegyzésre kerül; valamint

- b) nem áll fenn annak a kockázata, hogy az említett engedély a forgalmazott növényi szaporítóanyagok elégtelen azonosításához vagy minőségéhez vezetne; valamint
- c) az adott növényi szaporítóanyag olyan fajtához tartozik, amelyre vonatkozóan az 55. cikk alapján nemzeti fajtanyilvántartásba történő bejegyzés iránti kérelmet nyújtottak be.

Ilyen engedély vetőmagok esetében legfeljebb 3 évre, vetőmagoktól eltérő növényi szaporítóanyagok esetében pedig legfeljebb 5 évre, az illetékes hatóság által fajonként meghatározott kis mennyiségekre adható meg.

- (2) Az 5., 7., 10–12., 15., 20., 23. és 24. cikktől eltérve az illetékes hatóság vetőmagok esetében legfeljebb 3 évre, vetőmagoktól eltérő növényi szaporítóanyagok esetében pedig 5 évre, továbbá az illetékes hatóság által fajonként meghatározott kis mennyiségekre engedélyezheti vállalkozók számára a 44. cikkben említett nemzeti fajtanyilvántartásba még be nem jegyzett fajtához tartozó növényi szaporítóanyagok előállítását és forgalmazását, amennyiben az alábbi követelmények mindegyike teljesül:

- a) az engedélyezett növényi szaporítóanyagot kizárólag vállalkozók által végzett vizsgálatokhoz vagy kísérletekhez használják fel, hogy információkat gyűjtsenek az érintett fajta gazdaságokban történő termesztéséről vagy használatáról;
- b) a forgalmazás kizárólag azon vállalkozók részére történik – továbbforgalmazás nélkül –, akik jelentést készítenek a vizsgálatok vagy kísérletek eredményeiről az adott fajta termesztésére vagy felhasználására vonatkozó információk tekintetében;
- c) nem áll fenn annak a kockázata, hogy az említett engedély a forgalmazott növényi szaporítóanyagok elégtelen azonosításához vagy minőségéhez vezetne; valamint
- d) az engedélyezett növényi szaporítóanyag megfelel az adott fajhoz tartozó standard növényi szaporítóanyag követelményeinek.

- (3) Az (1) és (2) bekezdésben említett engedély megszerzése érdekében a vállalkozó kérelmet nyújt be az illetékes hatóságoknak, amelyben feltünteti a következőkkel kapcsolatos információkat:

- a) a fajtanyilvántartásba való bejegyzést megelőzően rendelkezésre álló szuperelit vetőmagok és szaporítóanyagok, elit vetőmagok és szaporítóanyagok, valamint minősített vetőmagok és szaporítóanyagok készletének előállítása, valamint a standard vetőmagokra és szaporítóanyagokra vonatkozó tervezett vizsgálatok és kísérletek;
- b) a bejegyzés iránti kérelmen feltüntetett fajta nemesítőjének hivatkozása;
- c) adott esetben a fajtafenntartási eljárás;
- d) az a hatóság, amelynél a fajta bejegyzésére irányuló kérelem feldolgozása folyamatban van, valamint a kérelem hivatkozási száma;
- e) az a hely, ahol az előállításra sor kerül; valamint
- f) a forgalomba helyezendő szaporítóanyag mennyisége.

- (4) Azok a tagállamok, amelyek illetékes hatóságai az (1) és (2) bekezdésben említett engedélyt megadták, erről évente tájékoztatják a többi tagállamot és a Bizottságot.
- (5) Az (1) és (2) bekezdésben említett növényi szaporítóanyagokat a vállalkozó által kiállított, a „Még nem bejegyzett fajta” feliratot tartalmazó címkével kell ellátni.

33. cikk

Engedélyezés átmeneti ellátási nehézségek esetén

- (1) A növényi szaporítóanyagok általános ellátása terén a kedvezőtlen éghajlati viszonyok vagy egyéb előre nem látható körülmények miatt az Unióban esetlegesen bekövetkező átmeneti nehézségek kiküszöbölése érdekében a Bizottság végrehajtási jogi aktus útján, legfeljebb egyéves időtartamra engedélyezheti a tagállamoknak, hogy tegyék lehetővé a prebázis, bázis vagy certifikált szaporítóanyagok vagy szuperelit, elit vagy minősített vetőmagok azon kategóriáinak forgalmazását, amelyek a következő feltételek egyikének megfelelnek:

- a) nemzeti fajtanyilvántartásban nem szereplő fajtához tartoznak; vagy
- b) a 7. cikk (1) bekezdésében említett követelményeknél kevésbé szigorú követelményeknek felelnek meg.

Az a) pontot az 5. cikktől eltérve, a b) pontot pedig a 7. cikk (1) bekezdésétől eltérve kell alkalmazni.

Az említett végrehajtási jogi aktus tartalmazhatja a nemzetségenként vagy fajonként forgalmazható maximális mennyiségeket.

A végrehajtási jogi aktust a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (2) Az (1) bekezdésben említett növényi szaporítóanyagokat olyan címkével kell ellátni, amely adott esetben tartalmazza, hogy a szóban forgó növényi szaporítóanyag nem bejegyzett fajtához tartozik, vagy a 7. cikk (1) bekezdésében említettől kevésbé szigorú minőségi követelményeknek felel meg.
- (3) A Bizottság végrehajtási jogi aktus útján határozhat úgy, hogy az érintett engedélyt hatályon kívül kell helyezni vagy módosítani kell, amennyiben megállapítja, hogy az engedély az érintett növényi szaporítóanyagok általános ellátásával kapcsolatos átmeneti nehézségek megszüntetésére irányuló célkitűzés szempontjából már nem szükséges vagy nem arányos azzal. A végrehajtási jogi aktust a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (4) A tagállamok az (1) bekezdésben említett bizottsági engedély megszerzése nélkül legfeljebb egyéves időtartamra és a szóban forgó ellátási nehézségekhez szükséges, nemzetségenként vagy fajonként meghatározott korlátozott mennyiségben engedélyezhetik olyan vetőmagok előállítását és forgalmazását, amelyek csírázási aránya a 7. cikk (3) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusban meghatározottaktól legfeljebb 15 százalékponttal elmarad.

34. cikk

Az alkalmazandó minőségi követelményeknek megfelelőként nem minősített vetőmagok forgalmazásának ideiglenes engedélyezése sürgős esetekben

- (1) Az illetékes hatóságok legfeljebb egy hónapos időtartamra engedélyezhetik a vetőmagok szuperelit, elit vagy minősített vetőmagként történő forgalmazását, még mielőtt a vetőmagot a 7. cikkben említett, a csírázásra, az egyéb fajok maximális tartalmára vagy a tisztaságra vonatkozó követelményeknek való megfelelés tekintetében minősítették volna, amennyiben a sürgős ellátási igények kielégítése érdekében a vetőmagot gyorsan forgalomba kell hozni.
- (2) Az (1) bekezdésben említett engedélyt a vállalkozó által a vetőmagról kiadott analitikai jelentés alapján adják meg, amely igazolja, hogy a vetőmag megfelel a 7. cikk (1) bekezdése szerint elfogadott, a csírázásra, más fajok tartalmára vagy a tisztaságra vonatkozó követelményeknek.

A vállalkozó benyújtja az illetékes hatósághoz a vetőmag első átvevőjének nevét és címét. A vállalkozó az illetékes hatóság rendelkezésére bocsátja az ideiglenes analitikai jelentésre vonatkozó információkat.
- (3) Az (1) bekezdésben említett vetőmagokon fel kell tüntetni az „Ideiglenes forgalmazási engedély” címkét.

35. cikk

Még nem minősített növényi szaporítóanyagok

- (1) Az Unióban előállított, de a 7. cikk szerint szuperelit, elit vagy minősített vetőmagként még nem minősített növényi szaporítóanyag e kategóriák bármelyikére történő hivatkozással forgalmazható, amennyiben az alábbi követelmények mindegyike teljesül:
 - a) a betakarítást megelőzően az illetékes hatóság vagy a vállalkozó az illetékes hatóság hatósági felügyelete mellett szántóföldi ellenőrzést végzett, és az ellenőrzés megerősítette, hogy a szóban forgó növényi szaporítóanyag megfelel a 7. cikk (1) bekezdésében említett előállítási követelményeknek;
 - b) az illetékes hatóság vagy az illetékes hatóság hatósági felügyelete alatt álló vállalkozó általi minősítés folyamatban van; valamint
 - c) a (2)–(5) bekezdésben előírt követelmények teljesülnek.
- (2) Az (1) bekezdésben említett növényi szaporítóanyagot csak az a vállalkozó forgalmazhatja, aki a szóban forgó növényi szaporítóanyagot a minősítést végző vállalkozó részére előállította. Az ilyen növényi szaporítóanyagok a végleges minősítés előtt nem adhatók tovább más személynek.
- (3) Az (1) bekezdésben említett növényi szaporítóanyagokat a vállalkozó által kiállított, a „Végleges minősítéssel még nem rendelkező vetőmag/szaporítóanyag” feliratot tartalmazó címkével kell ellátni.
- (4) Ha az az illetékes hatóság, ahol a növényi szaporítóanyagot betakarították (a továbbiakban: az előállítás helye szerinti illetékes hatóság) és az az illetékes hatóság, ahol a növényi szaporítóanyagot a 7. cikk szerint minősítették (a továbbiakban: a minősítés helye szerinti illetékes hatóság), nem ugyanaz a hatóság, e hatóságok megosztják egymással a szóban forgó növényi szaporítóanyag előállítására és forgalmazására vonatkozó releváns információkat.
- (5) A harmadik országban betakarított, de a 7. cikk szerint prebázis, bázis vagy certifikált szaporítóanyagként még nem certifikált növényi szaporítóanyag e kategóriák bármelyikére történő hivatkozással forgalmazható, ha:

- a) az érintett harmadik ország tekintetében a 39. cikk alapján egyenértékűségre vonatkozó határozat került elfogadásra;
- b) teljesülnek az (1) bekezdés a) és b) pontjában, valamint a (2) és (3) bekezdésben meghatározott követelmények, és az érintett harmadik országbeli vállalkozók az illetékes hatóságaik hatósági felügyelete alatt állnak;
- c) az érintett tagállam és harmadik ország illetékes hatóságai megosztják egymással a szóban forgó szaporítóanyag forgalmazásával kapcsolatos releváns információkat; valamint
- d) az érintett harmadik ország illetékes hatóságai kérésre az előállítással kapcsolatos minden vonatkozó információt a minősítés helye szerinti tagállam illetékes hatóságának rendelkezésére bocsátanak.

E bekezdés alkalmazásában az (1)–(5) bekezdésben az előállítás helye szerinti illetékes hatóságra történő hivatkozásokat az érintett harmadik ország illetékes hatóságára való hivatkozásként, az ugyanott a 7. cikk (1) bekezdése szerint meghatározott követelményekre történő hivatkozásokat pedig a harmadik országnak a 39. cikk (2) bekezdése szerint elismert egyenértékű követelményeire való hivatkozásként kell értelmezni.

36. cikk

Szigorúbb előállítási és forgalmazási követelmények

- (1) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján engedélyezheti a tagállamok számára, hogy a növényi szaporítóanyagok előállítása és forgalmazása tekintetében az érintett tagállam területének egészén vagy egy részén a 7. és 8. cikkben említetteknél szigorúbb előállítási vagy forgalmazási követelményeket írjanak elő, feltéve, hogy ezek a szigorúbb követelmények megfelelnek az adott tagállamban az adott növényi szaporítóanyag tekintetében fennálló sajátos termelési feltételeknek és agrár-éghajlati igényeknek.
Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (2) Az (1) bekezdésben említett engedélyhez a tagállamoknak kérelmet kell benyújtaniuk a Bizottsághoz, amelyben feltüntetik:
 - a) a javasolt követelményeket tartalmazó rendelkezések tervezetét; valamint
 - b) a szóban forgó követelmények szükségességére és arányosságára vonatkozó indokokat.
- (3) Az (1) bekezdésben említett engedély csak a következő feltételek teljesülése esetén adható meg:
 - a) a (2) bekezdés a) pontjában említett, tervezett rendelkezések végrehajtása biztosítja az érintett növényi szaporítóanyagok azonosságának és minőségének javítását, és ezt az érintett tagállam sajátos mezőgazdasági vagy éghajlati viszonyai indokolják; valamint
 - b) a tervezett rendelkezések szükségesek és arányosak a (2) bekezdés a) pontjában említett intézkedés célkitűzésével.
- (4) Adott esetben minden tagállam ... [egy évvel e rendelet alkalmazásának kezdőnapját követően]-ig felülvizsgálja a 66/401/EGK irányelv 5. cikke, a 66/402/EGK irányelv

5. cikke, a 2002/54/EK irányelv 7. cikke, a 2002/55/EK irányelv 24. cikke, a 2002/56/EK irányelv 5. cikke és a 2002/57/EK irányelv 7. cikke alapján elfogadott intézkedéseit, és vagy hatályon kívül helyezi ezeket az intézkedéseket, vagy a 7. és 8. cikkben meghatározott és elfogadott előállítási és forgalmazási követelményeknek való megfelelés érdekében módosítja azokat.

Az érintett tagállam tájékoztatja a Bizottságot és a többi tagállamot ezen intézkedésekről.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján határozhat úgy, hogy az első albekezdésben említett intézkedéseket hatályon kívül kell helyezni vagy módosítani kell, amennyiben azokat sürgősségűnek és/vagy a célkitűzésükhöz képest aránytalanannak ítélik. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

37. cikk

Vészhelyzeti intézkedések

- (1) Amennyiben a növényi szaporítóanyag előállítása vagy forgalmazása súlyos kockázatot jelenthet az emberek, az állatok vagy a növények egészségére, a környezetre vagy más fajok termesztésére, és az említett kockázat az érintett tagállam által hozott intézkedésekkel nem orvosolható kielégítő módon, a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján haladéktalanul meghozza a megfelelő ideiglenes vészhelyzeti intézkedéseket. Az ilyen intézkedések időben korlátozottak. A helyzet súlyosságától függően tartalmazhatnak olyan rendelkezéseket, amelyek korlátozzák vagy tiltják az érintett növényi szaporítóanyag forgalmazását, illetve megfelelő feltételeket állapítanak meg annak előállítására vagy forgalmazására vonatkozóan.

Ezeket az intézkedéseket a Bizottság saját kezdeményezésére vagy valamely tagállam kérésére hozza meg. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Valamely, az emberi egészségre súlyos veszélyt jelentő, kellően indokolt, rendkívül sürgős esetekben a Bizottság a 76. cikk (3) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el.

- (2) Ha valamely tagállam hivatalosan tájékoztatja a Bizottságot vészhelyzeti intézkedések meghozatalának a szükségességéről, és a Bizottság nem az (1) bekezdésnek megfelelően jár el, a tagállam elfogadhatja a megfelelő ideiglenes vészhelyzeti intézkedéseket. Ezek az intézkedések – a helyzet súlyosságától függően – tartalmazhatnak olyan rendelkezéseket, amelyek korlátozzák, tiltják vagy megfelelő feltételekhez kötik a növényi szaporítóanyag előállítását vagy forgalmazását a szóban forgó tagállam területén. Az érintett tagállam haladéktalanul tájékoztatja a többi tagállamot és a Bizottságot az elfogadott intézkedésekről és döntését megindokolja.
- (3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján határozhat úgy, hogy a (2) bekezdésben említett ideiglenes nemzeti vészhelyzeti intézkedéseket hatályon kívül kell helyezni vagy módosítani kell, amennyiben úgy ítéli meg, hogy ezek az intézkedések az (1) bekezdésben említett kockázatra tekintettel nem indokoltak. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. Az érintett tagállam az ebben a bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus(ok) alkalmazásának kezdőnapjáig fenntarthatja saját ideiglenes vészhelyzeti intézkedéseit.

Ideiglenes kísérletek az e rendeletben meghatározott rendelkezések jobb alternatíváinak azonosítására

- (1) A 2., 5., 6., 7., 8. és 20. cikktől eltérve a Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján határozhat ideiglenes kísérletek megszervezéséről annak érdekében, hogy jobb alternatívákat találjon e rendelet azon rendelkezéseire, amelyek a rendelet hatálya alá tartozó nemzetségekre és fajokra, a bejegyzett fajtához való tartozásra vonatkozó követelményekre, a prebázis, bázis, certifikált és standard szaporítóanyagokra vagy szuperelit, elit, minősített és standard vetőmagokra vonatkozó előállítási és forgalmazási követelményekre, valamint a prebázis, bázis és certifikált szaporítóanyaghoz vagy szuperelit, elit és minősített vetőmaghoz való tartozás kötelezettségére vonatkoznak.

Ezek a kísérletek olyan műszaki vagy tudományos kísérletek formájában valósulhatnak meg, amelyek az e rendelet 2., 5., 6., 7., 8. és 20. cikkében meghatározottakhoz képest új követelmények megvalósíthatóságát és megfelelőségét vizsgálják.

- (2) Az (1) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni, és ezek az aktusok a következő elemek közül legalább egyet pontosítanak:

- a) az érintett nemzetségek vagy fajok;
- b) a kísérletek feltételei nemzetségenként vagy fajonként;
- c) a kísérlet időtartama;
- d) a részt vevő tagállamok ellenőrzési és jelentéstételi kötelezettségei.

Ezek a jogi aktusok igazodnak az érintett növényi szaporítóanyagok előállítására használt technikák fejlődéséhez, továbbá a tagállamok által végzett esetleges összehasonlító kísérleteken alapulnak.

- (3) A Bizottság felülvizsgálja e kísérletek eredményeit, és azokat jelentésben foglalja össze, amelyben szükség esetén jelzi a 2., 5., 6., 7., 8. vagy 20. cikk módosításának szükségességét.

8. SZAKASZ

HARMADIK ORSZÁGOKBÓL ÉRKEZŐ BEHOZATAL

Uniós egyenértékűségeen alapuló behozatal

- (1) Növényi szaporítóanyag harmadik országból csak akkor hozható be, ha a (2) bekezdés értelmében megállapítást nyer, hogy az Unióban előállított és forgalmazott növényi szaporítóanyagokra vonatkozó követelményekkel egyenértékű követelményeknek felel meg.

A 22. cikkben említett, megőrzést biztosító keverékek, valamint a 26–30. cikkben foglalt eltérések hatálya alá tartozó növényi szaporítóanyagok esetében azonban ez a behozatal nem engedélyezhető, és a (2) bekezdés alapján nem ismerhető el ilyen egyenértékűség.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elismerheti, hogy egy adott nemzetséghez, fajhoz vagy kategóriához tartozó, harmadik országban vagy egy harmadik ország meghatározott területén előállított növényi szaporítóanyag megfelel az Unióban előállított és forgalomba hozott növényi szaporítóanyagokra vonatkozó követelményekkel egyenértékű követelményeknek, a következők mindegyike alapján:

- a) az érintett harmadik ország által szolgáltatott információk és adatok alapos vizsgálata;
- b) a Bizottság által az érintett harmadik országban végzett ellenőrzés, amely igazolja, hogy az érintett növényi szaporítóanyag megfelel az Unióban előállított és forgalmazott növényi szaporítóanyagokra alkalmazandó követelményekkel egyenértékű követelményeknek, amennyiben a Bizottság ezt az ellenőrzést szükségesnek ítélte; valamint
- c) vetőmagok esetében az a tény, hogy az érintett ország részt vesz a nemzetközi kereskedelemben mozgó vetőmagok fajtaminósítására vonatkozó OECD-rendszerekben, és alkalmazza a Nemzetközi Vetőmagvizsgáló Szövetség (ISTA) módszereit, vagy adott esetben megfelel a Hivatalos Vetőmagelemzők Szövetsége (AOSA) szabályainak.

E célból a Bizottság megvizsgálja a következőket:

- a) a harmadik országnak az érintett fajra vonatkozó jogszabályai;
- b) a harmadik ország illetékes hatóságainak és ellenőrző szerveinek felépítése, hatáskörei, a harmadik országban az érintett ágazatra alkalmazandó jogszabályok alkalmazására és végrehajtására vonatkozóan nyújtható biztosítékok, valamint a hatósági minősítési eljárások megbízhatósága;
- c) a harmadik ország illetékes hatóságai által végzett megfelelő hatósági ellenőrzések az érintett fajok növényi szaporítóanyagainak azonosítására és minőségére vonatkozóan;
- d) a harmadik ország által a következőkre nézve nyújtott biztosítékok:
 - i. az azokra az előállítási helyekre alkalmazott feltételek, amelyekből a növényi szaporítóanyagokat az Unióba exportálják, az ebben a cikkben említettekkel egyenértékű követelményeknek felelnek meg; valamint
 - ii. ezeket az előállítási helyeket a harmadik ország illetékes hatóságai rendszeres és eredményes ellenőrzéseknek vetik alá.

A Bizottság szintén végezhet ellenőrzéseket a második albekezdés b)–d) pontjának való megfelelés ellenőrzése céljából.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A (2) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus az adott növényi szaporítóanyag tekintetében a következő elemek közül egyet vagy többet írhat elő:

- a) a harmadik országokban az előállítási helyen végzett ellenőrzésekre vonatkozó feltételek;
- b) vetőmagok esetében a Nemzetközi Vetőmagvizsgáló Szövetség által kiállított tanúsítvány harmadik ország általi kibocsátására vonatkozó feltételek;
- c) a véglegesen még nem minősített vetőmagra vonatkozó feltételek;

- d) a növényi szaporítóanyagok csomagolására, lezárására és jelölésére vonatkozó feltételek;
 - e) a növényi szaporítóanyagok előállítására, azonosságára és forgalmazására vonatkozó feltételek, a harmadik ország jogszabályaiban előírtakon túl, amennyiben ez bizonyos, a szóban forgó növényi szaporítóanyagok azonosságával és minőségével kapcsolatos szempontok kezelése érdekében szükséges;
 - f) az adott növényi szaporítóanyagot előállító és forgalmazó vállalkozók által teljesítendő követelmények.
- (4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elismerheti, hogy a harmadik országban a fajtafenntartásra vonatkozóan elvégzett ellenőrzések a 72. cikk (1), (2) és (4) bekezdésében előírttal megegyező garanciákat nyújtanak abban az esetben, ha nemzeti fajtanyilvántartásba vagy az uniós fajtanyilvántartásba bejegyzett fajták fenntartását az érintett harmadik országban kell végezni.
- Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

40. cikk

A harmadik országokból behozott növényi szaporítóanyagokra vonatkozó címkézés és információszolgáltatás

- (1) A 39. cikkben említett szuperelit, elit és minősített vetőmagok csak akkor hozhatók be harmadik országokból, ha azokat OECD-címke kíséri.
- A 39. cikkben említett prebázis, bázis és certifikált szaporítóanyagok csak akkor hozhatók be harmadik országokból, ha azokat az érintett harmadik ország illetékes hatósága által kiállított hatósági címke kíséri.
- E címkék a következő információk mindegyikét tartalmazza:
- a) az „uniós szabályoknak és szabványoknak megfelel” felirat;
 - b) az érintett növényi szaporítóanyag fajta, fajtája, kategóriája és tételszáma;
 - c) tárolóedényekben vagy csomagokban történő forgalmazás esetén a lezárás időpontja;
 - d) az előállító harmadik ország és az érintett illetékes hatóság;
 - e) adott esetben az utolsó harmadik ország, ahonnan a növényi szaporítóanyagot behozták, valamint az utolsó harmadik ország, ahol a növényi szaporítóanyagot előállították;
 - f) vetőmag esetében az importált vetőmag bejelentett nettó vagy bruttó tömege vagy az importált vetőmagtétel bejelentett száma;
 - g) a növényi szaporítóanyagot importáló személy neve.
- (2) A 39. cikkben említett standard vetőmag és szaporítóanyag csak akkor hozható be harmadik országokból, ha azt a vállalkozó címkéje kíséri, amely a következő információk mindegyikét tartalmazza:
- a) az „uniós szabályoknak és szabványoknak megfelel” felirat;
 - b) az érintett növényi szaporítóanyag fajta, fajtája, kategóriája és tételszáma;

- c) tárolóedényekben vagy csomagokban történő forgalmazás esetén a lezárás időpontja;
 - d) az előállítás helye szerinti harmadik ország;
 - e) adott esetben az utolsó harmadik ország, ahonnan a növényi szaporítóanyagot behozzák, valamint az utolsó harmadik ország, ahol a növényi szaporítóanyagot előállították;
 - f) vetőmag esetében az importált vetőmag bejelentett nettó vagy bruttó tömege vagy az importált vetőmagtétel bejelentett száma;
 - g) a növényi szaporítóanyagot importáló személy neve.
- (3) Növényi szaporítóanyagok csak azt követően hozhatók be az Unióba, hogy az importőr elektronikus úton benyújtotta az (1) vagy (2) bekezdésben említett információkat a behozatal szerinti tagállam illetékes hatóságának.
- (4) A tagállamok haladéktalanul értesítik az (EU) 2017/625 rendelet 131. cikkében említett, hatósági ellenőrzések információkezelési rendszerét (IMSOC) az importált növényi szaporítóanyagoknak az (1) és (2) bekezdésben foglalt követelmények tekintetében megállapított valamennyi meg nem feleléséről.

III. FEJEZET

A VÁLLALKOZÓKRA VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

41. cikk

A növényi szaporítóanyagokat előállító vállalkozók kötelezettségei

A növényi szaporítóanyagokat előállító vállalkozó:

- a) az Unióban letelepedett;
- b) szerepel az (EU) 2016/2031 rendelet 65. cikkében említett nyilvántartásban, az említett rendelet 66. cikkével összhangban;
- c) a hatósági ellenőrzések megkönnyítése céljából személyesen rendelkezésre áll vagy kinevez egy másik személyt, hogy az illetékes hatóságokkal kapcsolatot tartson;
- d) azonosítja és nyomon követi az előállítási folyamat vagy a forgalmazás azon kritikus pontjait, amelyek befolyásolhatják a növényi szaporítóanyagok azonosságát és minőségét;
- e) megőrzi a b) pontban említett kritikus pontok nyomon követéséről feljegyzett információkat, és azokat az illetékes hatóságok kérésére vizsgálat céljából rendelkezésre bocsátja;
- f) gondoskodik arról, hogy a növényi szaporítóanyag tételei elkülönülten azonosíthatóak maradjanak;
- g) naprakész információkkal rendelkezik a növényi szaporítóanyagok előállítására használt helyiségek és egyéb helyek címéről;
- h) biztosítja, hogy az illetékes hatóságok hozzáférjenek az előállításra szolgáló helyiségekhez és egyéb helyszínekhez – többek között a szerződéses harmadik felek helyiségeihez és területéhez –, valamint az nyomonkövetési nyilvántartásokhoz és valamennyi vonatkozó dokumentumhoz;

- i) adott esetben az e rendelet követelményeinek megfelelően intézkedik a növényi szaporítóanyagok azonosságának fenntartásáról;
- j) az illetékes hatóságok kérésére rendelkezésre bocsátja a harmadik felekkel kötött szerződéseket.

42. cikk

Nyomonkövethetőség

- (1) A vállalkozók biztosítják, hogy a növényi szaporítóanyagok az előállítás és a forgalmazás valamennyi szakaszában nyomon követhetők legyenek.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a vállalkozók megőrzik azokat az információkat, amelyek lehetővé teszik számukra a következők azonosítását:
 - a) azok a vállalkozók, akik az érintett vetőmagokat és szaporítóanyagokat részükre leszállították;
 - b) azok a személyek, akiknek a növényi szaporítóanyagot szállították, valamint az érintett növényi szaporítóanyagok, kivéve a végfelhasználók esetében.Kérésre ezeket az információkat az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátják.
- (3) A vállalkozók a szaporítóanyag részükre vagy általuk történő szállítását követően három évig nyilvántartást vezetnek a növényi szaporítóanyagokról, valamint a (2) bekezdésben említett vállalkozókról és személyekről.

43. cikk

A szuperelit, elit és minősített vetőmagok és prebázis, bázis és certifikált szaporítóanyagok tervezett előállításának és minősítésének bejelentése

A vállalkozók minden évben bejelentik az illetékes hatóságoknak a következőket:

- a) azon szándékuk, hogy prebázis, bázis és certifikált szaporítóanyagot vagy szuperelit, elit és minősített vetőmagot állítsanak elő, az előállítás megkezdése előtt legalább egy hónappal; valamint
- b) prebázis, bázis és certifikált szaporítóanyagok olyan előállítása, amely az elmúlt években kezdődött és a tárgyévben is folytatódik.

A bejelentésben fel kell tüntetni az érintett növényfajokat, -fajtákat és -kategóriákat, valamint az előállítás pontos helyét.

IV. FEJEZET

FAJTABEJEGYZÉS

1. SZAKASZ

FAJTANYILVÁNTARTÁSOK

44. cikk

A nemzeti fajtanyilvántartások létrehozása

- (1) Minden tagállam elektronikus formátumban létrehozza és közzéteszi, továbbá naprakészen tartja az egységes nemzeti fajtanyilvántartást (a továbbiakban: nemzeti fajtanyilvántartás), amely a következőket tartalmazza:
 - a) az 55–68. cikkben meghatározott eljárás szerint bejegyzett valamennyi fajta;
 - b) a 26. cikkben említett és az 53. cikk szerint bejegyzett megőrzendő fajták.
- (2) E rendelettel összhangban a legalább egy nemzeti fajtanyilvántartásba bejegyzett fajtához tartozó növényi szaporítóanyagok az Unióban előállíthatók és forgalmazhatók.
- (3) Nemzeti fajtanyilvántartásaik létrehozását, valamint azok bármely frissítését követően a tagállamok a 45. cikkben említett uniós fajtanyilvántartásba való felvétel céljából haladéktalanul értesítik a Bizottságot.
- (4) Ez a cikk, valamint a 45–74. cikk nem alkalmazható azokra a fajtákra, amelyeket kizárólag hibridfajták komponenseként nemesítenek.

45. cikk

Unió fajtanyilvántartás létrehozása

- (1) A Bizottság elektronikus formátumban létrehozza, közzéteszi és naprakészen tartja az egységes fajtanyilvántartást (a továbbiakban: uniós fajtanyilvántartás).
- (2) Az uniós fajtanyilvántartás tartalmazza a nemzeti fajtanyilvántartásba bejegyzett és a 44. cikknek megfelelően bejelentett fajtákat.

Az uniós fajtanyilvántartás elérhető a növényfajta-oltalom, az erdészeti szaporítóanyagok vagy egyéb növények egyéb nyilvántartásait tartalmazó elektronikus portálon.

46. cikk

A nemzeti fajtanyilvántartások és az uniós fajtanyilvántartás tartalma

- (1) A nemzeti fajtanyilvántartás és az uniós fajtanyilvántartás tartalmazza a VII. mellékletben meghatározott, a 44. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett fajtákra vonatkozó valamennyi elemet.

A 44. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett megőrzendő fajták esetében az említett nyilvántartásokban fel kell tüntetni legalább a hivatalosan elismert fajtaleírás rövid összefoglalását, az eredeti származási régiót, az elnevezést és a fajtát fenntartó személyt.

- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 75. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el a VII. melléklet módosítása céljából, figyelembe véve a műszaki és tudományos fejlődést, továbbá a szerzett tapasztalatok alapján, amelyek azt jelzik, hogy az illetékes hatóságoknak vagy a vállalkozóknak pontosabb információkra van szükségük a bejegyzett fajtákról.

2. SZAKASZ

A FAJTÁK BEJEGYZÉSÉRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

47. cikk

A nemzeti fajtanyilvántartásokba való bejegyzésre vonatkozó követelmények

(1) A fajtákat csak akkor lehet bejegyezni a nemzeti fajtanyilvántartásba az 55–68. cikknek megfelelően, ha:

- a) rendelkeznek a következőkkel:
 - i. hivatalos fajtaleírás, amely igazolja a 48., 49. és 50. cikkben meghatározott, a megkülönböztethetőségre, egyöntetűségre és állandóságra vonatkozó követelményeknek való megfelelést, és a fajta teljesíti a kielégítő fenntartható gazdasági értékre vonatkozó, az 52. cikkben meghatározott követelményeket; vagy
 - ii. az 53. cikk szerinti hivatalosan elismert fajtaleírás, ha megőrzendő fajtáról van szó;
- b) az 54. cikk alapján megfelelőnek tekintett elnevezéssel rendelkeznek;
- c) amennyiben a fajták géntechnológiával módosított szervezeteket tartalmaznak vagy azokból állnak, e szervezet termesztését az adott tagállamban a 2001/18/EK irányelv 19. cikke vagy az 1829/2003/EK rendelet 7. és 19. cikke alapján, vagy adott esetben az adott tagállamban a 2001/18/EK irányelv 26b. cikkével összhangban engedélyezték;
- d) amennyiben a fajták az (EU) .../... rendelet (Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be az NGT-rendeletre való hivatkozást...) 3. cikkének 7. pontjában meghatározott 1. kategóriájú NGT-növényt tartalmaznak vagy abból állnak, a szóban forgó növény az említett rendelet 6. vagy 7. cikke alapján megkapta az 1. kategóriájú NGT-növény státuszára vonatkozó nyilatkozatot, vagy ilyen növények utóda;
- e) amennyiben a fajták az (EU) .../... rendelet (Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be az NGT-rendeletre való hivatkozást) 3. cikkének 8. pontjában meghatározott 2. kategóriájú NGT-növényt tartalmaznak vagy abból állnak, a szóban forgó növényt az említett rendelet III. fejezete alapján engedélyezték;
- f) amennyiben a fajták ellenállóak a gyomirtó szerekkel szemben, a növényi szaporítóanyagok előállításához és bármely más célból a (3) bekezdés szerint elfogadott termesztési feltételek hatálya alá, vagy – amennyiben azokat még nem fogadták el – a nyilvántartásba való bejegyzésért felelős illetékes hatóságok által elfogadott termesztési feltételek hatálya alá tartoznak, annak elkerülése érdekében, hogy használatuk miatt a gyomnövények a gyomirtó szerekkel szemben ellenállóvá váljanak;
- g) amennyiben a fajták az f) pontban említettektől eltérő olyan sajátos jellemzőkkel rendelkeznek, amelyek nemkívánatos agronómiai hatásokhoz vezethetnek, a növényi szaporítóanyagok előállításához és bármely más célból a (3) bekezdés szerint elfogadott termesztési feltételek hatálya alá, vagy – amennyiben azokat még nem fogadták el – a nyilvántartásba való bejegyzésért felelős illetékes hatóságok által elfogadott termesztési feltételek hatálya alá tartoznak, e nemkívánatos agronómiai hatások – például a kártevők adott fajtákkal szembeni ellenálló képességének kialakulása vagy a beporzókra gyakorolt nemkívánatos hatások – elkerülése érdekében.

A fajta nem jegyezhető be, ha mind hivatalos fajtaleírással, mind hivatalosan elismert fajtaleírással rendelkezik.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján egyedi követelményeket fogad el a következőkre vonatkozóan:

- a) az (1) bekezdés a) pontjában említett fajták megkülönböztethetősége, egyöntetősége és állandósága nemzetségenként vagy fajonként, az új növényfajták oltalmára létesült nemzetközi unió (UPOV) alkalmazandó jegyzőkönyvei, a CPVO által megállapított protokollok vagy más vonatkozó műszaki és tudományos bizonyítékok alapján; valamint
- b) az a) pontban említett, az (EU) 2018/848 rendelet 3. cikkében meghatározott, ökológiai termelésre alkalmas ökológiai fajták megkülönböztethetőségére, egyöntetőségére és állandóságára vonatkozó egyedi követelmények nemzetségenként és fajonként, az UPOV vagy a CPVO által megállapított alkalmazandó protokollok alapján, és különösen az egyöntetőségre vonatkozó követelmények kiigazítása révén.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Ezek a jogi aktusok a vonatkozó követelményeket adott esetben hozzáigazítják a nemzetközi szabványok fejlődéséhez, valamint az új tudományos és műszaki ismeretekhez.

A (2) bekezdés b) pontjában említett követelmények megállapításáig a 68. cikk (1) bekezdésében említettektől eltérő, ökológiai termelésre alkalmas fajták egyöntetőségének értékelését a fajtaidegen növények alapján kell elvégezni. Az önbeporzó fajok esetében 10 %-os állományszintet és legalább 90 %-os elfogadási valószínűséget kell alkalmazni. A nyílt beporzású, külső keresztezésű fajok esetében 20 %-os állományszintet és legalább 80 %-os elfogadási valószínűséget kell alkalmazni.

- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 75. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendeletnek az illetékes hatóságok által az (1) bekezdés f) és g) pontja alapján elfogadandó minimális termesztési feltételekkel történő kiegészítése céljából a következők tekintetében:
 - i. szántóföldi intézkedések, beleértve a vetésforgót;
 - ii. az ellenőrzési intézkedések;
 - iii. az i. pontban említett feltételekről a Bizottságnak és a többi tagállamnak tett bejelentés módja;
 - iv. az i. pontban említett feltételek alkalmazásával kapcsolatban a vállalkozók által az illetékes hatóságok felé tett jelentésekre vonatkozó szabályok;
 - v. az i. pontban említett feltételek feltüntetése a nemzeti fajtanyilvántartásokban.

E feltételek a legújabb tudományos és műszaki ismereteken alapulnak.

- (4) Valamely fajtának a nemzeti fajtanyilvántartásba való bejegyzése céljából az illetékes hatóság minden további vizsgálat nélkül elfogadja az (1) bekezdés a) pontjának i. alpontjában említett, a fenntartható gazdasági értékre vonatkozó követelmények hivatalos leírását vagy hivatalos vizsgálatát, amelyet egy másik tagállam illetékes hatósága készített.

48. cikk

Megkülönböztethetőség

- (1) A 47. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett hivatalos fajtaleírás alkalmazásában valamely fajtát megkülönböztethetőnek kell tekinteni, ha egy adott genotípusból vagy genotípusok kombinációjából adódó kifejeződött jellemzőiben egyértelműen eltér bármely más, a kérelem benyújtásának az 58. cikknek megfelelően meghatározott időpontjában közismert fajtától.
- (2) Az (1) bekezdésben említett más fajtáról vélelmezni kell, hogy közismert, ha a következő feltételek közül legalább egy teljesül:
 - a) a fajta szerepel valamely nemzeti fajtanyilvántartásban;
 - b) a fajta nyilvántartásba való bejegyzése iránti kérelmet vagy a szóban forgó fajtára vonatkozó növényfajta-oltalom megadása iránti kérelmet nyújtottak be az Unióban; vagy
 - c) a szóban forgó fajta hivatalos leírása létezik az Unióban, világszerte ismert, vagy az 59. cikk szerint sor került a technikai vizsgálatra.
- (3) Amennyiben a (2) cikk c) pontja alkalmazandó, a technikai vizsgálatért felelős személy(ek) az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátják az általuk megvizsgált fajta hivatalos fajtaleírását.

49. cikk

Egyöntetűség

A hivatalos fajtaleírás alkalmazásában valamely fajtát egyöntetűnek kell tekinteni, ha – a szaporításának és típusának egyedi tulajdonságai révén várható változatosság ellenére – elégségesen egyöntetű a megkülönböztethetőség vizsgálatánál figyelembe vett, illetve a fajta hivatalos fajtaleírására használt egyéb kifejeződött jellemzők alapján.

50. cikk

Állandóság

A hivatalos fajtaleírás céljából valamely fajtát állandónak kell tekinteni, ha a megkülönböztethetőség vizsgálatánál figyelembe vett, illetve a fajtaleírásnál alkalmazott egyéb kifejeződött jellemzői ismételt szaporítás után, vagy szaporítási ciklusok esetén minden egyes ciklus végén változatlanok maradnak.

51. cikk

Megadott növényfajta-oltalom

Ha egy fajta a 2100/1994/EK rendelet 62. cikke vagy egy tagállam jogszabálya alapján növényfajta-oltalomban részesült, a fajtáról vélelmezni kell, hogy az a hivatalos fajtaleírás céljából megkülönböztethető, egyöntetű és állandó, valamint a 47. cikk (1) bekezdésének b) pontja alkalmazásában megfelelő elnevezéssel rendelkezik.

52. cikk

Fenntartható gazdasági érték

- (1) A 47. cikk (1) bekezdése c) pontjának alkalmazásában egy fajta fenntartható termesztési és használati értéke akkor tekinthető kielégítőnek, ha az adott tagállam nemzeti fajtanyilvántartásában szereplő, azonos fajhoz tartozó más fajtákhoz képest a jellemzői összességükben egyértelműen javítják a fenntartható termesztést és a

mezőgazdasági növények, egyéb növények vagy az azokból származó termékek fenntartható használatát.

Az első albekezdésben említett jellemzők az érintett fajoknak, régióknak, agroökológiai körülményeknek és felhasználásoknak megfelelően a következők:

- a) terméshozam, beleértve a hozamstabilitást és az alacsony inputanyag-felhasználás mellett elért hozamot;
 - b) a biotikus stresszel szembeni tolerancia/ellenálló képesség, beleértve a fonálférgek, gombák, baktériumok, vírusok, rovarok és egyéb károsítók okozta növénybetegségeket;
 - c) az abiotikus stresszel szembeni tolerancia/ellenálló képesség, beleértve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást is;
 - d) a természeti erőforrások, például a víz és a tápanyagok hatékonyabb felhasználása;
 - e) a külső inputanyagok, például növényvédő szerek és műtrágyák iránti igény csökkentése;
 - f) a tárolás, a feldolgozás és a forgalmazás fenntarthatóságát fokozó jellemzők;
 - g) minőségi vagy tápértékbeli jellemzők.
- (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában a tagállamok együttműködhetnek más, hasonló agroökológiai körülményekkel rendelkező tagállamokkal. Ezek a tagállamok közös létesítményeket hozhatnak létre a fenntartható gazdasági értékvizsgálat elvégzésére.
- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 75. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, kiegészítve e rendeletet a következőkkel:
- a) az (1) bekezdésben említett vizsgálat elvégzésére vonatkozó minimumkövetelmények megállapítása;
 - b) az (1) bekezdés a)–g) pontjában felsorolt jellemzők értékelésére szolgáló módszerek kidolgozása;
 - c) a fenntartható gazdasági értékvizsgálat során kapott eredmények értékelésére és bejelentésére vonatkozó előírások megállapítása.

Ezek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok az a)–c) pontban foglalt követelményeket, módszereket és előírásokat a vonatkozó műszaki vagy tudományos fejlődéshez, valamint a fenntartható mezőgazdaságra vonatkozó új uniós szakpolitikákhoz vagy szabályokhoz igazítják.

Amennyiben ezeket a szabályokat még nem állapították meg, a tagállamok saját területükre vonatkozóan elfogadhatnak ilyen szabályokat. Ezeket bejelentik a Bizottságnak és a többi tagállamnak.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján határozatot fogadhat el, amelyben felkéri a tagállamot e szabályok hatályon kívül helyezésére vagy módosítására, amennyiben a rendelkezésre álló tudományos és műszaki bizonyítékok alapján úgy ítéli meg, hogy e szabályok nem alkalmasak valamely fajta fenntartható gazdasági értékvizsgálatára. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (4) Az (EU) 2018/848 rendelet 3. cikkének 19. pontjában meghatározott, ökológiai termelésre alkalmas ökológiai fajták bejegyzése céljából a fenntartható gazdasági értékvizsgálatot ökológiai körülmények között, az említett rendelettel és különösen annak 5. cikke d), e), f) és g) pontjával, 12. cikkével, valamint II. mellékletének I. részével összhangban kell elvégezni.

Amennyiben az illetékes hatóságok nem képesek ökológiai körülmények között vizsgálatot végezni, vagy bizonyos jellemzőket – többek között a betegségekre való fogékonyságot – megvizsgálni, a vizsgálatot alacsony inputanyag-felhasználás mellett is el lehet végezni, és csak akkor, ha ez feltétlenül szükséges a peszticidekkel és egyéb külső inputokkal végzett vizsgálati kezelések elvégzéséhez.

53. cikk

A megőrzendő fajták bejegyzése

- (1) A 48., 49., 50., 52. cikktől, az 55. cikk (2) bekezdésétől, az 56., 57. és 59–65. cikktől eltérve a megőrzendő fajta akkor jegyezhető be nemzeti fajtanyilvántartásba, ha megfelel a következő feltételeknek:

- a) hivatalosan elismert fajtaleírással rendelkezik, amely meghatározza azokat a jellemzőket, amelyek alapján a 3. cikk 29. pontjában szereplő fogalommeghatározásnak megfelelően megőrzendő fajtának minősül;
- b) fel van tüntetve az eredeti származási régiója;
- c) az 54. cikknek megfelelő elnevezéssel rendelkezik;
- d) fenntartása az Unióban zajlik.

- (2) A megőrzendő fajtát az Unióban letelepedett vállalkozók kérelmére be kell jegyezni a nemzeti fajtanyilvántartásba. Ez a kérelem tartalmazza az (1) bekezdés a)–d) pontjában említett valamennyi elemet.

Az illetékes hatóság elfogadja vagy elutasítja a megőrzendő fajta bejegyzését, miután ellenőrizte, hogy az megfelel-e az (1) bekezdésnek.

- (3) Egy fajta nem szerepelhet a nemzeti fajtanyilvántartásban megőrzendő fajtaként, ha:

- a) a 44. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében hivatalos fajtaleírással már szerepel az uniós fajtanyilvántartásban, illetve az elmúlt két évben vagy a 71. cikk (2) bekezdése alapján biztosított időtartam lejártától számított két éven belül törölték az uniós fajtanyilvántartásból hivatalos fajtaleírással rendelkező fajtaként; vagy
- b) a 2100/94/EK tanácsi rendelet előírásai szerinti közösségi növényfajta-oltalom vagy nemzeti növényfajta-oltalom védi, vagy ilyen oltalom iránti kérelem elbírálása folyamatban van.

- (4) Az (1) bekezdés a) pontjában említett, hivatalosan elismert fajtaleírás nem hivatalos vizsgálatok eredményein, a termesztés, szaporítás és felhasználás során szerzett gyakorlati tapasztalatokból nyert ismereteken vagy egyéb információkon, különösen a növénygenetikai erőforrásokért felelős hatóságoktól vagy a tagállamok által e célra elismert szervezetektől származó információkon alapul.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározhatja azokat a jellemzőket és információkat, amelyekre a fajtaleírásnak adott esetben bizonyos fajok esetében ki

kell terjednie. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (5) A megőrzendő fajta fenntartásáért felelős személy mintákat tart a megőrzendő fajtából, és kérésre azokat az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátja.

54. cikk

A fajtaelnevezések alkalmassága

- (1) A 47. cikk (1) bekezdésének b) pontja alkalmazásában a fajtaelnevezés nem tekinthető megfelelőnek, ha:
- a) az Unió területén történő használatát harmadik fél korábban szerzett joga kizárja;
 - b) felismerése vagy reprodukálása általában nehézséget okozhat a felhasználók számára;
 - c) azonos vagy összetéveszthető egy fajtanévvel:
 - i. amely alatt ugyanaz vagy azzal közeli rokonságban álló faj egy másik fajtája bejegyzésre került egy nemzeti fajtanyilvántartásba vagy az uniós fajtanyilvántartásba; vagy
 - ii. amely alatt egy másik fajta szaporítóanyagát forgalomba hozták valamely tagállamban vagy az új növényfajták oltalmára létesült nemzetközi uniós valamely tagállamában,kivéve, ha az i. vagy ii. pontban említett fajta már nem létezik, és elnevezése nem bír különös jelentőséggel;
 - d) azonos vagy összetéveszthető olyan egyéb megjelölésekkel, amelyeket az áruk forgalomba hozatalakor általában használnak, vagy amelyeket más uniós jogszabályok értelmében szabadon kell tartani;
 - e) valamely tagállamban jogsértésnek minősülhet vagy ellentétes a közrenddel;
 - f) a jellemzők, a fajta azonossága vagy értéke, illetve a nemesítő azonossága tekintetében félrevezető vagy megtévesztő lehet.
- (2) Az (1) bekezdés sérelme nélkül, ha egy fajta már be van jegyezve más nemzeti fajtanyilvántartásba, az elnevezés csak akkor tekinthető megfelelőnek, ha megegyezik az érintett nyilvántartásokban szereplő elnevezéssel.

E bekezdés nem alkalmazandó, ha:

- a) az elnevezés az egy vagy több tagállamban érintett fajta vonatkozásában megtévesztő vagy összetévesztésre alkalmas lehet; vagy
 - b) harmadik fél joga akadályozza a szóban forgó fajtára vonatkozóan az elnevezés szabad használatát.
- (3) Ha a fajta bejegyzését követően az illetékes hatóság megállapítja, hogy a bejegyzés időpontjában a fajtaelnevezés az (1) és a (2) bekezdés értelmében nem volt megfelelő, a kérelmező új elnevezés iránti kérelmet nyújt be. Az illetékes hatóság a CPVO-val folytatott konzultációt követően dönt a kérelemről.

Az illetékes hatóság engedélyezheti, hogy az előző elnevezés átmenetileg használatban maradjon.

- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 75. cikknek megfelelően az e rendeletet kiegészítő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben egyedi szabályokat határoz meg a fajtaelnevezés megfelelőségére vonatkozóan, a következőket illetően:
- a) védjegyekhez való viszonyuk;
 - b) a mezőgazdasági termékekre vonatkozó földrajzi jelzésekhez és eredetmegjelölésekhez való viszonyuk;
 - c) korábbi jogosultak írásbeli hozzájárulása egy elnevezés alkalmasságával szembeni akadályok megszüntetése érdekében;
 - d) annak meghatározása, hogy az elnevezés az (1) bekezdés f) pontjában leírtak szerint megtévesztő vagy összetévesztésre alkalmas-e; valamint
 - e) az elnevezés kód formájában való használata.

3. SZAKASZ

A FAJTÁK NEMZETI FAJTANYILVÁNTARTÁSBA VALÓ BEJEGYZÉSÉRE IRÁNYULÓ ELJÁRÁS

55. cikk

A kérelem benyújtása

Bármely, az Unióban letelepedett vállalkozó nyújthat be elektronikus kérelmet az illetékes hatósághoz valamely fajta nemzeti fajtanyilvántartásba való bejegyzése iránt.

Előfordulhat, hogy a kérelem benyújtásáért a kérelmezőnek díjat kell fizetnie, amelyet az illetékes hatóság állapít meg.

56. cikk

A fajtanyilvántartásba való bejegyzés iránti kérelem tartalma

- (1) Valamely fajta nemzeti fajtanyilvántartásba való bejegyzése iránti kérelem a következőkből áll:
- a) a bejegyzésre irányuló kérelem;
 - b) annak a botanikai taxonnak a megnevezése, amelyhez a fajta tartozik;
 - c) a kérelmező nyilvántartási száma (ha van ilyen), neve és címe, vagy – adott esetben – az együttes kérelmezők neve és címe, továbbá az eljárási képviselő meghatalmazása;
 - d) a javasolt elnevezés;
 - e) a fajtafenntartásért felelős személy neve és címe, valamint – adott esetben – nyilvántartási száma;
 - f) a fajta fő jellemzőinek leírása, arra vonatkozó információ, hogy a fajta adaptációjára csak az év adott évszakaiban kerül-e sor, valamint – ha rendelkezésre áll – a kitöltött technikai kérdőív;
 - g) a fajtafenntartási eljárás leírása;
 - h) a fajta nemesítésének helye és adott esetben saját származási régiója;

- i) arra vonatkozó információ, hogy a fajta be van-e jegyezve más nemzeti fajtanyilvántartásba, és hogy a kérelmezőnek tudomása van-e arról, hogy az említett nyilvántartások valamelyikébe való bejegyzés folyamatban van;
 - j) amennyiben a fajta géntechnológiával módosított szervezetet tartalmaz vagy abból áll, arra vonatkozó bizonyíték, hogy a géntechnológiával módosított szervezet termesztését az Unióban a 2001/18/EK irányelv vagy az 1829/2003/EK rendelet alapján, vagy adott esetben az adott tagállamban a 2001/18/EK irányelv 26b. cikkével összhangban engedélyezték;
 - k) ha a kérelem megőrzendő fajtákra vonatkozik, a fajta hivatalosan elismert fajtaleírásának elkészítésével kapcsolatos információk, e fajtaleírásra vonatkozó bizonyíték és az azt alátámasztó bármely dokumentum vagy kiadvány;
 - l) a 2100/94/EK rendelet vagy egy tagállam jogszabálya alapján növényfajta-oltalomban részesülő fajtákra vonatkozó kérelmek esetében bizonyíték arra, hogy a fajtát az említett oltalom védi, a vonatkozó hivatalos fajtaleírással együtt;
 - m) amennyiben a fajta az (EU) .../... európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁶ (Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be az NGT-rendeletre való hivatkozást) 3. cikkének 7. pontjában meghatározott 1. kategóriájú NGT-növényt tartalmaz vagy abból áll, arra vonatkozó bizonyíték, hogy a szóban forgó növény az említett rendelet 6. vagy 7. cikke alapján megkapta az 1. kategóriájú NGT-növény státuszára vonatkozó nyilatkozatot, vagy ilyen növény(ek) utóda;
 - n) amennyiben a fajta az (EU) .../... rendelet (Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be az NGT-rendeletre való hivatkozást) 3. cikkének 8. pontjában meghatározott 2. kategóriájú NGT-növényt tartalmaz vagy abból áll, ennek feltüntetése;
 - o) a fajta rendeltetése vagy termesztési feltételei, adott esetben a 47. cikk (2) bekezdése szerint.
- (2) A fajta nemzeti fajtanyilvántartásba történő bejegyzése iránti kérelemhez mellékelni kell az adott fajta vizsgálatához használandó mintát. Az érintett tagállam illetékes hatósága határidőt állapít meg a minta benyújtására, és meghatározza annak minőségét és mennyiségét.

57. cikk

A kérelem alaki vizsgálata

- (1) Az érintett tagállam illetékes hatósága az 55. cikkben említett minden egyes kérelmet nyilvántartásba vesz és megvizsgál annak megállapítása érdekében, hogy a kérelem megfelel-e az 56. cikkben meghatározott követelményeknek.
- (2) Amennyiben a kérelem nem felel meg az 56. cikkben meghatározott követelményeknek, az illetékes hatóság lehetővé teszi a kérelmező számára, hogy kérelmét meghatározott időn belül javítsa. Ha a kérelem a megadott határidő lejártáig nem felel meg ezeknek a követelményeknek, az illetékes hatóság elutasítja a kérelmet, és megszünteti a fajtabejegyzést.

²⁶

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../.... rendelete (...) (...., o.).

58. cikk

A bejegyzés iránti kérelem időpontja

A bejegyzés iránti kérelem benyújtásának időpontja az a nap, amikor az adott tagállam illetékes hatósága kézhez kapja az 56. cikkben meghatározott követelményeknek maradéktalanul megfelelő kérelmet.

Az illetékes hatóságok haladéktalanul megküldik a kérelmező részére a kérelem sikeres benyújtásáról szóló visszaigazolást, beleértve a benyújtás időpontjára vonatkozó információkat is.

59. cikk

A fajta technikai vizsgálata

- (1) Amennyiben az alaki vizsgálat eredményeként megállapítást nyer, hogy a kérelem megfelel az 56. cikkben megállapított követelményeknek, el kell végezni a fajta technikai vizsgálatát.

A technikai vizsgálatot a fajta növekedése során kell elvégezni, figyelembe véve a fajta rendeltetését és termesztési feltételeit. A megkülönböztethetőségre, egyöntetűsége és állandóságra vonatkozó, a 47. cikk (2) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktus értelmében meghatározott technikai vizsgálat céljára az érintett fajtól vagy az ellenőrizendő jellemzőktől függően adott esetben más eszközök – többek között biomolekuláris technikák – is használhatók kiegészítő eszközként.

Az említett technikai vizsgálat során ellenőrizni kell, hogy a fajta:

- a) megfelel-e a 48–50. cikkben meghatározott, a fajta megkülönböztethetőségére, egyöntetűségére és állandóságára vonatkozó követelményeknek;
 - b) a 47. cikk (1) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett fajták esetében a fajta rendelkezik-e az 52. cikk szerinti fenntartható gazdasági értékkel.
- (2) Az (1) bekezdésben említett technikai vizsgálatot az illetékes hatóságok hajtják végre a 60. cikknek megfelelően, kivéve, ha a 61. cikk (1) bekezdésében említett eltérést kell alkalmazni.
 - (3) Amennyiben a CPVO vagy más illetékes hatóság által készített, a fajta megkülönböztethetőségéről, egyöntetűségéről és állandóságáról szóló hivatalos jelentés már rendelkezésre áll, az illetékes hatóság a technikai vizsgálat elvégzésekor figyelembe veszi e jelentés következtetéseit.
 - (4) Előfordulhat, hogy az (1) bekezdésben említett technikai vizsgálatért a kérelmezőnek díjat kell fizetnie, amelyet az illetékes hatóság állapít meg.

60. cikk

Az illetékes hatóság helyiségeinek auditja

Az adott tagállam illetékes hatósága a 48–50. cikkben említett, a megkülönböztethetőségre, egyöntetűsége és állandóságra vonatkozó követelményeknek való megfelelés tekintetében csak azt követően végezheti el a technikai vizsgálatot, hogy az erre a célra szolgáló helyiségeit és munkarendjét a CPVO vagy a Bizottság által végzett audit alapján megfelelőnek találták e vizsgálat elvégzésére.

Az első albekezdésben említett audit alapján a Bizottság adott esetben intézkedéseket javasolhat az illetékes hatóság számára annak biztosítása céljából, hogy az illetékes hatóságok helyiségei és munkaszervezése a célnak megfelelőek legyenek. A Bizottság további auditokat végezhet és adott esetben korrekciós intézkedéseket javasolhat az illetékes hatóság számára annak biztosítása céljából, hogy az illetékes hatóság helyiségei és munkaszervezése megfelelőek legyenek.

61. cikk

A kérelmező részére a fenntartható gazdasági érték technikai vizsgálatának elvégzéséhez nyújtott engedély

- (1) Az 59. cikk (2) bekezdésétől eltérve a kérelmező elvégezheti annak technikai vizsgálatát, hogy a fajta az 52. cikkel összhangban fenntartható termesztési és használati értékkel rendelkezik-e, vagy e vizsgálat egy részét, ha:
 - a) a kérelmező részére az adott tagállam illetékes hatósága engedélyt adott;
 - b) a vizsgálatot az érintett illetékes hatóság hatósági felügyelete és irányítása mellett végzik; valamint
 - c) a vizsgálatot az e célra kijelölt helyiségekben végzik.
- (2) A nemesítő helyiségeire irányuló technikai vizsgálat elvégzésének engedélyezése előtt az illetékes hatóság auditálja a kérelmező helyiségeit, erőforrásait és szervezeti kapacitásait. Az audit során ellenőrizni kell, hogy a helyiségek, a laboratóriumi létesítmények, a munkaszervezés és a termesztési vizsgálatok elvégzése alkalmasak-e arra, hogy a nemesítő helyiségeiben az 52. cikkben említett fenntartható gazdasági értékre vonatkozó követelményeknek való megfelelés tekintetében elvégezzék a technikai vizsgálatot.
- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 75. cikknek megfelelően az e rendeletet kiegészítő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza a (2) bekezdésben említett auditra vonatkozó szabályokat.
- (4) A (2) bekezdésben említett audit alapján az illetékes hatóság adott esetben intézkedéseket javasolhat a kérelmező számára annak biztosítása céljából, hogy a kérelmező helyiségei és a vizsgálat szervezése megfelelőek legyenek.
- (5) Az illetékes hatóság a (2) bekezdésben említett ellenőrzéseken kívül további ellenőrzéseket is végezhet, és adott esetben javasolhatja a kérelmezőnek, hogy meghatározott időn belül hajtson végre korrekciós intézkedéseket a helyiségeivel és a munkarendjével kapcsolatban. Amennyiben ezen időszakot követően az illetékes hatóság arra a következtetésre jut, hogy a kérelmező helyiségei és munkarendje nem megfelelő, az (1) bekezdésben említett engedélyt visszavonhatja vagy módosíthatja.

62. cikk

A technikai vizsgálatra vonatkozó kiegészítő szabályok

- (1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 75. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben kiegészíti az 59. cikkben meghatározott követelményeket a technikai vizsgálatra vonatkozóan. Az említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok a következőkre vonatkozhatnak:
 - a) az illetékes hatóság vagy a kérelmező alkalmazottainak a 61. cikkben említett technikai vizsgálatokkal kapcsolatos képesítése, képzése és feladatai;

- b) a technikai vizsgálat elvégzéséhez szükséges felszerelés, beleértve a vizsgálatra alkalmas laboratóriumokat is;
- c) referencia fajtagyűjtemény létrehozása a megkülönböztethetőség értékelése céljából a vizsgált fajta más fajtákkal való összehasonlításához, valamint a referenciagyűjtemény tárolásának lebonyolítása;
- d) a technikai vizsgálat során alkalmazandó minőségbiztosítási rendszerek – többek között az egyes tevékenységek feljegyzése, protokollok vagy iránymutatások – létrehozása;
- e) bizonyos nemzetségekre vagy fajokra vonatkozó növekedési vizsgálatok és laboratóriumi vizsgálatok elvégzése, beleértve a biomolekuláris technikákat is.

Ezek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok a rendelkezésre álló nemzetközi műszaki és tudományos protokollokhoz igazodnak.

- (2) Ha az (1) bekezdés alapján nem került sor követelmények elfogadására, a technikai vizsgálatot az (1) bekezdés a)–e) pontjában említett aspektusok tekintetében a nemzeti protokollok szerint kell elvégezni.

63. cikk

Titoktartás

- (1) Ha az 59. cikkben előírt technikai vizsgálat során szükségessé válik a genealógiai komponensek vizsgálata, e vizsgálat eredményeit, valamint a genealógiai komponensek leírását bizalmasan kell kezelni, amennyiben a kérelmező azt kéri.
- (2) A kizárólag ipari célú mezőgazdasági nyersanyagok előállítására szánt növényi szaporítóanyagok fajtái esetében a technikai vizsgálat egyes elemeit és e fajták rendeltetését, amelyek nyilvánosságra hozatala befolyásolhatja a kérelmező versenyhelyzetét, bizalmasan kell kezelni, amennyiben a kérelmező ezt kéri.
- (3) Ezt a rendeletet az (EU) 2017/625 rendelet 8. cikkének sérelme nélkül kell alkalmazni.

64. cikk

Ideiglenes vizsgálati jelentés és ideiglenes hivatalos fajtaleírás

- (1) Az 59. cikkben előírt technikai vizsgálatot követően az illetékes hatóság ideiglenes vizsgálati jelentést készít a 48., 49., 50. és 52. cikkben említett megkülönböztethetőség, egyöntetűség és állandóság követelményeinek való megfelelésről, illetve adott esetben a fenntartható gazdasági érték jellemzőiről, és e jelentés alapján ideiglenes hivatalos fajtaleírást ad ki.
- (2) Az ideiglenes vizsgálati jelentés hivatkozhat az adott fajtára vonatkozóan az érintett illetékes hatóság, más illetékes hatóságok vagy a CVPO által készített más vizsgálati jelentés megállapításaira.
- (3) Az illetékes hatóság az ideiglenes vizsgálati jelentést és a fajta ideiglenes hivatalos fajtaleírását megküldi a kérelmezőnek. A kérelmező 15 naptári napon belül észrevételeket tehet ezekkel a dokumentumokkal kapcsolatban.
- (4) Amennyiben az illetékes hatóság úgy ítéli meg, hogy az ideiglenes vizsgálati jelentés nem elegendő a fajta bejegyzésére vonatkozó döntéshez, további információkat, vizsgálatokat vagy adott esetben egyéb intézkedéseket kér a kérelmezőtől annak

biztosítása érdekében, hogy a fajta megfeleljen a megkülönböztethetőségre, egyöntetőségre, állandóságra és a fenntartható termesztési és/vagy használati értékre vonatkozó, a 48., 49., 50., illetve 52. cikkben meghatározott követelményeknek.

65. cikk

Vizsgálati jelentés és végleges hivatalos fajtaleírás

Az ideiglenes vizsgálati jelentéssel és a kérelmező által benyújtott ideiglenes hivatalos fajtaleírással kapcsolatos észrevételek figyelembevételét követően az illetékes hatóság végleges vizsgálati jelentést és a fajta megkülönböztethetőségéről, egyöntetűségéről és állandóságáról szóló végleges hivatalos leírást ad ki, amely tartalmazza a fenntartható gazdasági értékvizsgálat eredmények összefoglalását.

Indokolt kérésre az illetékes hatóság harmadik fél rendelkezésére bocsátja a vizsgálati jelentést és a hivatalos fajtaleírást az adatvédelemre vonatkozó nemzeti és uniós jogszabályok, valamint az adatok bizalmas kezelésére vonatkozó szabályok betartása mellett.

66. cikk

A fajtaelnevezés vizsgálata

A kérelem 57. cikkben említett alaki vizsgálatát követően, de a fajtának a 67. cikk alapján nemzeti fajtanyilvántartásba való bejegyzését megelőzően az illetékes hatóság konzultál a CPVO-val a kérelmező által javasolt fajtaelnevezésről.

A CPVO ajánlást tesz az illetékes hatóság részére a kérelmező által javasolt fajtaelnevezés alkalmasságára vonatkozóan az 54. cikkel összhangban. Az illetékes hatóság tájékoztatja a kérelmezőt az említett ajánlásról.

67. cikk

A fajta nemzeti fajtanyilvántartásba történő bejegyzéséről szóló határozat

- (1) Ha az 55–66. cikkben meghatározott eljárás alapján megállapítást nyer, hogy a fajta megfelel a 47. cikk (1) bekezdésében meghatározott alkalmazandó követelményeknek, az érintett tagállam illetékes hatósága határozatot hoz a fajta nemzeti fajtanyilvántartásba való bejegyzéséről.
- (2) Az illetékes hatóság a fajta nemzeti fajtanyilvántartásba való bejegyzésének elutasításáról szóló határozatot hoz abban az esetben, ha:
 - a) megállapítja, hogy a 47. cikk (1) bekezdésében meghatározott alkalmazandó követelmények nem teljesülnek; vagy
 - b) a kérelmező nem tett eleget az 55–64. cikkben meghatározott kötelezettségek valamelyikének.
- (3) A fajta nemzeti fajtanyilvántartásba történő bejegyzését elutasító határozat tartalmazza az elutasítás indokait.
- (4) Az illetékes hatóság közli a kérelmezővel az (1) és (2) bekezdésben említett határozatot.
- (5) Az (1) és (2) bekezdésben említett határozatok ellen az érintett tagállam közigazgatási szabályaival összhangban lehet fellebbezni. Az (1) bekezdésben említett határozat elleni fellebbezésnek halasztó hatálya van az adott fajta bejegyzésére.

- (6) Előfordulhat, hogy az (1) bekezdésben említett határozat elfogadásáért a kérelmezőnek díjat kell fizetnie, amelyet az illetékes hatóság állapít meg.

68. cikk

A 68/193/EGK, a 2002/53/EK, a 2002/55/EK és a 2008/90/EK irányelv alapján bejegyzett fajták

- (1) Az 54–67. cikktől eltérve az illetékes hatóságok haladéktalanul bejegyzik a nemzeti fajtanyilvántartásukba a ... [*e rendelet hatálybalépésének időpontja*] előtt hivatalosan elismert vagy a 68/193/EGK irányelv 5. cikke, a 2002/53/EK irányelv 3. cikke, a 2002/55/EK irányelv 3. cikkének (2) bekezdése és a 2008/90/EK irányelv 7. cikkének (4) bekezdése alapján a tagállamuk által létrehozott katalógusokban, jegyzékekben vagy nyilvántartásokban bejegyzett valamennyi fajtát, az említett cikkekben meghatározott bejegyzési eljárás alkalmazása nélkül.
- (2) Az 53. cikktől eltérve a 2008/62/EK irányelv 3. cikkével és a 2009/145/EK irányelv 3. cikkének (1) bekezdésével összhangban... [*HL, kérjük, illesszék be e rendelet hatálybalépésének dátumát*] előtt elismert fajtákat haladéktalanul be kell jegyezni a nemzeti fajtanyilvántartásba hivatalosan elismert fajtaleírással rendelkező megőrzendő fajtaként, az említett cikkben meghatározott bejegyzési eljárás alkalmazása nélkül.

4. SZAKASZ

A BEJEGYZÉS ÉRVÉNYESSÉGI IDEJE ÉS A FAJTAFENNTARTÁS

69. cikk

A bejegyzés időtartama

- (1) A fajta nemzeti fajtanyilvántartásba való bejegyzésének időtartama (a továbbiakban: bejegyzés időtartama) 10 év.
- A bejegyzés időtartama azonban az I. melléklet C., illetve D. részében felsorolt gyümölcstermő növényfajok és szőlő-szaporítóanyagok fajtái esetében 30 év.
- A géntechnológiával módosított szervezetet tartalmazó vagy abból álló fajták esetében a bejegyzés időtartama arra az időtartamra korlátozódik, amelyre az érintett géntechnológiával módosított szervezetet a 2001/18/EK irányelv vagy az 1829/2003/EK rendelet alapján termesztési céllal engedélyezték.
- Amennyiben a fajta az (EU) .../... rendelet (Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be az NGT-rendeletre való hivatkozást...) 3. cikkének 8. pontjában meghatározott 2. kategóriájú NGT-növényt tartalmaz vagy abból áll, a bejegyzés időtartama arra az időtartamra korlátozódik, amelyre az adott növényt az említett rendelet alapján engedélyezték.
- (2) A fajta nemzeti fajtanyilvántartásba való bejegyzését további 10 évvel, illetve 30 évvel meg lehet hosszabbítani a 70. cikkben meghatározott eljárással és feltételekkel összhangban.
- A géntechnológiával módosított szervezetet tartalmazó vagy abból álló fajta esetében a bejegyzés időtartamának meghosszabbítása arra az időtartamra korlátozódik, amelyre az érintett géntechnológiával módosított szervezetet a 2001/18/EK irányelv vagy az 1829/2003/EK rendelet alapján termesztési céllal engedélyezték.

- (3) Előfordulhat, hogy a fajta bejegyzéséért a kérelmezőnek éves díjat kell fizetnie, amelyet az illetékes hatóság állapít meg.

70. cikk

A bejegyzés meghosszabbítására vonatkozó eljárás és feltételek

- (1) Aki meg kívánja hosszabbítani egy fajta bejegyzésének érvényességét, annak a bejegyzés 69. cikk (1) bekezdésében említett időtartamának lejártá előtt legkorábban 12 hónappal, de legkésőbb 6 hónappal erre vonatkozó kérelmet kell benyújtania.
- (2) A kérelmet elektronikus úton kell benyújtani. A kérelemmel együtt arra vonatkozó bizonyítékot is be kell nyújtani, hogy a (3) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülnek.
- (3) Egy fajta nemzeti fajtanyilvántartásba való bejegyzésének meghosszabbítása csak akkor engedélyezhető, ha:
- a) a kérelmező elegendő bizonyítékot nyújtott be arra vonatkozóan, hogy a fajta továbbra is megfelel a 47. cikk (1) bekezdésében foglalt vonatkozó követelményeknek; valamint
 - b) az adott tagállam illetékes hatósága megállapította, hogy a 72. cikknek létezik olyan személy, aki a fajtafenntartásért felelős.
- (4) Az illetékes hatóság saját kezdeményezésére meghosszabbíthatja egy fajta bejegyzését, ha azt az érintett vállalkozók és mezőgazdasági termelők még mindig nagymértékben igénylik, vagy ha a bejegyzést a növénygenetikai erőforrások megőrzése érdekében fenn kell tartani.

71. cikk

Törlés a nemzeti fajtanyilvántartásokból

- (1) Az adott tagállam illetékes hatósága törli a fajtát a nemzeti fajtanyilvántartásból, ha:
- a) új bizonyíték alapján arra a következtetésre jut, hogy a bejegyzésre vonatkozóan a 47. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelmények már nem teljesülnek;
 - b) a kérelmező nem fizeti meg az illetékes hatóság által az 55. cikkel, az 59. cikk (4) bekezdésével, a 67. cikk (6) bekezdésével és a 69. cikk (3) bekezdésével összhangban megállapított díjat;
 - c) a 72. cikkben említett, a fajtafenntartásért felelős személy ezt kéri, vagy ha ez a személy felhagyott a fajta fenntartásával, és nincs más, a fajta fenntartásáért felelős személy;
 - d) a fajta 72. cikk szerinti követelményeknek megfelelő fenntartása már nem biztosított;
 - e) a fajta fenntartására harmadik országban kerül sor, amely nem nyújtott a 72. cikk (7) bekezdése alapján segítséget a fenntartás ellenőrzéséhez;
 - f) a kérelem időpontjában valótlán vagy megtévesztő adatokat szolgáltatottak, amelyek alapján a fajta bejegyzéséről határozat született;

- g) a 70. cikk (1) bekezdésében említett határidőig nem nyújtottak be meghosszabbítás iránti kérelmet, és a bejegyzés 69. cikk (1) bekezdésében említett érvényességi ideje lejárt.
- (2) A kérelmező kérésére az illetékes hatóság engedélyezheti, hogy a nemzeti fajtanyilvántartásból az (1) bekezdés g) pontjának megfelelően törölt fajtát a törlést követő harmadik év június 30-ig továbbra is forgalomba hozzák.
- Az erre vonatkozó kérelmet legkésőbb a bejegyzés érvényességi idejének lejártáig be kell nyújtani.
- (3) A nemzeti fajtanyilvántartásból való, az (1) bekezdésben említett törlést követően az érintett fajtát haladéktalanul törölni kell az uniós fajtanyilvántartásból, amennyiben más nemzeti fajtanyilvántartásba nem jegyezték be.

72. cikk

Fajtafenntartás

- (1) Nemzeti fajtanyilvántartásba bejegyzett fajták fenntartását a kérelmező vagy a kérelmező által az illetékes hatóságnak bejelentett bármely más személy látja el. Az illetékes hatóság engedélyezi e másik személy számára a fajtafenntartást, ha ez a személy bizonyítani tudja, hogy képes a feladatra, és az illetékes hatóság visszavonja az engedélyét, ha a személy már nem képes erre. A kérelmező bejelenti a tagállam illetékes hatósága részére e személy nevét és nyilvántartási számát.
- (2) A fajtafenntartás – esettől függően – az adott nemzetségre, fajra vagy bizonyos fajtatípusokra vonatkozó elfogadott gyakorlat szerint történik.
- (3) Az (1) bekezdésben említett személyek nyilvántartást vezetnek a fajtafenntartásról. Az illetékes hatóság az említett nyilvántartások alapján akármikor ellenőrizheti a fajtafenntartást. A nyilvántartás kiterjed a prebázis, bázis, minősített és standard szaporítóanyagok előállítására, valamint az előállítás prebázis szaporítóanyag előtti szakaszaira is.
- Az érintett fajta standard mintáját kérésre az illetékes hatóság rendelkezésére kell bocsátani.
- (4) Az illetékes hatóság ellenőrzi a fajtafenntartás megvalósítási módját és ebből a célból az érintett fajtából mintát vehet. Ezen ellenőrzések gyakoriságának az (1)–(3) bekezdésnek való meg nem felelés valószínűségén kell alapulnia.
- (5) Ha az illetékes hatóság úgy találja, hogy a fajtafenntartásért felelős személy nem felel meg az (1)–(3) bekezdésben leírtaknak, kellő időt biztosít számára ahhoz, hogy korrekciós intézkedéseket hozzon vagy hogy egy másik személyt kérjen fel a fajtafenntartás elvégzésére. Ha e határidőn belül nem kerül sor ilyen intézkedésre, az illetékes hatóság a 71. cikkel összhangban törli a fajtát a nemzeti fajtanyilvántartásból.
- (6) Ha a fajtafenntartás a fajta nemzeti fajtanyilvántartásba vétele szerinti tagállamtól eltérő tagállamban történik, az érintett két tagállam illetékes hatóságai kölcsönösen segítik egymást a fajtafenntartás ellenőrzésében. Ha észszerű időn belül nem kerül sor ilyen segítségnyújtásra, vagy ha megállapítást nyer, hogy a fajtafenntartást nem e cikkel összhangban végzik, az érintett illetékes hatóság a 71. cikkel összhangban törli a fajtát a nemzeti fajtanyilvántartásból.

- (7) Ha a fajtafenntartás harmadik országban történik, annak a tagállamnak az illetékes hatóságai, amelynek nemzeti fajtanyilvántartásába a fajtát bejegyezték, a fajtafenntartás ellenőrzéséhez segítséget kérnek a harmadik ország hatóságaitól, amennyiben a fajtafenntartás a 39. cikk (5) bekezdésében említett egyenértékűség elismerésétől függ. Ha észszerű időn belül nem kerül sor ilyen segítségnyújtásra, vagy ha megállapítást nyer, hogy a fajtafenntartást nem e cikkel összhangban végzik, az érintett illetékes hatóság a 71. cikkel összhangban törli a fajtát a nemzeti fajtanyilvántartásból.

5. SZAKASZ

A DOKUMENTÁCIÓ ÉS A MINTÁK MEGŐRZÉSE

73. cikk

A nemzeti fajtanyilvántartások dokumentációja

Az adott tagállam illetékes hatósága a nemzeti fajtanyilvántartásba bejegyzett minden egyes fajtára vonatkozóan aktát vezet, amely tartalmazza a következőket:

- a) a fajta hivatalos leírása vagy hivatalosan elismert leírása;
- b) a vizsgálati jelentés; valamint
- c) a 64. cikk (4) bekezdése szerinti kiegészítő vizsgálati jelentés.

Hivatalosan elismert fajtaleírás esetén a dokumentáció csak ezt a leírást és az azt alátámasztó dokumentumokat tartalmazza.

74. cikk

A bejegyzett fajták mintái

Az illetékes hatóságok mintákat tartanak a nemzeti fajtanyilvántartásba bejegyzett fajtákból, és azokat kérésre bármely harmadik fél számára hozzáférhetővé teszik.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározhatja a minták méretét, a minták pótlására vonatkozó szabályokat abban az esetben, ha az eredeti minta mennyisége túl korlátozott, vagy más vizsgálatokban való felhasználása miatt már nem megfelelő, és a minták más illetékes hatóságoknak történő benyújtását. A végrehajtási jogi aktust a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

V. FEJEZET

ELJÁRÁSI RENDELKEZÉSEK

75. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A Bizottság az e cikkben meghatározott feltételek mellett felhatalmazást kap felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.
- (2) A Bizottságnak a 2. cikk (3) bekezdésében, a 7. cikk (3) bekezdésében, a 8. cikk (4) bekezdésében, a 10. cikk (2) bekezdésében, a 15. cikk (5) bekezdésében, a 20. cikk (2) bekezdésében, a 22. cikk (2) bekezdésében, a 24. cikk (4) bekezdésében, a 27. cikk (3) bekezdésében, a 46. cikk (2) bekezdésében, a 47. cikk (3) bekezdésében, az

52. cikk (3) bekezdésében, az 54. cikk (4) bekezdésében, a 61. cikk (3) bekezdésében és a 62. cikk (1) bekezdésében említett felhatalmazása az e rendelet hatálybalépésétől számított 5 évre szól.

A felhatalmazás ötéves időtartamokra hallgatólagosan meghosszabbodik, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az első ötéves időtartam vége előtt jelentést készít a felhatalmazásról.

- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 2. cikk (3) bekezdésében, a 7. cikk (3) bekezdésében, a 8. cikk (4) bekezdésében, a 10. cikk (2) bekezdésében, a 15. cikk (5) bekezdésében, a 20. cikk (2) bekezdésében, a 22. cikk (2) bekezdésében, a 24. cikk (4) bekezdésében, a 27. cikk (3) bekezdésében, a 46. cikk (2) bekezdésében, a 47. cikk (3) bekezdésében, az 52. cikk (3) bekezdésében, az 54. cikk (4) bekezdésében, a 61. cikk (3) bekezdésében és a 62. cikk (1) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (6) A 2. cikk (3) bekezdése, a 7. cikk (3) bekezdése, a 8. cikk (4) bekezdése, a 10. cikk (2) bekezdése, a 15. cikk (5) bekezdése, a 20. cikk (2) bekezdése, a 22. cikk (2) bekezdése, a 24. cikk (4) bekezdése, a 27. cikk (3) bekezdése, a 46. cikk (2) bekezdése, a 47. cikk (3) bekezdése, az 52. cikk (3) bekezdése, az 54. cikk (4) bekezdése, a 61. cikk (3) bekezdése és a 62. cikk (1) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam 2 hónappal meghosszabbodik.

76. cikk

Bizottsági eljárás

- (1) A Bizottság munkáját a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁷ 58. cikkének (1) bekezdésével létrehozott, Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottsága segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

²⁷

Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 5. cikke alkalmazandó.
- Ha a bizottságnak írásbeli eljárás keretében kell véleményt nyilvánítania, az ilyen eljárást eredmény nélkül kell lezárni, amennyiben a véleménynyilvánításra megállapított határidőn belül a bizottság elnöke így határoz, vagy ha a bizottsági tagok egyszerű többsége ezt kéri.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 5. cikkével összefüggésben értelmezett 8. cikke alkalmazandó.

VI. FEJEZET

JELENTÉSTÉTEL, SZANKCIÓK, VALAMINT AZ (EU) 2016/2031, AZ (EU) 2017/625 ÉS AZ (EU) 2018/848 RENDELET MÓDOSÍTÁSAI

77. cikk

Jelentéstétel

- (1) A tagállamok... *[öt évvel e rendelet alkalmazásának kezdőnapját követően]*-ig, majd azt követően ötévente jelentést nyújtanak be a Bizottságnak a következőkről:
- a) a minősített és standard növényi szaporítóanyagok mennyiségei és az előállításukra használt területek éves és fajonkénti bontásban, az ökológiai termelésre alkalmas ökológiai fajtákhoz használt mennyiségeket is beleértve;
 - b) a heterogén anyagok forgalmazott növényi szaporítóanyagainak mennyisége és az előállításukhoz használt területek éves és fajonkénti bontásban;
 - c) a megőrzendő fajták forgalmazott növényi szaporítóanyagainak éves és fajonkénti mennyisége;
 - d) az eltéréseket a 28. cikknek megfelelően a végfelhasználók részére történő forgalmazás céljából alkalmazó vállalkozók száma, az érintett fajok és a növényi szaporítóanyagok fajonkénti összmenyisége;
 - e) azoknak a génbankoknak, szervezeteknek és hálózatoknak a száma, amelyek a 29. cikknek megfelelően jogszabályban előírt vagy egyéb, a növénygenetikai erőforrások megőrzésére irányuló, kinyilvánított célkitűzéssel rendelkeznek, valamint az érintett fajok száma;
 - f) a 30. cikkel összhangban a mezőgazdasági termelők között cserélt vetőmagokra vonatkozóan fajonként meghatározott mennyiségek;
 - g) a 31. cikkel összhangban az új fajták nemesítéséhez szükséges laboratóriumi vizsgálatokra és kísérletekre szánt növényi szaporítóanyagok fajonként engedélyezett mennyisége;
 - h) a növényi szaporítóanyagok azon mennyiségei nemzetségenként és fajonként, amelyekre a 33. cikk (4) bekezdését alkalmazták;
 - i) a 39. cikkel összhangban a harmadik országokból behozott növényi szaporítóanyagok mennyisége nemzetségenként és fajonként;
 - j) a 78. cikk értelmében kivetett szankciók;

- k) a területükön letelepedett vállalkozók száma.
- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az (1) bekezdés szerinti jelentéstétel technikai formátumait. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 76. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

78. cikk

Szankciók

- (1) A tagállamok megállapítják az e rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést azok végrehajtására. Az előírt szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot ezekről a szabályokról és intézkedésekről, valamint az ezeket érintő minden későbbi módosításról.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az e rendelet csalás útján történő megsértése esetén kiszabott pénzbírságok a nemzeti joggal összhangban megegyezzenek legalább a vállalkozónál keletkezett gazdasági előnnyel vagy a vállalkozó árbevételének bizonyos százalékával.

79. cikk

Az (EU) 2016/2031 rendelet módosítása

Az (EU) 2016/2031 rendelet 37. cikke (4) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

- „(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktus útján adott esetben intézkedéseket ír elő az uniós vizsgálatköteles nemzárlati károsítóknak egyes, ültetésre szánt növényeken való megjelenésének a 36. cikk f) pontjában említett megelőzése céljából. Ezen intézkedéseknek adott esetben e növényeknek az Unióba való behozatalára és az Unión belüli szállítására is vonatkozniuk kell.”

80. cikk

Az (EU) 2017/625 rendelet módosítása

Az (EU) 2017/625 rendelet a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk (2) bekezdése a következő ponttal egészül ki:
„k) növényi szaporítóanyagok előállítása és forgalmazása.”
 2. A 3. cikk a következő ponttal egészül ki:
„52. »növényi szaporítóanyag«: az (EU) .../... európai parlamenti és tanácsi rendelet(*)+ 3. cikkének 1. pontjában meghatározott növényi szaporítóanyag;
-
- (*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete (HL, o.).
[ide kerül az említett rendelet lábjegyzete]
- [+ Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a szövegbe e rendelet számát, továbbá illesszék be e rendelet számát, dátumát, címét és HL-hivatkozását a lábjegyzetbe.]”
3. A szöveg a 22. cikket követően a következő cikkel egészül ki:

Az illetékes hatóságok által a növényi szaporítóanyagokhoz kapcsolódóan végzett hatósági ellenőrzésekre és az e hatóságok által hozott intézkedésekre vonatkozó különös szabályok

- (1) Az 1. cikk (2) bekezdésének k) pontjában említett szabályoknak való megfelelés vizsgálatát célzó hatósági ellenőrzések magukban foglalják a növényi szaporítóanyagok, a vállalkozók és az említett szabályok hatálya alá tartozó más személyek hatósági ellenőrzését.
- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 144. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet kiegészítése céljából és meghatározza egyrészt a növényi szaporítóanyagokon végzett, az 1. cikk (2) bekezdésének k) pontjában említett és az említett árukra alkalmazandó uniós szabályoknak való megfelelés vizsgálatát célzó hatósági ellenőrzések elvégzésére, másrészt pedig az említett hatósági ellenőrzések elvégzését követően az illetékes hatóságok által hozott intézkedésekre vonatkozó szabályokat.

Ezek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok szabályokat állapítanak meg a következőkre irányuló hatósági ellenőrzések elvégzésére vonatkozó egyedi követelményekre vonatkozóan:

- a) az 1. cikk (2) bekezdésének k) pontjában említett, azonosításra és minőségre vonatkozó szabályok hatálya alá tartozó bizonyos növényi szaporítóanyagok Unióba történő behozatala és Unión belüli forgalmazása; továbbá
 - b) az 1. cikk (2) bekezdésének k) pontjában említett szabályok hatálya alá tartozó bizonyos növényi szaporítóanyagok előállítása során a vállalkozók tevékenységeire irányuló hatósági ellenőrzések elvégzésére vonatkozó egyedi követelmények.
- (3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján egységes gyakorlati rendelkezésekre vonatkozó szabályokat határoz meg a növényi szaporítóanyagokon végzett, az 1. cikk (2) bekezdésének k) pontjában említett és az ilyen termékekre alkalmazandó uniós szabályoknak való megfelelés vizsgálatát célzó hatósági ellenőrzések elvégzését, valamint az e hatósági ellenőrzéseket követően az illetékes hatóságok által hozott intézkedéseket illetően az alábbiak tekintetében:
 - a) az ilyen hatósági ellenőrzések egységes minimális gyakorisága, amennyiben egyes meghatározott származású vagy eredetű növényi szaporítóanyagokra vonatkozó szabályok be nem tartásának felismert egységes kockázataira való reagáláshoz szükség van a hatósági ellenőrzések minimális szintjére;
 - b) az (EU) .../... rendelet++ 12. cikkének (1) bekezdésével összhangban hatósági felügyelet mellett történő minősítésre engedéllyel rendelkező vállalkozókon az illetékes hatóságok által végzett hatósági ellenőrzések egységes gyakorisága.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 145. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

++ Kiadóhivatal: Kérjük, illesszék be a szövegbe e rendelet számát.

- (4) A 30. cikk alkalmazásában lehetőséget kell biztosítani arra, hogy egy vagy több természetes személy felhatalmazást kaphasson egyes, e cikkben említett hatósági ellenőrzési feladatok végzésére.”
4. A 40. cikk (1) bekezdése a következő ponttal egészül ki:
- „c) a Nemzetközi Vetőmagvizsgálati Szövetség által a vetőmagmintákon végzett elemzések, laboratóriumi vizsgálatok és diagnózisok elvégzésére akkreditált laboratóriumok”.

81. cikk

Az (EU) 2018/848 rendelet módosítása

Az (EU) 2018/848 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 3. cikk a következőképpen módosul:
- a) a 17. pont helyébe a következő szöveg lép:
- „17. »növényi szaporítóanyag«: az (EU) .../... európai parlamenti és tanácsi rendelet(*)+ 3. cikkének 1. pontjában meghatározott növényi szaporítóanyag;
-
- (*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete (HL, o.). [ide kerül az említett rendelet lábjegyzete]
- [+ Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a szövegbe e rendelet számát, továbbá illesszék be e rendelet számát, dátumát, címét és HL-hivatkozását a lábjegyzetbe.]”;
- b) a 18. pont helyébe a következő szöveg lép:
- „18. »ökológiai heterogén anyag«: az (EU) .../... rendelet(*)++ 3. cikkének 27. pontjában meghatározott heterogén anyag, amelyet e rendelettel összhangban állítanak elő;
-
- (*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) .../... rendelete (HL, o.). [ide kerül az említett rendelet lábjegyzete]
- [++ Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a szövegbe e rendelet számát.]”
2. A 13. cikket el kell hagyni.
3. Az (EU) 2018/848 rendelet II. melléklete I. része 1.8.4. pontjának második bekezdése helyébe a következő szöveg lép: „A növényi szövettenyészetek, sejtkultúrák, csíraplasmák, merisztémák, kiméra klónok, mikroszaporítással előállított szaporítóanyagok kivételével valamennyi szaporítási eljárást minősített ökológiai gazdálkodás keretében kell folytatni.”

VII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

82. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 66/401/EGK, a 66/402/EGK, a 68/193/EGK, a 2002/53/EK, a 2002/54/EK, a 2002/55/EK, a 2002/56/EK, a 2002/57/EK, a 2008/72/EK és a 2008/90/EK irányelv hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett jogi aktusokra tett hivatkozásokat erre a rendeletre utaló hivatkozásnak kell tekinteni, a VIII. mellékletben foglalt megfelelési táblázatnak megfelelően.

83. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

E rendelet [36 hónappal e rendelet hatálybalépését követően] ...-tól/-től alkalmazandó.

Azonban

- a) a 40. cikk (4) bekezdésének alkalmazását e rendelet hatálybalépését követően három nappal kell megkezdeni;
- b) az 52. cikket... [e rendelet hatálybalépésétől számított 60 hónap]-tól/-től kell alkalmazni az I. melléklet B., illetve C. részében felsorolt fajokra. A rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

Az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök